

ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นางชัชวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ภาควิชามัธยมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-1028-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**EFFECTS OF TEACHING INTERACTION STRATEGIES
ON ENGLISH ORAL COMMUNICATIVE PROFICIENCY
AND THE USE OF INTERACTION STRATEGIES
OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS**

Mrs. Chukwan Rattanapitakhada

สถาบันวิทยบริการ

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Teaching English as a Foreign Language**

Department of Secondary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-1028-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

โดย

นางชัชวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา

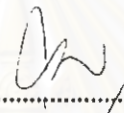
สาขาวิชา

การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

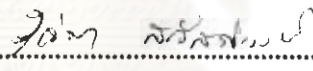
อาจารย์ที่ปรึกษา

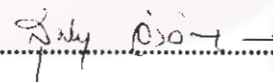
รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของกรศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทฉบับนี้

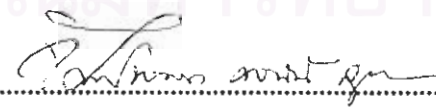

.....คณะบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์สุจิตรา สวัสดิวัฒน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ทรงกลด คชเสนี สุทธิพิบูลย์)

ชวัญ รัตนพิทักษ์ชาดา : ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (EFFECTS OF TEACHING INTERACTION STRATEGIES ON ENGLISH ORAL COMMUNICATIVE PROFICIENCY AND THE USE OF INTERACTION STRATEGIES OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS) อ. ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. สุมิตรา อังวัฒนกุล, 185 หน้า. ISBN 974-13-1028-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ 3) ศึกษาปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ 4) เปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทรงธรรมสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2543 ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจงมา 2 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน โดยสุ่มให้นักเรียนกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนปกติ ผู้วิจัยสอนนักเรียนทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง โดยใช้เวลาสอนทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการสอนกลุ่มละ 12 แผนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม และแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยทำการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ก่อนการทดลองด้วยแบบสอบถามที่ 1 และหลังการทดลองด้วยแบบสอบถามที่ 2 อีกทั้งประเมินความถี่ในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ด้วยแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าร้อยละของค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าที่ และค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ และการบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่าง อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ตามลำดับ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่า กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีปริมาณการใช้กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์และการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา	มัธยมศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	การสอนภาษาอังกฤษ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา	2543	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4183679027 : MAJOR TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE

KEY WORD: INTERACTION STRATEGIES/ ENGLISH ORAL COMMUNICATIVE PROFICIENCY

CHUKWAN RATTANAPITAKDHADA : EFFECTS OF TEACHING INTERACTION STRATEGIES ON ENGLISH ORAL COMMUNICATIVE PROFICIENCY AND THE USE OF INTERACTION STRATEGIES OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. DR. SUMITRA ANGWATANAKUL, 185 pp. ISBN 974-13-1028-5.

The purposes of this research were to 1) investigate English oral communicative proficiency of mathayom suka five students taught by using interaction strategies 2) compare English oral communicative proficiency between mathayom suka five students taught by using interaction strategies and conventional method 3) investigate the use of interaction strategies of mathayom suka five students taught by using interaction strategies 4) compare the use of interaction strategies of mathayom suka five students before and after being taught by using interaction strategies.

The samples of this research were two groups, 30 students, each of mathayom suka five students purposively selected from Wat Songtham School, Samutprakarn, in the academic year 2000. There were randomly assigned as the experimental group taught by using interaction strategies and the controlled group taught by using conventional method. The researcher taught each group by herself for 6 weeks, 2 periods a week. The instrument for experiment was 12 lesson plans per group. The instruments for data collection were 2 parallel sets of speaking proficiency test and a set of interaction strategy observation form constructed by the researcher. The first speaking proficiency test was administered to both groups at the beginning of the experiment. The second speaking proficiency test was administered to both groups at the end of the experiment. The interaction strategy observation form was used to collect the use of interaction strategies of the experimental group before and after the experiment. The collected data were analyzed by means of arithmetic mean, percentage of arithmetic mean, standard deviation, frequency, percentage, t-test and Chi-square test.

The findings were as follows :

1. English oral communicative proficiency of mathayom suka five students taught by using interaction strategies was at the average level, and in performing these activities : interview, picture story telling and picture describing were at the good, passable and below the average level respectively.
2. English oral communicative proficiency of mathayom suka five students taught by using interaction strategies was higher than those of the students taught by using conventional method at the .05 level of significance.
3. Mathayom suka five students taught by using interaction strategies used Social-Interaction Strategies more than Modified-Interaction Strategies
4. Mathayom suka five students taught by using interaction strategies used interaction strategies after the experiment more than before the experiment at the .05 level of significance and both Social-Interaction and Modified-Interaction Strategies were used after the experiment more than before the experiment.

DepartmentSecondary Education.....

Student's signature

Field of studyTeaching English.....

Advisor's signature

Academic year2000.....

Co-advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดเวลาของการดำเนินการวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุจิตรา สวัสดิวงษ์ รองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ทรงกลด คชเสนี สุทธิพิบูลย์ ที่ร่วมเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ในการปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะด้านความเหมาะสมและความถูกต้องของเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ อวยพร เรืองตระกูล ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้านสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ คณาจารย์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นตัวอย่างประชากร โรงเรียนวัดทรงธรรม ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนบางส่วนในการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณบุคคลและสถาบันต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือ และสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ของข้าพเจ้า

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ คุณพ่อ และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชัชวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	13
1. ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	13
2. องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	14
3. การสอนและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อ การสื่อสาร.....	17
3.1 การสอนทักษะพูดเพื่อการสื่อสาร.....	17
3.2 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการ สื่อสาร.....	21
4. การทดสอบและการประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร	28
4.1 การทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	28
4.2 เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
กลวิธีในการสื่อสาร.....	40
1. ความหมายของกลวิธีในการสื่อสาร.....	40
2. ประเภทของกลวิธีในการสื่อสาร.....	41
กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	52
1. ความหมายของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	52
2. ประเภทของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	53
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	55
4. การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	56
4.1 ความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	56
4.2 แนวทางในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	57
4.3 กิจกรรมการฝึกใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	60
5. วิธีการทดสอบและการประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	65
5.1 วิธีการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	65
5.2 วิธีการประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
- งานวิจัยในประเทศ.....	70
- งานวิจัยต่างประเทศ.....	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	78
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78
ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร.....	79
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
สรุปผลการวิจัย.....	107
อภิปรายผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	112
รายการอ้างอิง.....	114
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	123
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	125
ภาคผนวก ค แผนการสอน.....	128
ภาคผนวก ง แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	163
ภาคผนวก จ ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบความสามารถในการ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	177
ภาคผนวก ฉ การจับคู่ผู้เรียนที่มีคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารที่เท่ากัน.....	181
ภาคผนวก ช แบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์.....	183
ประวัติผู้วิจัย.....	185

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตราง

ตารางที่		หน้า
1	หน้าที่ทางภาษา และกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในแต่ละแผนการสอนของ กลุ่มทดลอง.....	81
2	ขั้นตอนกระบวนการในการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	82
3	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) ค่าร้อยละของค่ามัชฌิม- เลขคณิตของคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และ ระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำแนกตามกิจกรรม ที่ใช้ในแบบสอบ.....	100
4	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าอัตราส่วนวิกฤต (t) ของคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	101
5	ค่าความถี่และค่าร้อยละของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์	102
6	ค่าความถี่และค่าอัตราส่วนวิกฤต (χ^2) ของปริมาณการใช้กลวิธีในการ ปฏิสัมพันธ์ก่อนและหลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยจำแนก ตามกลวิธีย่อย.....	103
7	ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบความสามารถในการ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 1.....	178
8	ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบความสามารถในการ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 2.....	178

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	15

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) โลกทั้งโลกดูเหมือนจะแคบลงในความรู้สึกของคนทั่วไป เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ มุมโลกแห่งหนึ่ง จะเป็นที่รับรู้กันทั่วโลกภายในระยะเวลาอันสั้น ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาด้านคอมพิวเตอร์อย่างไม่หยุดยั้งของชาติที่มีเทคโนโลยีสูง ในสภาพการณ์เช่นนี้ ภาษาอังกฤษถูกนำมาใช้เพื่อการสื่อสารระหว่างกลุ่มชนต่าง ๆ อย่างแพร่หลายมากขึ้น เพื่อให้มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในโลก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จอห์น เนสบิทท์ (John Naisbitt, 1994: 26-27) ที่ศึกษาพบว่า 60 เปอร์เซ็นต์ของรายการวิทยุทั่วโลกเป็นภาษาอังกฤษ 25 เปอร์เซ็นต์ของการใช้โทรศัพท์ระหว่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ และ 80 เปอร์เซ็นต์ของข้อมูลในคอมพิวเตอร์หลายร้อยล้านเครื่องทั่วโลกเป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ สนั่นใจ ไชยบุญเรือง (2539 : 72) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับภาษาอังกฤษว่า เป็นภาษาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ และเป็นภาษาสากลที่สำคัญในทางการศึกษา รวมทั้งเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 1) ที่กล่าวถึงภาษาอังกฤษว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญ และถูกนำมาใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างแพร่หลายที่สุด อีกทั้งภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่จำเป็นในการศึกษาขั้นสูง ทั้งในและนอกประเทศ เพราะตำราทางวิชาการขั้นสูงส่วนใหญ่ถูกจัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญมาก ในการเป็นสื่อกลางสำหรับการติดต่อสื่อสารในโลกยุคปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้เองประเทศต่าง ๆ ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ จึงให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมาก ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่ง que เห็นถึงความสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเช่นกัน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้พัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ โดยจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาให้มีมาตรฐานเดียวกัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้คนไทยมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาตรฐาน สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารตลอดจนเลือกสรรและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศที่มีอยู่มหาศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 18)

เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ใช้แนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการสื่อสาร (Communicative Competence) ในทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน แต่คนส่วนใหญ่มักถือว่าความสามารถด้านการพูดเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเรียนภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากความสามารถดังกล่าวเป็นการแสดงถึงความสำเร็จในการเรียนภาษา (David Nunan, 1991: 31) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของเพนนี่ เออร์ (Penny Ur, 1996: 120) ซึ่งได้กล่าวว่า “ทักษะทั้ง 4 ได้แก่ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน และทักษะเขียน ทักษะพูดเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดมีความรู้ในภาษานั้นได้อย่างชัดเจน” สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540: 167) ได้กล่าวถึงทักษะพูดว่าเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก เพราะผู้พูดได้ยอมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจ และจะช่วยให้การอ่าน และการเขียนง่ายขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามแม้ว่าทักษะพูดเป็นทักษะที่สำคัญ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นทักษะที่ได้รับการฝึกน้อยมาก (M.Helgesen, 1987 อ้างถึงใน Bill VanPatten, 1990: 4) ซึ่งทำให้ระดับความสามารถในการพูดของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุสิทธิ์น์ ภักทรานนท์ (2532: 56-57) ที่ศึกษาพบว่าระดับความสามารถด้านการพูดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นอยู่ในระดับชั้นที่ 1 คือ ทักษะกลไกเท่านั้น และสอดคล้องกับ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2538: 10) ที่กล่าวว่า “เมื่อนักเรียนเรียนจบหลักสูตรภาษาอังกฤษแล้ว ส่วนใหญ่ยังใช้ภาษาไม่ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะทักษะการพูด”

ดังนั้น จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียนให้สามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ซี-ซิง (Chen Si-Qing, 1990: 156) ซอลทาน ดอร์นเย และ ซาราห์ เรอเรลล์ (Zoltán Dörnyei & Sarah Thurrell, 1995: 26) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะในการพูดของผู้เรียนภาษาไว้อย่างสอดคล้องกัน สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะในการพูดสนทนาโต้ตอบหรือการพูดเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนนั้นครอบคลุมถึงการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) ด้วย

ความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร หมายถึง การใช้กลวิธีในการสื่อสาร (Communication Strategies) แบบใช้คำพูดและแบบไม่ใช้คำพูด มาแก้ไขความล้มเหลวในการสื่อสาร ซึ่งมีผลมาจากการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดพูดในสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่รู้จักมาก่อน หรือการขาดความรู้ทางภาษา เป็นต้น (Zoltán Dörnyei & Sarah Thurrell, 1991: 17) นอกจากนี้ ซอลทาน ดอร์นเย (Zoltán Dörnyei, 1995: 28) ได้แบ่งประเภทความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสารเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. กลวิธีหลีกเลี่ยง หรือกลวิธีตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies) เป็นกลวิธีที่นำมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงหรือตัดทอนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ไม่คล่องแคล่วหรือไม่ถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อยๆ ได้แก่ การใช้ข้อความอื่นมาแทนที่ข้อความที่จะสนทนา (Message Replacement)

การหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic Avoidance) และการยกเลิกข้อความที่สนทนา (Message Abandonment)

2. กลวิธีทำให้สำเร็จหรือกลวิธีชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) เป็นกลวิธีที่นำมาใช้เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ การพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) การใช้คำใกล้เคียง (Approximation) การใช้คำที่ใช้ได้ทุกจุดประสงค์ (All-purpose Words) การใช้วัจนภาษา (Non-linguistic Means) การใช้โครงสร้างใหม่ (Restructuring) การสร้างคำใหม่ (Word Coinage) การแปลคำต่อคำจากภาษาที่หนึ่งไปสู่ภาษาที่สอง (Literal Translation from L1) การพูดภาษาแม่ด้วยสำเนียงภาษาที่สอง (Foreignizing) และการพูดภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง (Code Switching)

3. กลวิธีขอเพิ่มเวลา (Stalling or Time-gaining Strategies) เป็นกลวิธีที่นำมาใช้เพื่อขอเวลาในการคิด หรือแสดงความลังเลใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ การเพิ่มคำหรือวลีในการคิด หรือแสดงความลังเลใจ (Fillers and Hesitation Devices) และการพูดซ้ำคำพูดตนเองและผู้อื่น (Self and Other Repetition)

4. กลวิธีตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring Strategies) เป็นกลวิธีที่นำมาใช้เพื่อแก้ไขการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของตนเองและของผู้อื่นให้ถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ การแก้ไขคำพูดด้วยตนเอง (Self-initiated Repair) และการใช้คำพูดใหม่ด้วยตนเอง หรือการพูดขยายความ (Self-rephrasing or Over-elaboration)

5. กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ (Interaction Strategies) เป็นกลวิธีที่นำมาใช้เพื่อช่วยให้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการสนทนาดำเนินไปด้วยดี โดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของผู้ร่วมสนทนา ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ การขอความช่วยเหลือ (Appealing for Help) และการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน (Meaning Negotiation Strategies)

ในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสารประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นนั้น สามารถทำได้โดยการสอนกลวิธีในการสื่อสารแต่ละประเภทให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้กลวิธีดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งจะเป็นผลให้ผู้เรียนรู้วิธีการที่จะนำความรู้จากการฝึกในชั้นเรียนไปใช้ในการใช้ภาษาจริงนอกชั้นเรียน ทำให้สามารถปรับปรุงการสนทนาให้ต่อเนื่อง และสร้างสรรค์ภาษาไปได้ในขณะเดียวกันด้วย (Chen Si-Qing, 1990: 156) ซึ่ง ซอลทาน ดอร์นเย และ ซาราห์ เธอเรลล์ (Zoltán Dörnyei & Sarah Thurrell, 1991: 17) มีความเห็นว่า “ผู้เรียนบางคนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาต่างประเทศเพียง 100 คำ แต่สามารถพูดสื่อสารเป็นที่เข้าใจกันได้ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ทั้งนี้เพราะผู้เรียนเหล่านี้มีความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร หรือใช้กลวิธีในการสื่อสารนั่นเอง”

ดังนั้น การสอนกลวิธีในการสื่อสารประเภทต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ เนื่องจากการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ช่วยแก้ปัญหาในการสนทนา โดยอาศัยการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้ร่วมสนทนา ทำให้การสนทนาดำเนินต่อไปได้ด้วยดี และยังสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้ร่วมสนทนาอีกด้วย (Zoltán Dörnyei & Mary Lee, Scott, 1997: 199) นอกจากนี้การปรับปรุงความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารสามารถทำได้โดยการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ (Yael Bejarano, 1997: 203)

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้ดังนี้

ซูซาน เอ็ม แกส และ อีแวนเจอลีน มอร์ลอส วาโรนิส (Susan M. Gass and Evangeline Morlos Varonis, 1991 อ้างถึงใน Zoltán Dörnyei, 1995: 57) ได้กล่าวถึงกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า หมายถึง วิธีการที่นำมาใช้เมื่อการสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จ ผู้พูดไม่สามารถพูดสื่อความหมายตามที่ตนเองต้องการได้

ซอลทาน ดอร์นยี (Zoltán Dörnyei, 1995: 27) กล่าวถึงกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่าเป็นความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสารประเภทที่ 5 นอกเหนือจาก กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือการตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies) กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือการชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) กลวิธีการขอเพิ่มเวลา (Stalling or Time-gaining Strategies) และ กลวิธีการตรวจสอบตนเอง (Self-monitoring Strategies) ซึ่งกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์นี้หมายถึงการใช้ กลวิธีที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาในการสื่อสาร โดยประกอบด้วยวิธีการ 2 วิธีการ ดังนี้

1. การขอความช่วยเหลือ (Appealing for Help) ซึ่งกลวิธีนี้คล้ายกับกลวิธีทำให้สำเร็จ แต่ต่างกันตรงที่กลวิธีขอความช่วยเหลือนี้ผู้เรียนจะใช้ความรู้ของกลุ่มสนทนาเป็นแหล่งข้อมูลมากกว่าการใช้ความรู้ของตนเอง

2. การสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน (Meaning Negotiation) ซึ่งมีส่วนประกอบย่อยได้แก่ การแสดงให้เห็นถึงปัญหาในการสื่อสาร การตอบสนองต่อปัญหาให้กระจ่าง และการตรวจสอบความเข้าใจ

เยล เบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 205-206) ได้กล่าวถึงกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่าแบ่งเป็นกลวิธีใหญ่ๆ ได้ 2 กลวิธี ดังนี้

1. กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ (Modified-Interaction Strategies) เป็นกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ร่วมสนทนาขอและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องของการใช้ภาษาเป้าหมายเพื่อช่วยให้สามารถใช้ภาษาเป้าหมายที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับในการพูดโต้ตอบกันได้ ซึ่งประกอบด้วย

กลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ กลวิธีการตรวจสอบเพื่อความเข้าใจและเพื่อความกระจ่าง (Checking for Comprehension and Clarification) กลวิธีขอความช่วยเหลือ (Appealing for Assistance) กลวิธีการให้ความช่วยเหลือ (Giving Assistance) และกลวิธีแก้ไข (Repairing)

2. กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction Strategies) เป็นกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถพูดสนทนาโต้ตอบกันได้อย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกันกับคำพูดของผู้ร่วมสนทนาที่ได้พูดไว้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ใช้ภาษาเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อยๆ ได้แก่ กลวิธีขยายความ (Elaborating) กลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา (Facilitating Flow of Conversation) กลวิธีตอบสนอง (Responding) กลวิธีแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม (Seeking Information or an Opinion) และกลวิธีถอดความ (Paraphrasing)

อาจสรุปได้ว่า กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เป็นวิธีการที่ผู้สนทนาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปใช้เพื่อแก้ปัญหาในระหว่างการสื่อสารที่มีการพูดโต้ตอบกัน เช่น ผู้พูดไม่สามารถพูดสื่อความหมายออกมาได้ หรือผู้ฟังไม่เข้าใจความหมายของผู้พูด รวมทั้งเป็นวิธีการที่ผู้สนทนาใช้เพื่อคงสภาพการดำเนินการสนทนาต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อจุดประสงค์ทางสังคมในการรักษาสัมพันธ์ภาพของคู่สนทนาไว้ทั้ง ๆ ที่มีความบกพร่องด้านความสามารถในการใช้ภาษาของผู้ร่วมสนทนา

เนื่องจากกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์นั้นเน้นให้ผู้ร่วมสนทนา ซึ่งอาจเป็นครู เพื่อน หรือคนแปลกหน้า ทั้งที่อยู่ในห้องเรียน และนอกห้องเรียน มีการพูดโต้ตอบกันตลอดเวลาทั้งที่มีปัญหาในการสื่อสาร หรือมีความบกพร่องในด้านความสามารถในการใช้ภาษาเป้าหมาย จึงสอดคล้องกับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์จริงในชีวิตจริง โดยเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา ในการโต้ตอบระหว่างกัน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนำการพูดเพื่อสื่อความหมาย และได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นคู่ และเป็นกลุ่ม (Mirjaliisa Charles, 1996: 19) ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารนี้กำลังเป็นที่สนใจสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาปฏิสัมพันธ์กันเป็นภาษาอังกฤษ อีกทั้งการเน้นจัดกิจกรรมสนทนาแบบปฏิสัมพันธ์ จะเป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้เรียนรู้การพูดด้วยตนเอง และจะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการพูด (Jack C. Richards, 1990: 84)

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีผลต่อการพัฒนาและปรับปรุงความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ มีดังนี้

ดอน เมบิน (Don Maybin, 1991: 10-46) ได้ศึกษาพบว่านักศึกษาในระดับปริญญาเอกชาวญี่ปุ่น ที่ได้รับการฝึกกลวิธีในการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยตรง มีความสามารถในการพูดสื่อสาร สูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการฝึกกลวิธีในการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยอ้อม

เอล เบจาร์โน และคณะ (Yael Bejarano et al, 1997: 203) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาเกรด 11 ชาวอิสราเอล กลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสาร และมีปริมาณในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

นริศรา ดานูวงศ์ (2537: บทคัดย่อ) ศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดอนพุดวิทยา จังหวัดสระบุรี ที่ได้รับการฝึกกลวิธีในการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยตรงใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นทำความเข้าใจ (Comprehension) ขั้นทำให้หมดข้อสงสัย (Clarification) และขั้นยืนยันความเข้าใจ (Confirmation) มีผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง – พูด ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกกลวิธีในการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน โดยอ้อม

จากความสำคัญประกอบกับประโยชน์ของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน โดยผู้วิจัยเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นตัวอย่างประชากรในครั้งนี้ เนื่องจากมีระดับความรู้ภาษาอังกฤษมากพอสมควรที่จะใช้ในการมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันได้อย่างชัดเจน และรักษาความต่อเนื่องของการสนทนาได้ ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการพูดสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนภาษาและผู้สนใจอื่น ๆ ด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ
3. เพื่อศึกษาปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
4. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

สมมุติฐานในการวิจัย

จากผลการวิจัยของ เอล เบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 203) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาเกรด 11 ชาวอิสราเอล พบว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ อีกทั้งปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอีกด้วย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานทางสถิติในการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จะมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1
2. ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่
 - 2.1.1 การสอน 2 แบบ คือ
 - 2.1.1.1 การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
 - 2.1.1.2 การสอนปกติ
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 2.2.2 การใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การให้ความหมาย ความสำคัญของวิธีการที่ผู้เรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาในระหว่างการสื่อสาร และรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน รวมทั้งการให้ความรู้ทางภาษา ได้แก่ คำศัพท์ ไวยากรณ์ ที่จำเป็นต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แต่ละประเภทและต่อการใช้ภาษาตามสถานการณ์การสื่อสารตามจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนให้มีการฝึกใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์การสื่อสารตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยการทำกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ในชั้นเรียน พร้อมทั้งมีการประเมินความสำเร็จในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ตามแนวคิดของ เอลเบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al, 1997: 205-206) ซึ่งแบ่งเป็นกลวิธีประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท

1.1 กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ (Modified-Interaction Strategies) เป็นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ร่วมสนทนา ขอความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยจะทำการถามคำถามเพื่อขอความช่วยเหลือ และให้ความช่วยเหลือต่อกันในเรื่องของการใช้ภาษาเป้าหมาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้สามารถใช้ภาษาเป้าหมายที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับในการพูดโต้ตอบกัน ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อยๆ ได้แก่

1.1.1 กลวิธีตรวจสอบเพื่อความเข้าใจ และเพื่อความกระจ่าง (Checking for Comprehension and Clarification) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาที่เป็นผู้พูด ถามคำถามผู้ร่วมสนทนาคนอื่นที่เป็นผู้ฟังว่าเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดได้พูดไปแล้วหรือไม่ ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ เช่น “Do you see what I mean?” “Is that clear?” หรือ “OK” เป็นต้น และการที่ผู้สนทนาที่เป็นผู้ฟังถามคำถามผู้ร่วมสนทนาคนอื่นที่เพิ่งพูดจบไปเพื่อขอให้อธิบายศัพท์หรือสำนวนคำพูดที่ผู้ฟังไม่เข้าใจ ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อความกระจ่าง เช่น “Did you say that ...?” หรือ “What does.....mean?” เป็นต้น

1.1.2 กลวิธีขอความช่วยเหลือ (Appealing for Assistance) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาถามคำถามเพื่อขอความช่วยเหลือจากผู้ร่วมสนทนาคนอื่น เมื่อไม่สามารถใช้ภาษาเป้าหมายได้ถูกต้อง เช่น “How do you say ...?” “What do you call something that.....” หรือ “What do you call someone who.....?” เป็นต้น

1.1.3 กลวิธีให้ความช่วยเหลือ (Giving Assistance) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาให้ความช่วยเหลือต่อสมาชิกผู้ร่วมสนทนาด้วยกัน ซึ่งไม่สามารถใช้ภาษาเป้าหมายได้ถูกต้องได้ และไม่สามารถพูดขอความช่วยเหลือได้ เช่น

S₁ : To see another ...?

S₂ : life

S₁ : Yes ... to see another life

1.1.4 กลวิธีแก้ไข (Repairing) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ และคำศัพท์ให้กับผู้ร่วมสนทนาที่พูดผิด เช่น

S₁ : I don't think that the kibbutz is not good to me.

S₂ : Not to me, for me. (Well, in fact, It's "for me")

S₁ : Not good for me after the army

1.2 กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction Strategies) เป็นวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถพูดสนทนาได้อย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับคำพูดของผู้ร่วมสนทนาคนอื่น โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ใช้ภาษาเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อยๆ ได้แก่

1.2.1 กลวิธีขยายความ (Elaborating) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งพูดขยายความต่อจากสิ่งที่ผู้ร่วมสนทนาคนอื่นได้กล่าวไปแล้ว โดยการยกตัวอย่างหรือเพิ่มเติมประโยคเพื่อเพิ่มการสัมพันธ์ข้อความ เช่น

S₁ : I went on trip to some tropical countries.

S₂ : You may be travel to a place such as Hawaii or a place like that.

S₃ : It is fantastic and sunny.

1.2.2 กลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา (Facilitating Flow of Conversation) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งใช้คำถามที่เป็นตัวกระตุ้นหลาย ๆ ตัว เพื่อกระตุ้นให้การสนทนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่ขาดตอน เช่น

S₁ : I think you are wrong because...

S₂ : You really think so ? Why do you say that ? (Wrong? Why do you say that?)

1.2.3 กลวิธีตอบสนอง (Responding) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา ที่ถามโดยผู้ร่วมสนทนาคนอื่น และยังรวมถึงการตอบที่แสดงการเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เช่น

S₁ : In what way have preservatives changed your eating habits?

S₂ : I try and avoid a lot of if it has preservatives in it.

S₃ : I agree with you.

1.2.4 กลวิธีแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม (Seeking Information or an Opinion) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งถามหารายละเอียดเพิ่มเติม หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น

S₁ : I think that there are no values today.

S₂ : What do you mean by “values”?

1.2.5 กลวิธีถอดความ (Paraphrasing) หมายถึง การที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่ง ทำความกระจ่างในคำพูดของผู้ร่วมสนทนาคนอื่นที่พูดไว้แล้ว ซึ่งเป็นการกล่าวซ้ำคำพูดผู้อื่น โดยเรียบเรียงคำใหม่ด้วยตนเอง เช่น

S₁ : So before we go to Aunt Carol’s, let’s have a drink at Uncle Bill’s, and when my Dad comes, we’ll go and join the rest of the family and eat.

S₂ : In other words, we’ll have a drink at Uncle Bill’s house then go to Aunt Carol’s house.

ในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ให้กับนักเรียน จะสอนควบคู่ไปกับการสอนความรู้ทางภาษา ซึ่งได้แก่ การสอนคำศัพท์ ไวยากรณ์ หน้าที่ทางภาษา และจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ดังกล่าวไปฝึกใช้ตามสถานการณ์ในการสื่อสารต่างๆ ตามจุดประสงค์ในการสอนของแต่ละคาบ

2. การสอนปกติ หมายถึง การให้ความรู้ทางภาษา ซึ่งได้แก่ คำศัพท์ ไวยากรณ์ หน้าที่ทางภาษา และการจัดกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ดังกล่าวไปฝึกใช้ตามสถานการณ์ในการสื่อสารต่างๆ ตามจุดประสงค์การสอนในแต่ละคาบ

3. ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างคล่องแคล่ว และการพูดนั้นมีความถูกต้องตามสถานการณ์ทางสังคม ความสามารถนี้วัดได้จากคะแนนในการทำแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. การใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนใช้เพื่อแก้ปัญหาในระหว่างการสื่อสารที่มีการพูดโต้ตอบกัน ซึ่งครอบคลุมถึงการใช้กลวิธีตรวจสอบความเข้าใจและความกระจ่าง กลวิธีขอความช่วยเหลือ กลวิธีให้ความช่วยเหลือ กลวิธีแก้ไข กลวิธีขยายความ กลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา กลวิธีตอบสนอง กลวิธีแสวงหาข้อมูล หรือความคิดเห็นเพิ่มเติม กลวิธีถอดความและกลวิธีอื่น ๆ ที่บันทึกได้จากแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร คีษานิตเทศก์ ผู้จัดทำหลักสูตร และผู้จัดทำหนังสือแบบเรียนในการวางแผนการปฏิบัติงาน การจัดอบรมและการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้ตระหนักในความสำคัญของความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูสอนวิชาภาษาอังกฤษในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ให้แก่นักเรียน เพื่อปรับปรุงความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้า และทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

1. ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
2. องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
3. การสอนและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 3.1 การสอนทักษะพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 3.2 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
4. การทดสอบและการประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 4.1 การทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 4.2 เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

กลวิธีในการสื่อสาร

1. ความหมายของกลวิธีในการสื่อสาร
2. ประเภทของกลวิธีในการสื่อสาร

กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

1. ความหมายของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
2. ประเภทของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
4. การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
 - 4.1 ความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
 - 4.2 แนวทางในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
 - 4.3 กิจกรรมการฝึกใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

5. วิธีการทดสอบและการประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

5.1 วิธีการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

5.2 วิธีการประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

1. ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

คริสติน แบริทท์ พอลสตัน (Christine Bratt Paulston, 1978: 56-57) กล่าวถึงความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถมีปฏิสัมพันธ์ทางวาจา กับผู้อื่นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยใช้ภาษาตามกฎเกณฑ์ของสังคมนั้น ๆ ได้

มาร์ติน ไบเกต (Martin Bygate, 1991: 3) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในด้านไวยากรณ์ และคำศัพท์ในการพูดสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง

แอนดรูว์ ดี โคเฮน (Andrew D. Cohen, 1994: 266) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา สามารถพูดประโยค ใจความเดียวหรือมากกว่า 1 ใจความ โดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เจ้าของภาษาสามารถเข้าใจได้ และพูดได้เหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคม

วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood, 1995: 3-5) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า หมายถึง การที่ผู้พูดสามารถคาดคะเนความรู้และความรู้สึของผู้ฟังเพื่อที่จะเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับบริบทของการใช้ภาษานั้น

อาจสรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ทางการพูดของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาที่ถูกต้องตามไวยากรณ์ มีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และมีการคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคมได้ และเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาด้วย

2. องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่านได้สรุปองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนไว้ดังนี้

ซีริล เจ เวียร์ (Cyril J. Weir, 1990: 42) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้

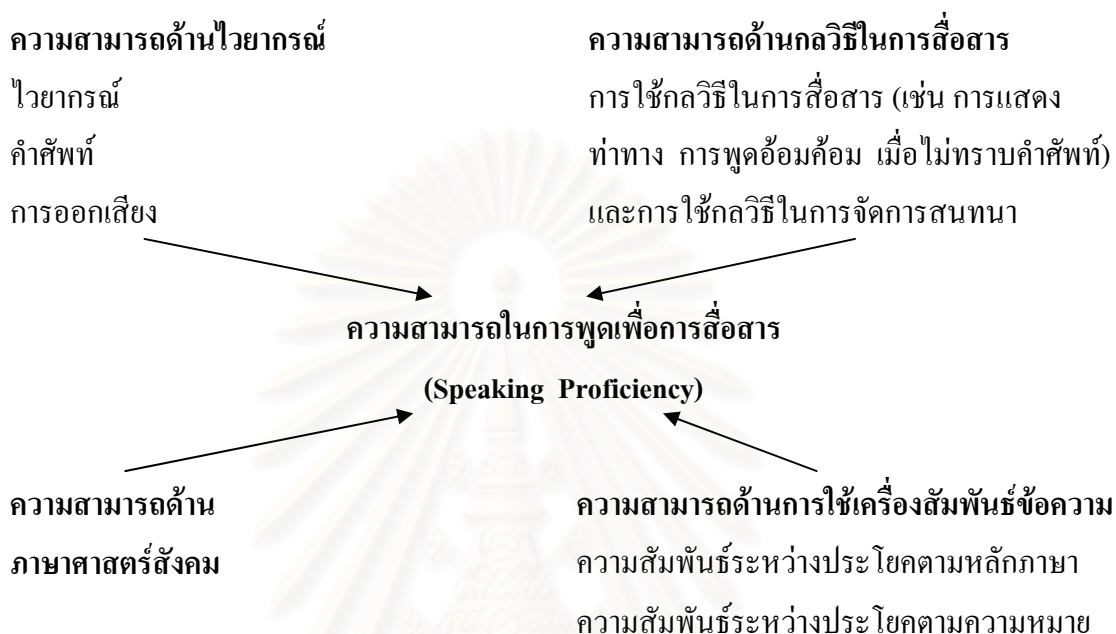
1. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency) คือ สามารถพูดได้อย่างราบรื่น สื่อความหมายได้ในขณะที่เผชิญกับความยากลำบาก
2. ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Appropriateness) สามารถพูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพในการโต้ตอบสนทนาในเวลาที่เหมาะสมหรือพูดขอร้องหรือแสดงความคิดเห็นที่ไม่เห็นด้วยโดยใช้ภาษาที่เหมาะสม
3. ความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) สามารถพูดโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
4. ความหลากหลายที่อยู่ในขอบเขต (Range) การใช้ภาษาที่ถูกต้อง สามารถพูดโดยใช้คำศัพท์ และไวยากรณ์ที่พอเพียงและมีความหลากหลาย

เดวิด พี แฮร์ริส (David P. Harris, 1990: 84) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่า ประกอบด้วยความสามารถต่อไปนี้คือ

1. การออกเสียง (Pronunciation)
2. ไวยากรณ์ (Grammar)
3. คำศัพท์ (Vocabulary)
4. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)
5. ความสามารถที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจ (Comprehensibility)

โรบิน ซี สคาเซลลา และ รีเบคคา แอล ออกซ์ฟอร์ด (Robin C. Scarcella and Rebecca L. Oxford, 1992: 155-156) ได้กล่าวถึงผู้พูดที่มีประสิทธิภาพว่า ควรจะต้องมีความสามารถในการพูดอันหลากหลาย การที่จะสามารถปรับเปลี่ยนการพูดได้หลากหลาย ผู้พูด

จำเป็นต้องมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามแนวคิดของ ไมเคิล คานเนล และเมอร์ริล สวีน (Michael Canale and Merrill Swain, 1980: 1-47) ดังแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

จากแผนภูมิดังนี้ ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารประกอบด้วย

1. ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence)

ความสามารถด้านไวยากรณ์นี้มิได้หมายถึงความสามารถที่จะเข้าใจและใช้ไวยากรณ์ได้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสามารถในองค์ประกอบทั้งหมดของตัวภาษา อันได้แก่ เสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ ความสามารถทางด้านนี้สามารถทำให้ผู้พูดใช้และเข้าใจโครงสร้างทางไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้องและปราศจากความลังเล เพื่อช่วยให้เกิดความคล่องแคล่วในการพูด

2. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence)

นอกเหนือจากความสามารถด้านไวยากรณ์แล้ว ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพควรจะต้องมีความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคมที่สามารถช่วยให้ผู้พูดใช้วาจาเพื่อกิจกรรม (Speech Acts) ได้ถูกต้องและเหมาะสม ผู้พูดต้องสามารถเลือกรูปแบบภาษาให้สัมพันธ์กับวาทะเพื่อกิจกรรม นอกจากนี้ผู้พูดยังต้องสามารถพูดสนทนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม และเพื่อจุดประสงค์ในการส่งสาร ผู้พูดที่มีความสามารถทางด้านนี้สามารถใช้ภาษาแตกต่างกันไปตามประเภทของการพูด เช่น การ โต้ว่าที่ การอภิปราย และการฟังคำบรรยาย เป็นต้น

3. ความสามารถด้านการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพควรต้องมีความสามารถทางด้านการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ ความสามารถด้านนี้ทำให้ผู้พูดสามารถจัดการกับการผลิตเปลี่ยนแปลงบทบาทในการสนทนาเปิดและปิดการสนทนา และรักษาการสนทนาให้ดำเนินต่อไป ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพต้องรู้จักใช้เครื่องหมายแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ตลอดจนสำนวนที่ผู้พูดใช้แสดงความคิดเห็น แสดงความสัมพันธ์ของเวลา ระบุสาเหตุ และแสดงความขัดแย้ง

4. ความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence)

นอกเหนือจากความสามารถทั้ง 3 ประการดังกล่าวแล้ว ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพ ควรต้องมีความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสารซึ่งทำให้ผู้พูดขยายขีดความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าผู้พูดจะยังไม่มีความสามารถด้านไวยากรณ์ที่ดีพอ แต่ผู้พูดก็สามารถใช้กลวิธีในการจัดการกับความบกพร่องเหล่านั้นเพื่อช่วยให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้

นิก อันเดอร์ฮิลล์ (Nic Underhill, 1994: 96) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่าประกอบไปด้วยขอบข่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ไวยากรณ์ (Grammar)
2. คำศัพท์ (Vocabulary)
3. การออกเสียง การขึ้นเสียงสูงต่ำ และการเน้นเสียง (Pronunciation, Intonation and Stress)
4. รูปแบบต่าง ๆ และความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Style and Fluency)
5. เนื้อหา (Content)

อาจสรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย ความสามารถ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านไวยากรณ์ หมายถึง การใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ 2) ด้านภาษาศาสตร์สังคม หมายถึง การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและใช้ภาษาได้อย่างหลากหลาย 3) ด้านความสัมพันธ์ข้อความ หมายถึง การใช้คำศัพท์ สำนวน ที่เหมาะสมในการดำเนินการสนทนาเพื่อให้เนื้อหาสาระมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ทำให้เข้าใจได้ง่าย และตรงประเด็น และ 4) ด้านกลวิธีในการสื่อสาร หมายถึง การเลือกใช้ กลวิธีในการสื่อสารเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะสื่อสาร ทำให้ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วไม่หยุดชะงัก แม้พบปัญหาในการสื่อสาร

3. การสอน และการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

3.1 การสอนทักษะพูดเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดในการสอนทักษะพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

แจ็ก ซี ริชาร์ดส์ (Jack C Richards, 1990: 84) ได้ให้แนวคิดในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารว่า มีแนวคิดหลักอยู่ 2 ประการ คือ แนวคิดการสอนแบบอ้อม (An Indirect Approach) คือ การสอนโดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมที่มีการสนทนาปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพูดสนทนาได้เอง และแนวคิดการสอนแบบตรง (A Direct Approach) คือ การสอนที่มีการวางโปรแกรมการสนทนาเกี่ยวกับทักษะเฉพาะ การให้กลวิธี และกระบวนการต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสนทนาได้อย่างคล่องแคล่ว และมีความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในการสนทนา

แจ็ก ซี ริชาร์ดส์ ได้ให้คำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวคิดการสอนทักษะพูดแบบตรงว่า ในการสอนทักษะพูดนั้น ครูไม่ควรสับสนกับวิธีสอนแบบตรง (Direct Method) ที่เป็นแบบเก่า ซึ่งเน้นการสอนในเรื่อง หลักการใช้ภาษา การฝึก การจำ ในสิ่งที่ครูเตรียมไว้ให้กับผู้เรียนเท่านั้น เพราะการสอนดังกล่าวผู้เรียนจะสับสนในการเลือกใช้ภาษาที่จะพูด และไม่สามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ในการสอนครูควรสอนประเด็นสำคัญทางภาษาและฝึกให้นำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ มีขั้นตอนในการเลือกคำศัพท์ที่จำเป็นต่อสถานการณ์นั้น ๆ รวมทั้งการสอนหลักไวยากรณ์จากประโยคใจความเดียวไปสู่ประโยคที่มีมากกว่า 1 ใจความ

นอกจากนี้ แจ็ก ซี ริชาร์ดส์ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการสอนทักษะพูดที่เหมาะสมที่สุดคือการนำแนวคิดการสอนทั้งแบบตรงและแบบอ้อมมาประยุกต์ใช้ในลักษณะที่มีความสมดุลกัน กล่าวคือ ควรเริ่มด้วยวิธีการของแนวคิดการสอนแบบตรง โดยครูสอนกลวิธีการพูดโต้ตอบสนทนาอย่างคล่องแคล่ว และเป็นธรรมชาติให้กับผู้เรียน แล้วจึงสอนตามแนวคิดการสอนแบบอ้อมโดยการจัดกิจกรรมสนทนาแบบมีปฏิสัมพันธ์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้การพูดด้วยตนเอง ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการการพูดได้มากกว่าที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองทางอ้อมแบบเดียว

คอน เบิร์น (Donn Byrne, 1990: 22-99) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะพูดเพื่อการสื่อสารว่าควรแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (The Presentation Stage) เป็นขั้นตอนที่ครูจะต้องให้ความรู้ทางภาษาซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เพื่อเพิ่มความสามารถทางด้านภาษา ซึ่งในการนำเสนอเนื้อหานี้ครูต้องเสนอในรูปแบบของปริบทการใช้ภาษาต่าง ๆ เช่น ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง บทสนทนา และให้นักเรียนสังเกต ตลอดจนสรุปกฎเกณฑ์การใช้ภาษาจากเนื้อเรื่องหรือบทสนทนานั้น ๆ อย่างไรก็ตามขั้นตอนนี้ไม่ควรใช้เวลามาก เพราะการนำเสนอความรู้ในตัวภาษาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เป้าหมายสำคัญอยู่ที่ทักษะในการใช้ภาษา อย่างไรก็ตามครูควรสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี เพราะผู้เรียนจะต้องนำความรู้นี้ไปใช้ในการฝึกในขั้นต่อไป

2. ขั้นการฝึกฝน (The Practice Stage) หลังจากที่ครูได้นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของปริบทแล้ว ครูควรจะให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา การฝึกในขั้นนี้จัดเป็นการฝึกแบบควบคุม โดยครูอาจให้นักเรียนฝึกออกเสียงตามทั้งชั้น การฝึกแบบกลไก การฝึกด้วยตารางเทียบแทน การฝึกแบบเปลี่ยนโครงสร้างประโยค การฝึกที่กล่าวมาเป็นเพียงแต่ให้ผู้เรียนจำกฎเกณฑ์ได้ ครูผู้สอนจึงควรให้มีการฝึกอย่างมีความหมาย เช่น ใช้ เกม รูปภาพ มาเป็นสื่อประกอบและกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษา โดยเป็นการใช้ภาษาที่เกิดจากความเข้าใจ ในขั้นนี้จุดประสงค์สำคัญอยู่ที่ความถูกต้องในการใช้ภาษาเป็นสำคัญ

3. ขั้นการใช้ภาษา (The Production Stage) ในขั้นนี้ครูจะทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำหรือให้คำปรึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ภาษามาใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างเสรี ข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เรียนในการใช้ภาษาไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญถ้าไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในการสื่อสาร เพราะการฝึกในขั้นนี้นั้นมีจุดประสงค์เพื่อฝึกความคล่องแคล่วของการใช้ภาษาและความสามารถในการสื่อความหมายเป็นสำคัญ

ไฮดี ริกเกนบาค และ แอน เลซาราตัน (Heidi Riggenbacn and Anne Lazaraton อ้างใน Marianne Celec-Murcia, 1991: 141-142) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนทักษะพูดเพื่อการสื่อสารว่า เนื่องจากผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองถือว่าการพูดเป็นความสำเร็จของการเรียนภาษา ครูสอนภาษาจึงควรพยายามที่จะสอนโดยมุ่งเน้นความคล่องแคล่วของการใช้ภาษาและประสิทธิภาพในการสื่อสาร ครูควรจัดสถานการณ์ที่สมจริงในการปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนพูด โดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสเตรียมตัวมาก่อนหรือรู้กลวิธีที่จะใช้ในการปฏิสัมพันธ์หรือการสื่อสารอื่น ๆ มาล่วงหน้า

เจเรมี ฮาร์เมอร์ (Jeremy Harmer, 1992: 50) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยแบ่งขั้นตอนการสอนเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การแนะนำความรู้ทางภาษาใหม่ (Introducing New Language) ในขั้นนี้ ครูจะแนะนำกฎเกณฑ์ทางภาษาที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน โดยที่ครูจะต้องนำเสนอให้ผู้เรียนเข้าใจถึง ความหมาย การใช้ ตลอดจนรูปแบบ ของโครงสร้างนั้น ๆ โดยการนำเสนอสมควรอยู่ในรูปของบริบทการใช้ภาษา เช่น ใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน เล่าเรื่อง หรือสถานการณ์ เป็นต้น

2. การฝึกภาษา (Practice) ในขั้นนี้ครูจะให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษา แต่จะเป็นการฝึกแบบควบคุมการใช้ภาษา ตัวอย่างของการฝึกประเภทนี้ ได้แก่ การฝึกออกเสียงตามครู กิจกรรมเติมข้อมูลที่ขาดหาย เกม การฝึกพูดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยใช้โครงสร้างทางภาษาที่เรียนมา หรือกิจกรรมปฏิสัมพันธ์อื่น ๆ เป็นต้น

3. กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (Communicative Activities) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาที่มีลักษณะสมจริง ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อิสระมากขึ้น ตัวอย่างของกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

มาร์ติน ไบเกต (Martin Bygate, 1993: 5-6) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะพูดเพื่อการสื่อสาร 2 ประการ คือ ประการแรกสอนทักษะที่ช่วยให้ความเข้าใจ ได้แก่ การสอนทักษะต่าง ๆ ที่ช่วยให้ความเข้าใจ เช่น การจำ การพูดเสียงที่ถูกต้องเหมือนกับเจ้าของภาษา การผันคำที่เหมาะสมกับกาลเวลา และการพูดประโยคให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและไวยากรณ์ เพื่อสื่อความหมายที่ผู้พูดต้องการ และประการที่สอง เพิ่มทักษะการปฏิสัมพันธ์คือ การสอนโดยให้สถานการณ์ที่คล้ายกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดแสดงความรู้สึกของตนเองว่า ในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่นั้นควรพูดอะไร อย่างไรจึงจะตรงกับจุดประสงค์กับที่ตนเองต้องการจะสื่อสาร อีกทั้งสอนให้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้ฟัง โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการเรียนช่วยให้ความเข้าใจ ซึ่งก็หมายความว่า ควรให้ความรู้ผู้เรียนก่อนที่จะให้กิจกรรมที่มีการปฏิสัมพันธ์นั้นคือการนำแนวคิดการสอนแบบตรงมาผสมผสานกับแนวคิดการสอนแบบอ้อมเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูด โดยมีความถูกต้องของการใช้ภาษาและความคล่องในการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

แมรีแอน เซลซี เมอร์เซีย และ ซอลทาน ดอร์นเย และ ซาราห์ เธอเรลล์ (Marianne Celce-Mercia and Zoltán Dörnyei and Sarah Thurrell, 1997: 141-148) ได้กล่าวถึงทักษะพูดเพื่อการสื่อสารว่า ปัจจุบันครูเริ่มมีความสนใจเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการสอนทักษะพูดจากเดิมที่มีการ

สอนโดยใช้แนวคิดแบบอ้อมที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการให้ทำกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์หรือกิจกรรมเพื่อการสื่อสารแบบเดียวมาเป็นสอนโดยเพิ่มการสอนแบบตรงมากขึ้น ดังที่ แจ็ค ซี ริชาร์ดส์ได้เสนอแนะไว้ข้างต้นกล่าวคือ นอกจากครูควรสอนหลักภาษาที่ต้องใช้ในการพูด เช่น คำศัพท์และไวยากรณ์แล้ว ครูยังต้องสอนทักษะในการพูดสนทนาอีกด้วยคือ สอนเน้นการสนทนาที่ใช้ไวยากรณ์ในการพูดเพื่อให้ข้อความสัมพันธ์กัน สอนกลวิธีที่แสดงความรู้สึกภาพ กลวิธีในการสื่อสารและองค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงสร้างในการสนทนา เช่น การพูดเปิดและปิดการสนทนา และระบบของการโต้ตอบการสนทนา เป็นต้น

สก๊อต ธอร์นเบอร์รี่ (Scott Thornbury, 1998: 109-119) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนทักษะพูดว่า จากแนวความคิดของแมรีแอน เซลซี เมอร์เซย์ และซอลทาน คอรันเย และซาราห์ เรอเรลล์ ที่ว่าแนวโน้มของการสอนทักษะพูดค่อนข้างจะเริ่มใช้แนวคิดการสอนแบบตรงเพราะการใช้แนวคิดนี้ในการสอนจะสามารถช่วยทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น และจากการที่นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนของครู พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เคยประสบปัญหาในการใช้แนวคิดการสอนแบบตรงในการสอนไวยากรณ์ ยิ่งไปกว่านั้น สก๊อตยังพบอีกว่า นอกจากครูจะไม่ประสบปัญหาดังกล่าวแล้ว ยังมีการสอนโดยใช้แนวคิดอื่น ๆ อีกเช่น การสอนโดยยึดกิจกรรมเป็นหลัก (A Task-based Pedagogy) สก๊อตมีความคิดเห็นว่า ไม่ว่าจะเป็แนวคิดการสอนแบบตรงหรือแบบอ้อมมีผลกระทบต่อการศึกษาฝึกฝนการพูดในห้องเรียนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น สิ่งสำคัญอยู่ที่ว่า ครูไม่ควรจะสนใจที่จะเรียนรู้วิธีการสอนใหม่มากเกินไปกว่าการศึกษาฝึกทักษะการพูดสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication skills) ที่เป็นการพูดคุยที่แท้จริง

อาจสรุปได้ว่า แนวทางการสอนทักษะพูดแบ่งได้ 2 แนวทาง คือ 1) แนวทางการสอนแบบตรง ได้แก่ การสอนทักษะการใช้ภาษา กลวิธีและกระบวนการในการพูดที่ช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาพูดได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ อย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา 2) แนวทางการสอนแบบอ้อม ได้แก่ การสอนโดยให้ผู้เรียนเรียนรู้เองจากการทำกิจกรรม ที่มีการสนทนาปฏิสัมพันธ์กัน หรือกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ซึ่งแนวทางการสอนทักษะพูดที่เหมาะสมน่าจะเป็นการนำแนวทางการสอนทั้ง 2 แนวทางมาประยุกต์ใช้ให้มีลักษณะสมดุลกันโดยเริ่มสอนทักษะพูดในแนวการสอนแบบตรงก่อน เมื่อผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางการพูดพอสมควรแล้ว จึงนำแนวทางการสอนพูดแบบอ้อมมาใช้สอน

3.2 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอรูปแบบของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

เจอร์มี ฮาร์เมอร์ (Jeremy Harmer, 1992: 92-152) ได้ให้ตัวอย่างของกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. การเจรจาหาข้อตกลง (Reaching a Consensus) กิจกรรมประเภทนี้จะให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายและหาข้อตกลงร่วมกันในกลุ่ม กิจกรรมประเภทนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระและโดยทันที ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การอภิปรายเพื่อเลือกวัตถุ 10 ชิ้น เพื่อใช้ในการเดินทาง การโต้เถียงเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม เป็นต้น

2. การถ่ายทอดคำแนะนำ (Relaying Instruction) กิจกรรมประเภทนี้ ผู้เรียนจะต้องให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมซึ่งกันและกัน และความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับความเข้าใจในคำแนะนำ ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนที่เรียนการเดินร่า หรือสร้างแบบจำลอง เช่น Lego จะต้องไปสอนคนอื่น โดยไม่ดูคำแนะนำที่เป็นต้นฉบับ

3. เกมเพื่อการสื่อสาร (Communicative Game) กิจกรรมประเภทนี้ใช้หลักการเดียวกับกิจกรรมการเติมข้อมูลที่ขาดหาย ตัวอย่างของกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่

3.1 การหาความแตกต่าง (Find the Differences) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ โดยที่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูปที่คล้ายกัน แต่จะแตกต่างกันในบางส่วน และทั้ง A และ B จะต้องอภิปรายเพื่อหาความแตกต่างของภาพนั้น แต่จะไม่ดูภาพของกันและกัน

3.2 การบรรยายและจัดเรียงลำดับภาพ (Describe and Arrange Pictures) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ โดยที่ A จะได้รับรูปภาพที่เรียงลำดับไว้อย่างถูกต้อง แต่ A ต้องไม่ให้ B เห็นภาพ ในขณะที่ B จะได้รับภาพที่เรียงลำดับไม่ถูกต้อง จากนั้น B จะต้องจัดเรียงรูปภาพให้ถูกต้องตามคำสั่งของ A

3.3 การเรียงลำดับเรื่องใหม่ (Story Reconstruction) กิจกรรมนี้จัดเป็นกิจกรรมกลุ่ม โดยที่ครูจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม และแต่ละกลุ่มจะได้รับรูปภาพ 1 รูป ซึ่งไม่เหมือนกัน เพื่อทำการศึกษา จากนั้นครูจะนำรูปภาพคืน และครูจะให้ผู้เรียนจัดกลุ่มใหม่ โดยที่แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากกลุ่มอื่น จากนั้นผู้เรียนในแต่ละกลุ่มใหม่จะต้องพยายามเรียงลำดับเรื่องราวจากการที่สมาชิกแต่ละคนพูดบรรยายที่ตนเองเห็น หลังจากนั้นครูจะให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเล่าเนื้อเรื่องของตนเอง

4. การแก้ปัญหา (Problem-Solving) กิจกรรมนี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดเพื่อหาทางแก้ปัญหาในงานที่กำหนด โดยที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ตัวอย่างเช่น ให้ผู้เรียนสมมติว่า ได้รอดชีวิตจากเครื่องบินที่ตกชนและตกกลางทะเลทราย และให้แต่ละกลุ่มตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาเพื่อการอยู่รอด โดยให้เลือกรูปการณ์ที่จะนำออกจากเครื่องบิน และอภิปรายถึงความจำเป็นที่จะใช้ในทะเลทราย

5. การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล (Interpersonal Exchange) ครูอาจให้ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้เป็นคู่หรือกลุ่มก็ได้ และให้แลกเปลี่ยนกันถามข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ถามเกี่ยวกับครอบครัว ความสนใจ กีฬา เป็นต้น ตัวอย่างของกิจกรรมนี้ มักได้แก่ กิจกรรมที่ต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน เช่น กิจกรรม Ice Breaker

6. สถานการณ์จำลอง (Simulation) กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้สร้างสถานการณ์จริงให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยที่ผู้เรียนจะต้องคิดว่าตนเองเป็นตัวละครที่กำหนดในสถานการณ์จำลอง ไม่ใช่เป็นผู้เรียนภาษา และผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการแสดงในสถานการณ์จำลอง

วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood, 1995: 22-64) ได้ให้รูปแบบของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารซึ่งแบ่งออกเป็น กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา และกิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (Sharing Information with Restricted Cooperation) ได้แก่

1.1.1 กิจกรรมการเลือกรูปภาพ (Identifying Picture) จากชุดรูปภาพที่กำหนดให้ กิจกรรมนี้แบ่งผู้เรียนเป็น A และ B A จะมีชุดรูปภาพแต่ B จะมีเพียง 1 รูปภาพ ซึ่ง A จะต้องค้นหาวงภาพที่ B ถู่นั้นเป็นภาพใด

1.1.2 กิจกรรมการจับคู่ (Discovering Identical Pairs) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 5 คน สมาชิก 4 คน ในกลุ่มจะได้รับภาพคนละ 1 ใบ ยกเว้นสมาชิกคนที่ 5 จะมีภาพที่เหมือนกับสมาชิกคนหนึ่งใน 4 คน สมาชิกคนที่ 5 จะต้องพยายามถามเพื่อนคนอื่นจนกระทั่งทราบว่าใครมีภาพที่เหมือนกับภาพของตนทุกประการ

1.1.3 กิจกรรมการหาลำดับที่และตำแหน่งที่ตั้ง (Discovering Sequences or Locations) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A จะมีรูปภาพที่จัดลำดับไว้แล้วอย่างถูกต้อง ส่วน B มี

รูปภาพชุดเดียวกันแต่ไม่ได้จัดลำดับไว้ B จะต้องถาม A เพื่อให้ A บอกตำแหน่งที่ตั้ง จนกระทั่งสามารถจัดลำดับภาพได้ถูกต้องให้เหมือนภาพของ A

1.1.4 กิจกรรมหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Discovering Missing Information) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ นักเรียน 2 คน ได้รับตารางข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ คนละ 1 ชุด ต่างฝ่ายต่างถามตอบกันเพื่อหาข้อมูลที่ขาดหายไป และเขียนเติมให้ครบลงในตารางของตน

1.1.5 กิจกรรมการค้นหาคความลับ (Discovering Secrets) กิจกรรมนี้จัดได้หลายแบบ เช่น เกม 20 คำถาม หรือการทายอาชีพ ซึ่งนักเรียนคนหนึ่งมีข้อมูลที่ถือว่าเป็นความลับ และนักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียนหรือในกลุ่มพยายามถามคำถามเพื่อค้นหาคความลับ

1.2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง (Sharing Information with Unrestricted Cooperation) ได้แก่

1.2.1 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือรูปภาพ (Communicating Patterns and Pictures) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับวัสดุแล้วนำมาจัดวางให้เป็นรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง B ได้รับวัสดุอีกชุดหนึ่งซึ่งเหมือนกับของ A จากนั้น A และ B จะต้องสื่อสารกันให้เข้าใจจนกระทั่ง B สามารถจัดวางวัสดุเหล่านั้นได้ในรูปแบบเดียวกันกับ A

1.2.2 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับแบบจำลอง (Communicating Models) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่หรือกลุ่มก็ได้ A สร้างแบบจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ไข่ของเล่น Lego ส่วน B มีชิ้นส่วนของแบบจำลองนั้นเช่นเดียวกัน B ต้องพยายามใช้ชิ้นส่วนนั้นมาสร้างเป็นแบบจำลองให้เหมือนของ A โดยพยายามทำตามคำแนะนำของ A

1.2.3 กิจกรรมการค้นหาคความแตกต่าง (Discovering Differences) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูป ซึ่งรูปของแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ทั้ง A และ B จะต้องสนทนากันเพื่อหาจำนวนของความแตกต่างในภาพว่าแตกต่างกันอย่างไร

1.2.4 กิจกรรมการไปตามทิศทางที่บอก (Following Directions) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับแผนที่ซึ่งมีตำแหน่งที่ตั้งอาคารสถานที่ ส่วน B มีแผนที่ซึ่งไม่ได้ระบุอะไรไว้ A จะต้องสื่อสารกับ B เพื่อบอกทางให้ B ไปยังตำแหน่งที่ตั้งของอาคารสถานที่นั้นได้

1.3 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and Processing Information) ได้แก่

1.3.1 กิจกรรมการลำดับเรื่องราว (Reconstructing Story-sequence) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะมีรูปภาพคนละ 1 รูป และสมาชิกแต่ละคน

จะต้องผลัดกันเล่าเรื่องตามรูปภาพของตน โดยปราศจากการดูรูปภาพของผู้อื่น หลังจากนั้นสมาชิกทุกคนต้องช่วยกันเรียงลำดับเรื่องราวที่ได้ฟังให้ถูกต้อง

1.3.2 กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา (Pooling Information to Solve a Problem) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A มีข้อมูลบางส่วนซึ่งอาจเป็นข้อมูลของตารางกำหนดเวลาของขบวนรถไฟสายต่าง ๆ ที่เดินทางจากสถานี X ไปยังสถานี Y และ B จะมีข้อมูลของตารางรถไฟที่กำหนดเวลาจาก Y ไป Z ทั้ง A และ B ต้องสนทนากันเพื่อหาทางแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางระหว่าง 2 สถานีนี้ เช่น หาสายรถไฟที่เดินทางจาก X ไป Z โดยใช้เวลาน้อยที่สุด

1.4 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing Information) ได้แก่

1.4.1 กิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving) เช่น ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสร้างแผนการเดินทางในลอนดอนเป็นเวลา 1 วัน โดยคำนึงถึงความสนใจของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม หรือสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการซื้อของขวัญให้กับเพื่อนในชั้นเรียน โดยคำนึงถึงความชอบและจำนวนเงินที่สมาชิกในกลุ่มมี กิจกรรมประเภทนี้จัดเป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่ผู้เรียนทุกคนจะได้รับข้อมูลที่เหมือนกัน จึงไม่จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันดังเช่นกิจกรรมที่ผ่านมา แต่ผู้เรียนจะต้องร่วมกันอภิปรายและประเมินเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจหรือหาทางแก้ไขปัญหา

2. กิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) กิจกรรมประเภทนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาตามหน้าที่ทางภาษาเช่นเดียวกับกิจกรรมประเภทที่ 1 แต่กิจกรรมนี้ยังให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของการใช้ภาษา ในการจัดกิจกรรมประเภทนี้ครูสามารถกระทำได้ดังนี้

2.1 การใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคม มีแนวทางในการจัดดังนี้

2.1.1 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการในชั้นเรียน

2.1.2 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอน

2.1.3 ครูควรจัดบทเรียนที่มีการสนทนาหรืออภิปรายความคิดเห็นเป็นภาษาต่างประเทศ

2.1.4 ครูควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดบทสนทนาหรือแสดงบทบาทสมมุติโดยหัวข้อเรื่องควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน

2.2 การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) และการแสดงบทบาทสมมุติ (Role Playing) สามารถให้ผู้เรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

2.2.1 การแสดงบทบาทสมมุติตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนา (Role-Playing Controlled through Cues Dialogues) การแสดงบทบาทสมมุติประเภทนี้ผู้เรียนจะต้องผลัดเปลี่ยนกันพูดตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนาตามบัตรที่กำหนดบทบาทที่ตนได้รับ

2.2.2 การแสดงบทบาทสมมุติตามตัวชี้แนะและข้อมูล (Role-Playing Controlled through Cues and Information) การแสดงบทบาทสมมุติประเภทนี้นั้น ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัวชี้แนะที่เป็นข้อมูลนั้น ๆ ในสิ่งที่ต้องพูด เช่น ตารางข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นผู้เรียนจะแสดงบทบาทสมมุติตามบัตรบทบาทนั้น ๆ

2.2.3 การแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์และเป้าหมายที่กำหนด (Role-Playing Controlled through Situations and Goals) การแสดงบทบาทสมมุติประเภทนี้นั้น ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์ และเป้าหมายในการสนทนา ซึ่งกำหนดอย่างกว้าง ๆ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ได้มากขึ้น

2.2.4 การแสดงบทบาทสมมุติในรูปของการโต้วาทีหรือการอภิปราย (Role-Playing in the Form of Debate or Discussion) การแสดงบทบาทสมมุติประเภทนี้นั้น ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องโต้วาทีหรืออภิปรายและกำหนดข้อมูลที่จำเป็นต่อการอภิปราย ผู้เรียนจะต้องตัดสินใจหรือหาข้อสรุปโดยการลงคะแนนเสียง

2.2.5 สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกิจกรรมการสอนภาษา โดยใช้สถานการณ์ที่จำลองขึ้นให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมิใช่แสดงตามบทบาทที่กำหนดเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องใช้ประสบการณ์ของตนเองในการตัดสินใจและแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ

2.2.6 การแสดงสด (Improvisation) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแสดงละครจากเรื่องที่ไม่มีการเขียนบทละคร โดยที่ครูจะสร้างสถานการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้แปลความและแสดงความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน อย่างไรก็ตามครูผู้สอนอาจกำหนดบุคลิกภาพ และลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน แต่ไม่มีเป้าหมายในการสื่อสารที่แน่นอน

ด๊บบลิว ริเวอร์ริส และ อาร์ เอส เทมเพอร์ลี (W. Riverlys and R. S. Temperley, 1978 อ้างถึงใน Martin Bygate, 1995: 73) ได้เสนอกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการพัฒนาให้มีความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยให้ความสำคัญกับการพูดที่ให้ข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้

1. การสร้างและการดำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์ในสังคม (Establishing and Maintaining Social Relations) ได้แก่ การพูดบทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การกล่าวต้อนรับผู้มาเยือนและลูกค้า การมีปฏิสัมพันธ์ในงานสร้างสรรค์ เป็นต้น
2. การแสดงความรู้สึกโต้ตอบกับเหตุการณ์ต่าง ๆ (Expressing Reactions) ได้แก่ การพูดในสถานการณ์ที่ต้องการการตอบสนอง เช่น แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ นิทรรศการภาพวาด เป็นต้น
3. การเก็บซ่อนความตั้งใจ (Hiding One's Intention) ได้แก่ กิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับงานที่เป็นความลับ สมาชิกคนอื่นจะต้องตั้งคำถามหรือพูดซักถามเพื่อค้นหาความลับนั้น
4. การพูดเพื่อให้พ้นจากปัญหา (Talking One's Way out of Trouble) ได้แก่ กิจกรรมการพูดที่ให้ผู้เรียนได้รับการถามที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ ผู้เรียนจะต้องใช้ความพยายามในการตอบแก้ตัว หรือหลีกเลี่ยงโดยปราศจากการให้คำตอบที่ตรงกับคำถาม
5. การค้นหาและให้ข้อมูลข่าวสาร (Seeking and Giving Information) ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสำรวจ การสอบถาม ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน
6. การเรียนหรือการบอกวิธีการทำ (Learning or Teaching How to Make or Do Something) ได้แก่ บอกให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา งานอดิเรก การเดินร่ำ เป็นต้น
7. การสนทนาทางโทรศัพท์ (Conversing over the Telephone) ได้แก่ การสนทนาทางโทรศัพท์เพื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหรือสอบถามเกี่ยวกับสินค้า บริการ ตารางกำหนดการ เป็นต้น
8. การแก้ปัญหา (Problem-Solving) ได้แก่ เกมการเดา เกมตั้งคำถามต่าง ๆ เป็นต้น
9. การอภิปรายความคิดเห็น (Discussing Ideas) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนใช้ความคิดในการอภิปรายความคิดเห็น โดยเนื้อหาที่ใช้ในการอภิปรายนำมาจากเนื้อเรื่องที่ผู้เรียนอ่าน หรือจากการชมภาพยนตร์ เป็นต้น
10. เกมทางภาษา (Playing with Language) ได้แก่ เกมต่าง ๆ เช่น เกมให้สะกดตัวอักษร เป็นต้น
11. การแสดงบทบาททางสังคม (Acting out Social Roles) ได้แก่ การแสดงละครสด ตามสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น
12. การให้ความบันเทิงกับผู้อื่น (Entertaining others) ได้แก่ การแสดงดนตรี การแสดงทางทีวี การจัดรายการวิทยุ เป็นต้น

13. การแสดงผลงาน (Displaying One's Achievements) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียน นำผลงานต่าง ๆ มาแสดง เช่น โครงการต่าง ๆ ของผู้เรียนและให้ผู้เรียนพูดแนะนำโครงการ เป็นต้น

14. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมยามว่าง (Sharing Leisure Activities) ได้แก่ การเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าร่วมรับประทานอาหารของชาติต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในเทศกาล การเฉลิมฉลอง หรืองานอดิเรก เป็นต้น

มาร์ติน ไบเกต (Martin Bygate, 1995: 76-84) ได้เสนอกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. กิจกรรมการเติมข้อมูลที่ขาดหายไป (Information-Gap Activities) กิจกรรมประเภทนี้เป็นกิจกรรมคู่ A และ B จะได้รับข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และทั้งคู่จะต้องมีการสนทนาเพื่อทำข้อมูลที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ กิจกรรมประเภทนี้เป็นการสร้างจุดประสงค์และความจำเป็นในการสื่อสาร และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการสื่อความหมายให้ตรงกัน อีกทั้งฝึกให้ผู้พูดให้ความสนใจกับการตอบสนองของผู้ฟัง

2. เกมเพื่อการสื่อสาร (Communication Games) ตัวอย่างเช่น

2.1 เกมบรรยายและวาดภาพ (Describe and Draw Pictures) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนคนหนึ่งบรรยายภาพและอีกคนหนึ่งวาดภาพตามคำบรรยาย

2.2 เกมบรรยายและจัดเรียงภาพ (Describe and Arrange Pictures) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนคนหนึ่งบรรยายโครงร่างของวัตถุและอีกคนหนึ่งจะต้องประกอบวัตถุตามที่ได้ยิน

2.3 เกมหาความแตกต่างของภาพ (Find the Differences) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียน 2 คน มีภาพคนละภาพ แต่ภาพทั้ง 2 มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ผู้เรียนจะต้องพูดแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างของภาพนั้น

2.4 เกมถามคำถามที่ถูกต้อง (Ask the Right Question) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนคนหนึ่งจะได้รับบัตรคำศัพท์ ผู้เรียนคนอื่นจะต้องตั้งคำถามเพื่อให้ตรงกับคำศัพท์ในบัตรคำ

3. สถานการณ์จำลอง (Simulations) เป็นกิจกรรมที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ซึ่งผู้ร่วมสนทนาจะต้องสวมบทบาทตามที่กำหนด แต่ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังการสนทนา แต่ทุกคนต้องทำงานร่วมกันภายใต้ขอบเขตของสถานการณ์ที่กำหนด นอกจากนี้สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ไม่สามารถทำนายประเภทของภาษาที่ผู้เรียนจะใช้ ภาษาที่ผู้เรียนใช้ขึ้นอยู่กับประเภทของสถานการณ์จำลองนั้น ๆ

4. กิจกรรมปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ (Project-Based Interaction Activities) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทำโครงการโดยการค้นคว้าและปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม มีการอภิปรายเพื่อ

ตัดสินใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการ และรายงานผลกับสมาชิกคนอื่น ตัวอย่างเช่น การทำหนังสือพิมพ์ของชุมชน

อาจสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ครูควรสนับสนุนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางการพูดกับเพื่อน บุคคลทั่วไป หรือเจ้าของภาษา โดยมอบหมายให้ทำกิจกรรมที่ฝึกทักษะวิธีการในการพูด ความถูกต้องและความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา กิจกรรมนั้น ๆ ควรเป็นที่สนใจของผู้เรียน และมีสถานการณ์เหมือนจริงในชีวิตประจำวัน ด้วยเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการพูดให้กับผู้เรียน

4. การทดสอบและการประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

4.1 การทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

จอห์น เบรน ฮีตัน (John Brain Heaton, 1990: 59) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation) มีการทดสอบความสามารถในการพูดออกเสียงในลักษณะกิจกรรม ดังนี้

1.1 การอ่านออกเสียง (Read Aloud) เรื่องที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น อ่านคำแนะนำ หรือจดหมายให้ผู้อื่นฟัง วิธีการทดสอบคือครูให้เวลานักเรียนดูเนื้อหาที่ต้องอ่าน 2-3 นาที ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เหมาะสม ที่ครูเห็นว่าจะใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

1.2 การเล่าเรื่องซ้ำๆ (Re-telling Stories) การทดสอบย่อยนี้ให้ประโยชน์มากกว่าการอ่านออกเสียง คือ นักเรียนจะได้อ่านในใจจากเรื่องที่ครูเตรียมประมาณ 2-3 นาที แล้วนำมาเล่าให้ผู้อื่นฟัง จุดประสงค์ของการทดสอบนี้จะให้คะแนนผู้ทดสอบในส่วนที่เป็นการออกเสียงเท่านั้น จะไม่คำนึงว่าผู้ทดสอบจะเล่าเรื่องถูกหรือไม่

2. การใช้ภาพ (Using Pictures) ภาพมีประโยชน์มากสำหรับการทดสอบทักษะพูด สิ่งแรกที่ครูควรคำนึงถึงคือ การเลือกภาพ เพราะภาพจะมีผลต่อการใช้ภาษาของผู้ทดสอบ ขั้นตอนต่อมาให้แน่ใจว่า ผู้ทดสอบได้เห็นภาพประมาณ 2-3 นาทีก่อนพูดบรรยาย

เหตุการณ์จากภาพ สุดท้ายครูควรระลึกเสมอว่าภาพเป็นการทดสอบย่อยที่ดีที่สุดสำหรับการประเมินผลในส่วนของบทเรียน มากกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการทดสอบ เพราะการใช้ภาพในการทดสอบการพูด จะเสียเวลามาก ซึ่งการทดสอบโดยใช้ภาพมีหลายลักษณะ ดังนี้

2.1 ภาพเพื่อการบรรยาย (Pictures for Description) เป็นการทดสอบโดยผู้ทดสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบบรรยายรูปภาพง่าย ๆ เช่น รูปถ่าย หรือ โปสเตอร์ โดยอธิบายว่าคนในภาพกำลังทำอะไร สิ่งของในภาพอยู่ที่ใด เกิดอะไรขึ้นในภาพ ผู้เข้ารับการทดสอบอาจพูดจากการใช้จินตนาการจากภาพ ผู้ทดสอบไม่ควรถามคำถามจากภาพมากเกินไป

2.2 ภาพเพื่อการเปรียบเทียบ (Picture for Comparison) เป็นการทดสอบที่น่าสนใจมากขึ้น คือ ผู้ทดสอบจะให้รูปภาพที่คล้ายกันกับผู้เข้ารับการทดสอบ 2 คน ๆ ละหนึ่งใบให้ผู้เข้ารับการทดสอบพูดเพื่อหาสิ่งที่แตกต่างจากภาพที่ตนเองถืออยู่

2.3 การพูดลำดับภาพ (Sequences of Pictures) เป็นวิธีการทดสอบโดยผู้ทดสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบเล่าเรื่องจากภาพตามลำดับเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการทดสอบรายบุคคล ถ้าผู้ทดสอบต้องการทดสอบเป็นคู่ ก็สามารถทำได้โดย นำภาพทั้งหมดมาปนกัน ให้ผู้เข้ารับการทดสอบทั้งคู่ช่วยกันพูดลำดับเหตุการณ์จากภาพ

2.4 ภาพกับวงคำพูดสนทนา (Pictures with Speech Bubbles) เป็นการทดสอบการพูดที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการทดสอบเดาส่วนที่อยู่ในวงคำพูด ซึ่งเป็นประโยคหรือคำที่คนในภาพสนทนา แต่ผู้ทดสอบตัดส่วนนั้นทิ้งไป อาจเป็นภาพการ์ตูนขำขัน การ์ตูนทั่วไป หรือภาพที่เป็นเรื่องราวต่าง ๆ การทดสอบนี้ใช้ทดสอบได้ทั้งรายบุคคลและรายคู่ จุดประสงค์ของการทดสอบแบบนี้คือ ผู้ทดสอบจะให้คะแนนคำพูดที่ผู้เข้ารับการทดสอบพูด แต่จะไม่หักคะแนนถ้าผู้ทดสอบเดาคำพูดของคนในภาพไม่ถูกต้อง

2.5 แผนที่ (Maps) เป็นการทดสอบที่ต้องการให้ผู้ทดสอบบอกทิศทางโดยผู้ทดสอบเตรียมแผนที่ และคำสั่ง สำหรับทดสอบรายบุคคล ในกรณีที่เป็นการทดสอบรายคู่ ผู้ทดสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบคนหนึ่งเป็นผู้ถามทาง อีกคนหนึ่งเป็นผู้บอกทาง

3. การสัมภาษณ์ปากเปล่า (Oral Interview) เป็นการทดสอบความสามารถในการพูดที่ดีมาก โดยครูจะถามผู้ทดสอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ งานอดิเรก สิ่งที่ชอบทำ สิ่งที่ไม่ชอบทำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ทดสอบรู้สึกสบายใจที่จะตอบ อีกทั้งผู้สัมภาษณ์ยังได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ทดสอบอีกด้วย ในการทดสอบโดยการสัมภาษณ์นั้น มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ดังนี้

3.1 การถามคำถาม (Asking Questions) ผู้ทดสอบไม่ควรทำให้การสัมภาษณ์กลายเป็นการถามคำถาม มากกว่าการทดสอบทางการศึกษา ดังนั้น ผู้ทดสอบควรเลือกคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ที่จะนำมาไปสู่คำถามที่น่าสนใจ และเตรียมพร้อมที่จะได้ตอบสนทนาในสิ่งที่ผู้เข้า

รับการทดสอบตอบกลับมา กล่าวคือ ให้ผู้เข้ารับการทดสอบได้รับบรรยากาศของการสนทนาพูดคุย และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการทดสอบพูดให้มาก ๆ

3.2 การให้คะแนน (Marking) ไม่ควรให้คะแนนต่อหน้าผู้เข้ารับการทดสอบ เพื่อลดความตื่นเต้นและความเครียดของผู้เข้ารับการทดสอบ ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการพูด

3.3 การทดสอบผู้เรียนเป็นคู่ (Testing Students in Pairs) เป็นการทดสอบที่จะช่วยลดความเครียดให้กับผู้เข้ารับการทดสอบ อีกทั้งผู้ทดสอบจะได้ทดสอบความสามารถระหว่างผู้เข้ารับการทดสอบในระดับเดียวกัน เช่น นักเรียนกับนักเรียน โดยผู้ทดสอบอาจให้ผู้เข้ารับการทดสอบเตรียมคำถามของตนเอง แล้วนำมาสัมภาษณ์คู่สนทนาของตนเอง

ซีริล เจ เวียร์ (Cyril J. Weir, 1993: 46-63) ได้เสนอวิธีการทดสอบความสามารถเพื่อการสื่อสาร โดยพิจารณาจากปริมาณของปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการทดสอบ ดังนี้คือ

1. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ทดสอบหรือคู่สนทนา (Interaction Student with Examiner or Interlocutor) ได้แก่

1.1 การสัมภาษณ์แบบอิสระ/การสนทนา (The Free Interview/Conversation) เป็นการสัมภาษณ์หรือการสนทนาที่ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน และไม่มีการวางแผนหรือกระบวนการใด ๆ ล่วงหน้า ฉะนั้นการสนทนาหรือการสัมภาษณ์ประเภทนี้จะแบบไม่เป็นทางการและไม่ใช่เพื่อจุดประสงค์ทางสังคม ผู้เข้ารับการทดสอบสามารถเป็นผู้เริ่มการสนทนาหรือเปลี่ยนทิศทางของการปฏิสัมพันธ์หรือแนะนำหัวข้อที่พูดใหม่ ผู้เข้ารับการทดสอบมีโอกาสจัดการกับการปฏิสัมพันธ์และใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน

1.2 การสัมภาษณ์แบบควบคุม (The Controlled Interview) ในการสัมภาษณ์ประเภทนี้กระบวนการของการทดสอบจะได้รับการวางแผนและตัดสินใจล่วงหน้า ผู้สัมภาษณ์จะเตรียมคำถามที่จะถามเพื่อที่จะประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารของผู้เข้ารับการทดสอบ ฉะนั้น ผู้ทดสอบจึงเป็นผู้จัดการกับการปฏิสัมพันธ์และการเริ่มต้นในการเลือกและดำเนินการพูดตามหัวข้อต่าง ๆ ผู้เข้ารับการทดสอบจึงเพียงแต่พูดตอบสนองกับผู้ทดสอบ

1.3 การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) ในการทดสอบประเภทนี้ ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องแสดงบทบาทตามที่กำหนดในการปฏิสัมพันธ์ในสถานการณ์ที่สมจริง การสนทนาอาจเป็นบทบาทของผู้เข้ารับการทดสอบ 2 คน หรือผู้ทดสอบอาจสวมบทบาทเป็นคนหนึ่งของการสนทนา

1.4 การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ขาดหายไประหว่างนักเรียนกับผู้ทดสอบ (Information Gap : Student/Examiner) การทดสอบประเภทนี้สามารถป้องกันภาวะที่ไม่สมดุลใน

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการทดสอบด้วยกัน โดยที่ผู้เข้ารับการทดสอบจะได้รับแผนภูมิหรือข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ฉะนั้นงานของผู้เข้ารับการทดสอบก็คือการพูดขอข้อมูลที่ขาดหายไป

2. รูปแบบทางอ้อม (Indirect Format) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 การพูดซ้ำประโยค (Sentence Repetition) ข้อสอบประเภทนี้จะให้ผู้เข้ารับการทดสอบฟังแต่ละคำถามเพียงครั้งเดียว จากนั้นจึงให้ออกเสียงให้ผู้ทดสอบฟัง

2.2 การพูดเกี่ยวกับสถานการณ์ลงในแถบบันทึกเสียง (Mini-situation on Tape) สำหรับการทดสอบประเภทนี้จะกระทำในห้องปฏิบัติการทางภาษา โดยที่ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องตอบคำถาม หรือตอบสนองต่อคำถามที่ได้ยินให้มีความเหมาะสมและถูกต้องตามสถานการณ์ต่าง ๆ

2.3 การถ่ายโอนข้อมูล : การเล่าเรื่องจากภาพชุด (Information Transfer : Narration on a Series of Pictures) ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องเล่าเรื่องโดยใช้โครงสร้างของอดีตกาล อย่างไรก็ตามผู้ทดสอบควรจะให้เวลากับผู้เข้ารับการทดสอบในการศึกษาภาพก่อนการเล่าเรื่องจริง

3. รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน (Interaction Student with Student Format) วิธีการทดสอบประเภทนี้ผู้ทดสอบไม่มีส่วนร่วมในการสอบ ในขณะที่ผู้เข้ารับการทดสอบจะมีโอกาสในการพูดมากขึ้น และผู้เข้ารับการทดสอบสามารถเลือก ผู้ที่ต้องการจะสนทนาได้ตอบด้วย เพื่อให้ผู้เข้ารับการทดสอบรู้สึกสบายใจที่จะสื่อสาร ข้อสอบประเภทนี้ ได้แก่ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่หายไป (Information Gap Activities) โดยทั่วไปงานประเภทนี้จะให้ผู้เรียนปฏิบัติเป็นคู่ และแต่ละคนจะได้รับข้อมูลที่สมบูรณ์เพียงบางส่วนและมีข้อมูลบางส่วนที่ขาดหาย ฉะนั้นผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องทำข้อมูลให้สมบูรณ์โดยการพูดสนทนาเพื่อหาข้อมูลจากฝ่ายตรงข้าม

นิค อันเดอร์ฮิล (Nic Underhill, 1994: 45-66) ได้เสนอวิธีการทดสอบความสามารถในการพูด ดังนี้

1. การพูดบทสนทนาหรืออภิปราย (Discussion/Conversation) การทดสอบประเภทนี้เป็นการทดสอบที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากการสัมภาษณ์โดยการที่ผู้ทดสอบจะเป็นผู้ที่ควบคุมการสนทนาและเริ่มต้นการสื่อสาร แต่ผู้เข้ารับการทดสอบก็สามารถเริ่มต้นการสนทนาและเปลี่ยนหัวข้อการสนทนาได้ ฉะนั้น หัวข้อและทิศทางของการสนทนาจะเป็นผลมาจาก ปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับกับการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน

2. การพูดรายงาน (Oral Report) ในการทดสอบประเภทนี้ผู้เข้ารับการทดสอบจะเตรียมตัวและพูดรายงานซึ่งใช้เวลาในการพูด 5-10 นาที ในการพูดผู้เข้ารับการทดสอบอาจดูจากบันทึกที่เตรียมไว้แต่ไม่ใช้การอ่านออกเสียงดัง ในการพูดรายงานผู้เข้ารับการทดสอบอาจใช้สื่อในการนำเสนอและหลังจากการนำเสนอข้อมูลจบ ผู้ทดสอบก็สามารถตั้งคำถามให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบ

3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) ในการทดสอบประเภทนี้ผู้เรียนจะต้องแสดงบทบาทสมมุติกับผู้ทดสอบ โดยที่ขั้นต้นผู้เรียนจะได้รับใบงานที่แสดงคำสั่งและบทบาทที่จะต้องใช้ในการพูด

4. การสัมภาษณ์ (Interview) ในการทดสอบประเภทนี้ผู้เข้ารับการทดสอบจะตอบคำถามของผู้ทดสอบ ซึ่งข้อคำถามนั้นจะได้รับการเตรียมไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะค้นหาคำตอบจากผู้เข้ารับการทดสอบทิศทางและหัวข้อจะถูกควบคุมโดยผู้ทดสอบ และในการประเมินความสามารถนั้นจะพิจารณาได้จากการสนทนาที่แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้นอกเหนือจากการตอบคำถามที่ตรงไปตรงมา และผู้สัมภาษณ์อาจจะถามในแต่ละคำถามเพิ่มเติมเพื่อสร้างความมั่นใจในการประเมินระดับความสามารถ

5. การร่วมกันอภิปรายของผู้เรียน (Learner-learner Discussion Making) การทดสอบประเภทนี้ผู้เรียน 2 คน จะได้งานซึ่งกำหนดหัวข้อในการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและหาข้อตัดสินใจร่วมกัน ฉะนั้นผู้เรียนจะดำเนินการสนทนาโดยปราศจากการแทรกแซงจากผู้ทดสอบ

6. การบรรยายระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน (Learner/learner Description) ในการทดสอบประเภทนี้ผู้เข้ารับการทดสอบจะพูดบรรยายโครงสร้างหรือรูปแบบของตึกหรือวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนอีกคนหนึ่งประกอบโครงร่างให้เหมือนของจริง

7. การใช้ภาพ หรือเรื่องราวจากภาพ (Using a Picture or Picture Story) ในการทดสอบผู้เรียนจะได้รับภาพหรือภาพที่เรียงลำดับเหตุการณ์ ผู้ทดสอบขอให้ผู้เข้ารับการทดสอบพูดบรรยายเหตุการณ์จากภาพอิสระ ผู้ทดสอบอาจถามคำถามจากภาพ หลังจากผู้เข้ารับการทดสอบพูดจบ

เพนนี เออร์ (Penny Ur, 1996: 125-128) ได้เสนอแนะวิธีการทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. การบรรยายภาพ (Describing Pictures) ในการทดสอบผู้เข้ารับการทดสอบแต่ละกลุ่มจะมีภาพ 1 ใบ ที่ทุกคนในกลุ่มสามารถมองเห็น ให้ทุกคนพูดประโยคจากภาพให้มากที่สุดที่จะทำได้ภายในเวลา 2 นาที

2. การบอกความแตกต่างของภาพ (Picture Differences) ในการทดสอบจะมีผู้เข้ารับการทดสอบเป็นคู่ ผู้เข้ารับการทดสอบแต่ละคนจะได้รับภาพคนละใบ ทั้งคู่จะต้องพยายามหาความแตกต่างของภาพที่ตนถืออยู่กับคู่สนทนา โดยขณะที่พูดจะไม่ดูภาพของอีกฝ่ายหนึ่ง

3. การหาสิ่งที่เหมือนกัน (Things in common) ในการทดสอบ ผู้เข้ารับการทดสอบ จะพูดกับคู่สนทนาที่ตนเองไม่รู้จักแล้วพยายามพูดซักถามในสิ่งที่ตนเองไม่รู้เกี่ยวกับตัวผู้สนทนา เพื่อหาลักษณะของผู้สนทนาที่คล้ายกับของตนเอง

4. รายการช้อปปิ้ง (Shopping List) ในการทดสอบ ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องเลือกสินค้า 3 สิ่งที่ต้องการจะซื้อ โดยคู่สนทนาจะเป็นฝ่ายขายซึ่งผู้ทดสอบจะเตรียมรายการสินค้าไว้ให้ คู่สนทนาจะขายสินค้าก็ต่อเมื่อผู้เข้ารับการทดสอบสามารถพูดแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะซื้อ ผู้เข้ารับการทดสอบสามารถเลือกพูดกับบุคคลที่จะได้รับบทบาทสมมุติเป็นผู้ขายได้

5. การแก้ปัญหา (Problem Solving) ในการทดสอบ ผู้เข้ารับการทดสอบ จะได้รับการบอกเกี่ยวกับสถานการณ์ที่มีปัญหาให้พูดกับคู่สนทนาเพื่อหาทางแก้ปัญหา

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538: 82-83) ได้แบ่งวิธีการทดสอบทักษะพูดเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นที่ตัวกระตุ้นความสามารถในการพูด 4 ประเภท คือ

1. ตัวกระตุ้นที่เป็นข้อความหรือคำพูดที่ให้ผู้เรียนได้อ่านหรือฟัง ซึ่งอาจใช้วิธีส่งสารผ่านเทปหรือมีผู้ดำเนินการสอบมากล่าวให้ฟัง

2. ตัวกระตุ้นที่เป็นภาพ ตาราง แผนผัง แผนภูมิที่ถูกนำเสนอให้ผู้เรียนได้พูดเล่าเหตุการณ์ บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ ให้เหตุผล ทำนายเหตุการณ์หรือได้ใช้จินตนาการ

3. ตัวกระตุ้นที่เป็นสถานการณ์หรือกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เห็นหรือมีส่วนร่วมเช่น การเล่นเกม การอภิปราย การโต้เถียง หรือกิจกรรมที่ต้องมีการแก้ปัญหา แล้วผู้เข้ารับการทดสอบต้องนำสถานการณ์นั้น ๆ มากล่าวถึงโดยการกล่าวบรรยาย กล่าวสรุปหรือแสดงความคิดเห็น

4. ตัวกระตุ้นที่เป็นสื่อ เช่น วัสดุทัศน โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง วิทยุ ฯลฯ ที่นำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือเป็นการแสดงให้ได้เข้าร่วมในสถานการณ์อย่างสมจริง โดยอาจเป็นผู้สังเกตการณ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการทดสอบได้กล่าวแสดงความคิดเห็น และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหานั้น ๆ เป็นต้น

ละอียด จุฑานันท์ (2541: 183) ได้แบ่งวิธีการที่นำไปใช้ในการทดสอบการพูดเพื่อการสื่อสาร ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การพูดที่มีการควบคุม (Directed Oral Expression) สามารถทดสอบโดย

1.1 การให้ตัวแฉะที่สามารถมองเห็นได้ ผู้เข้ารับการทดสอบพูดประโยคโดยมีรูปภาพเป็นสื่อ แต่ผู้เข้ารับการทดสอบควรมีความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ที่ใช้เสียก่อน

1.2 การให้ตัวแฉะที่เป็นคำพูด คำแนะนำสำหรับการทดสอบอาจใช้ภาษาแม่หรือภาษาที่เรียน หรือในบางครั้งอาจเขียนก็ได้

ก. ผู้ทดสอบพูดประโยค 1 ประโยค และแสดงคำตอบด้วยท่าทางหรือสีหน้าแล้วให้ผู้เข้ารับการทดสอบตอบตามลักษณะท่าทางนั้น ๆ เช่น

Indication : I can't go out with you tonight.

Response : It's pity!

ข. ผู้เข้ารับการทดสอบเปลี่ยนประโยคตามที่กำหนด เช่น

Given sentence : She will not go to school.

Indication : Obligation.

Response : She must go to school.

ค. ผู้เข้ารับการทดสอบจะได้รับบทบาท และคำแนะนำเกี่ยวกับชนิดของการสนทนาที่ผู้เข้ารับการทดสอบจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย ซึ่งคำแนะนำที่ใช้อาจเป็นภาษาแม่ ถ้าหากว่าผู้เข้ารับการทดสอบยังมีความรู้ทางด้านศัพท์และโครงสร้างไม่มากนัก

ง. ผู้เข้ารับการทดสอบฟังบทสนทนาระหว่างเจ้าของภาษา 2 คน แล้วรายงานเนื้อหาของสิ่งที่เขาพูด

จ. ผู้เข้ารับการทดสอบแสดงบทบาทเป็นผู้สัมภาษณ์ และพยายามหาข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากผู้เข้ารับการทดสอบ แล้วจดบันทึกไว้ เช่น

Name of person interviewed :

Where does he / she come from? :

How long will he / she stay here? :

What will he / she do here? :

etc.

2. การพูดโดยอิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง มีวิธีการทดสอบ ดังนี้

2.1 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบบรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด ถ้าเป็นระดับเริ่มเรียนอาจให้คำสั่งเป็นภาษาแม่

2.2 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบพูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ ผู้ทดสอบควรให้หลาย ๆ หัวข้อ เพราะผู้เข้ารับการทดสอบอาจจะคล่องในหัวข้อหนึ่งมากกว่าอีกหัวข้อหนึ่งก็เป็นได้

2.3 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบบรรยายวัตถุอย่างหนึ่งโดยใช้ภาษาที่เรียน

2.4 ให้ผู้เข้ารับการทดสอบสนทนาและถูกสัมภาษณ์ เป็นวิธีการทดสอบทักษะการพูดที่เหมาะสม นิยมใช้และเป็นธรรมชาติมากที่สุด การทดสอบสมรรถภาพทางการพูด จะเป็นการสอบวัดความสามารถในการใช้ภาษาตามหน้าที่ หรือความสามารถในการสื่อสารได้ ก็ต่อเมื่อการทดสอบนั้นให้โอกาสแก่ผู้เข้าสอบในการแสดงความสามารถที่จะเรียบเรียงส่วนประกอบต่าง ๆ ของคำพูดได้ สอดคล้องอย่างเหมาะสม เนื้อหาในการสัมภาษณ์ควรเลือกให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของผู้เข้ารับการทดสอบ เช่น ผู้เข้ารับการทดสอบในระยะเริ่มต้นควรสนทนากับเรื่องราวของตัวเอง ผู้เข้ารับการทดสอบในระดับกลางการสนทนาควรซับซ้อนขึ้น ต้องใช้ความคิดและจินตนาการประกอบด้วย เช่น ถ้าท่านมีเงินมาก ๆ ท่านจะทำอะไร เป็นต้น สำหรับผู้เข้ารับการทดสอบในระดับสูง หัวข้อการสนทนาส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยอาจให้ผู้เข้ารับการทดสอบอ่านบทความที่เตรียมไว้ล่วงหน้า การสนทนาจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน

อาจสรุปได้ว่า การทดสอบความสามารถในการพูดนั้นมีหลายประเภท แต่ที่มักนิยมใช้ ได้แก่ การสัมภาษณ์ การบรรยายภาพ การเล่าเรื่อง การแสดงบทบาทสมมุติ การบอกทิศทาง การบอกวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ขาดหายไป ซึ่งครูจะเลือกการทดสอบประเภทใดควรคำนึงถึงจุดประสงค์ในการทดสอบ ความสามารถของผู้เรียน และแนวคิดในการสอนภาษาที่ครูใช้เป็นแนวทางในการสอน

4.2 เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาได้เสนอแนะเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ไว้ดังนี้

เดวิด พี แฮร์ริส (David P. Harris, 1990: 84) ได้ให้เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูด โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ และในแต่ละองค์ประกอบใช้มาตราส่วนในการประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation)

ให้ 1 คะแนน เมื่อการออกเสียงมีปัญหาเป็นอย่างมากจนทำให้ไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อการออกเสียงมีปัญหาจนยากแก่การที่จะทำความเข้าใจ คำพูดได้ ผู้ฟังต้องคอยถามซ้ำอยู่เรื่อยๆ ผู้พูดพูดอะไร

ให้ 3 คะแนน เมื่อการออกเสียงยังมีปัญหา ผู้ฟังจะต้องตั้งใจฟังจึงจะสามารถทำความเข้าใจได้และมักจะออกเสียงผิดทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจสับสนในบางครั้ง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้ดี แม้จะยังมีปัญหาในการออกเสียง บางเสียงอยู่บ้างแต่ผู้ฟังก็สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดได้เป็นอย่างดี

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้เทียบเท่าชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา

2. ไวยากรณ์ (Grammar)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้เนื่องจากใช้ ไวยากรณ์ผิด และเรียงลำดับคำไม่ถูกต้องเลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถใช้ไวยากรณ์ง่าย ๆ ได้แต่มักจะใช้ไวยากรณ์และการเรียงลำดับคำผิดบ่อย ๆ จนทำให้ผู้ฟังเข้าใจลำบาก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดยังคงมีการใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่บ่อยครั้ง จนบางครั้งทำให้ เข้าใจความหมายของประโยคที่พูดผิดไป

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์อยู่บ้าง แต่ก็ได้ทำให้ การสื่อความหมายผิด

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย เช่น เรียงลำดับคำผิดแต่ก็สามารถแก้ไขใหม่ให้ถูกต้องได้

3. คำศัพท์ (Vocabulary)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถสนทนาสื่อสารความหมายได้ เพราะไม่มีความรู้ทางด้านคำศัพท์เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดและมีความรู้ทางด้านคำศัพท์จำกัดมากจน ทำให้ยากแก่การทำความเข้าใจความหมายของประโยคที่พูด

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ประโยคคำพูดที่ใช้ในการสนทนาอยู่ในวงค่อนข้างจำกัด เพราะผู้พูดมีปัญหาในการคิดหาคำศัพท์มาใช้

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ ในบางครั้ง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้ศัพท์สำนวนได้คล่องแคล่ว เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา

4. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงคำพูดเป็นเวลานานมาก จนทำให้ไม่สามารถสนทนากันได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดอยู่เสมอ และหยุดคิดเป็นเวลานาน เพราะมีความรู้จำกัดในการใช้ภาษา

ให้ 3 คะแนน เมื่อความเร็วและความคล่องแคล่วในการพูดยังมีไม่ค่อยมากนัก เพราะยังมีปัญหาเรื่องการใช้ภาษาอยู่

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความคล่องแคล่วในการพูด แต่ก็มีกรพูดสะดุด เพราะยังมีปัญหาการใช้ภาษาอยู่บ้าง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่ว เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจ (Comprehension)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายให้เข้าใจได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความยากลำบากในการคิดหาคำพูด โดยจะพูดซ้ำติดอ่าง พูดคำซ้ำแล้วซ้ำอีก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจสิ่งที่พูดและพูดได้เป็นส่วนมาก แต่พูดได้ค่อนข้างช้าและมีการพูดซ้ำ ๆ

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ครบถ้วนแต่ก็มีการพูดซ้ำความบ้างเป็นบางครั้ง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมดโดยไม่มีปัญหาเลย

สภาการทดสอบประจำท้องถิ่นมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ การทดสอบการพูดภาษาอังกฤษในระดับต้น (University of Cambridge Local Examinations Syndicate : PET SPEAKING, 1996) ได้ให้เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดของผู้เข้ารับการทดสอบดังนี้

1. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

ให้ 1 คะแนน ไม่สามารถพูดได้อย่างต่อเนื่อง

ให้ 2 คะแนน พูดได้แต่ไม่ต่อเนื่องกันและยากแก่การเข้าใจ

ให้ 3 คะแนน พูดด้วยความตั้งใจ จนทำให้ผู้ฟังขาดความอดทนที่จะฟัง

ให้ 4 คะแนน พูดด้วยความลึกลับใจอย่างเห็นได้ชัด แต่ไม่เป็นอุปสรรคในการพูดสื่อสารกับผู้ฟัง

ให้ 5 คะแนน พูดได้อย่างราบรื่น แต่มีความลึกลับใจเป็นบางโอกาสในขณะที่หาคำพูด

2. ความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Accuracy and Appropriateness of Language)

ให้ 1 คะแนน พูดคำศัพท์ผิดทำให้ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้

ให้ 2 คะแนน พูดคำศัพท์อยู่ในวงจำกัด และ โครงสร้างประโยคผิดมีจำนวนมาก ทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดบ่อยครั้ง

ให้ 3 คะแนน พูดโครงสร้างประโยคไม่ถูกต้อง ใช้คำศัพท์ที่จำกัด ไม่สามารถพูดเป็นข้อความได้ ทำให้สื่อความหมายไม่ชัดเจน

ให้ 4 คะแนน พูดสื่อความหมายได้ แต่ใช้โครงสร้างประโยคที่ไม่ถูกต้อง ขาดคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการสนทนา และข้อความที่ใช้ไม่สมบูรณ์

ให้ 5 คะแนน พูดสื่อสารได้โดยใช้โครงสร้างประโยค คำศัพท์และข้อความที่ถูกต้อง

3. การออกเสียง (Pronunciation)

ให้ 1 คะแนน ไม่สามารถพูดออกเสียงให้เข้าใจได้

ให้ 2 คะแนน พูดออกเสียงที่ทำให้ยากแก่การเข้าใจบ่อยครั้ง

ให้ 3 คะแนน พูดออกเสียงสำเนียงภาษาแม่บ่อยครั้งทำให้ยากแก่การเข้าใจ

ให้ 4 คะแนน พูดออกเสียงสำเนียงภาษาแม่เป็นบางโอกาสทำให้ยากแก่การเข้าใจ

ให้ 5 คะแนน พูดออกเสียงสำเนียงภาษาแม่ แต่ง่ายต่อการเข้าใจ

4. ความสำเร็จในการทำกิจกรรม (Task Achievement)

ให้ 1 คะแนน ไม่สามารถพูดเกี่ยวกับกิจกรรมได้

ให้ 2 คะแนน พูดเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้รับอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

ให้ 3 คะแนน พูดเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้รับด้วยความสามารถที่จำกัด

ให้ 4 คะแนน พูดเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้รับได้อย่างพอเพียง

ให้ 5 คะแนน พูดเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้รับอย่างเต็มที่และอย่างมีประสิทธิภาพ

การทดสอบของ อิสราเอลิ (Israeli Exam อ้างถึงใน Penny Ur, 1996: 135) เป็นข้อสอบที่มีเกณฑ์วัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 องค์ประกอบ และแบ่งระดับของการให้คะแนนความสามารถในการพูดในแต่ละองค์ประกอบออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
- 1 คะแนน ไม่มีการพูดหรือพูดน้อยมากจนไม่สามารถเข้าใจได้
 - 2 คะแนน ใช้คำศัพท์ที่ได้ถูกต้อง และมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นในการใช้โครงสร้าง
 - 3 คะแนน มีการใช้คำศัพท์ในวงจำกัด มีข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้างไวยากรณ์อย่างเด่นชัดและมีการพูดออกเสียงที่แสดงถึงสำเนียงของภาษาแม่ปะปนเล็กน้อย
 - 4 คะแนน มีการใช้คำศัพท์ในระดับที่กว้างขึ้น แต่ยังคงใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดพลาดในบางโอกาส และมีการพูดออกเสียงที่แสดงถึงสำเนียงของภาษาแม่ปะปนเล็กน้อย
 - 5 คะแนน มีการใช้คำศัพท์ในวงกว้างได้ถูกต้องและเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้โครงสร้างอย่างเด่นชัดและมีสำเนียงการพูดเหมือนเจ้าของภาษาหรือมีสำเนียงของภาษาแม่ปะปนเล็กน้อย

2. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)
- 1 คะแนน ไม่สามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้เลย
 - 2 คะแนน หยุดพูดบ่อยครั้งและพูดสั้น ๆ และบางครั้งยากต่อความเข้าใจ
 - 3 คะแนน สามารถพูดสื่อสารความคิดได้ แต่ยังคงพูดสั้น ๆ และหยุดเว้นช่วงการพูดในบางครั้ง
 - 4 คะแนน สามารถพูดสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่เป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลในระยะสั้น
 - 5 คะแนน สามารถพูดได้เข้าใจง่ายและเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารและมีการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลในระยะยาว

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2534: 24) ได้เสนอแนะเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยจำแนกตามช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละ โดยสรุปได้ดังนี้

ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 0 – 49	หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 50 – 59	หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 60 – 69	หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารปานกลาง

ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 70 – 79 หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดี

ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 80 – 100 หมายถึง มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดีมาก

อาจสรุปได้ว่า เกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารที่นิยมมี 2 ลักษณะ คือ การประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยแยกองค์ประกอบที่สำคัญเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความถูกต้อง เหมาะสมในการใช้ภาษา ซึ่งหมายถึงมีการออกเสียง ศัพท์ และการใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพียงใด และองค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ซึ่งหมายถึงการพูดได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในการพูด ทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่ายเพียงใด ส่วนการประเมินอีกลักษณะหนึ่ง ได้แก่ การประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารโดยรวม ที่ประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ปานกลาง ดี หรือดีมาก

กลวิธีในการสื่อสาร

1. ความหมายของกลวิธีในการสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของกลวิธีในการสื่อสาร ดังนี้

อีเลน ทาโรน (Elaine Tarone, 1981: 288) ได้ให้ความหมายกลวิธีในการสื่อสารตามแนวคิดด้านปฏิสัมพันธ์ว่า หมายถึง ความพยายามของกลุ่มสนทนาที่จะสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน (Negotiation of Meaning) ในสถานการณ์ที่คู่สนทนาไม่สามารถเข้าใจความหมายของภาษาเป้าหมาย

เฉิน ซิ – จิง (Chen Si – Qing, 1990: 157) ให้ความหมายกลวิธีในการสื่อสารตามแนวคิดด้านปฏิสัมพันธ์ว่า หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนภาษาที่สองใช้เมื่อประสบปัญหาในการสื่อสารและไม่สามารถสื่อสารได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้เนื่องจากมีอุปสรรคในการสื่อสาร

คลอส แฟร์ช และ กาเบรียล แคสเปอร์ (Claus Faerch and Gabriele Kasper, 1984: 31-36) ให้ความหมายกลวิธีในการสื่อสารตามแนวคิดด้านภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาว่า หมายถึง การวางแผนอย่างมีสติของแต่ละบุคคลในการแก้ปัญหาเพื่อให้การสื่อสารบรรลุเป้าหมาย

รอด เอลลิส (Rod Ellis, 1986: 182) ให้ความหมายกลวิธีในการสื่อสารตามแนวคิดด้านภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาว่า หมายถึง การวางแผนโดยใช้กระบวนการทางความคิดในการใช้ภาษา ซึ่งอยู่ในความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence) ของผู้ใช้ภาษา การวางแผนดังกล่าวเป็นไปอย่างมีสติ และใช้ทดแทนผลผลิตทางภาษา (Linguistic Product) ซึ่งผู้เรียนไม่สามารถนำมาใช้ได้

ไมเคิล คานาล (Michael Canale, 1983: 11) ให้ความหมายกลวิธีในการสื่อสารในแนวคิดด้านการรักษาวิถีทางในการสื่อสารว่า หมายถึง ความพยายามของผู้พูดที่จะหาวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร

ซอลทาน ดอร์นเย และ ซาราห์ เทอเรลต์ (Zoltán Dörnyei and Sarah Thurrell, 1995: 26) ให้ความหมายกลวิธีในการสื่อสารในแนวคิดด้านการรักษาวิถีทางในการสื่อสารว่า หมายถึง วิธีการที่จะรักษาช่องทางในการสื่อสารให้เปิดไว้ เมื่อเผชิญกับปัญหาในการสื่อสาร โดยใช้เวลาในการคิดหาคำพูดในการสื่อความหมาย

อาจสรุปได้ว่า มีการให้ความหมายกลวิธีในการสื่อสารใน 3 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดด้านปฏิสัมพันธ์เห็นว่ากลวิธีการสื่อสาร หมายถึง การร่วมมือกันของผู้ร่วมสนทนาในการแก้ไขปัญหาในการสื่อสาร แนวคิดด้านภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา เห็นว่า กลวิธีในการสื่อสาร หมายถึง การวางแผนอย่างมีสติของแต่ละบุคคลในการแก้ปัญหากลวิธีการสื่อสารที่พบ แนวคิดด้านการรักษาวิถีทางในการสื่อสารเห็นว่ากลวิธีในการสื่อสาร หมายถึง ความพยายามของผู้พูดแต่ละบุคคลที่ขอเวลาในการคิดหาทางเลือกอื่นเพื่อมาช่วยในการสื่อสารบรรลุผลสำเร็จ

2. ประเภทของกลวิธีในการสื่อสาร

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ผู้พูดภาษาที่สองนั้นใช้กลวิธีในการสื่อสารเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาในการสื่อสารเช่นเดียวกับผู้พูดภาษาที่หนึ่ง และกลวิธีในการสื่อสารสามารถถ่าย

โอนจากภาษาหนึ่งของผู้เรียนไปยังภาษาที่สองได้ การใช้กลวิธีในการสื่อสารของผู้พูดภาษาที่สอง จึงไม่จำเป็นต้องเป็นแบบฉบับเดียวกันกล่าวคือสามารถแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล (Theo Bougaerts and Nanda Poulisse, 1989: 253-268) นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษากลวิธีในการสื่อสารและได้จัดประเภทของกลวิธีในการสื่อสาร ดังนี้

อีเลน ทาโรน (Elaine Tarone, 1981: 286-287) ได้แบ่งประเภทของกลวิธีในการสื่อสารออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. การถอดความ (Paraphrase) ได้แก่

1.1 การใช้คำใกล้เคียง (Approximation) เป็นการใช้คำหรือโครงสร้างที่ผู้พูดเองก็ทราบว่า เป็นคำที่ไม่ถูกต้อง แทนคำหรือโครงสร้างที่ต้องการกล่าวถึง แต่คำหรือโครงสร้างนั้น มีความหมายใกล้เคียงและตรงตามความต้องการของผู้พูด เช่น ใช้คำว่า “pipe” แทนคำว่า “waterpipe” เป็นต้น

1.2 การสร้างคำใหม่ (Word Coinage) เป็นการใช้คำที่ผู้พูดคิดขึ้นมาใหม่เพื่อใช้สื่อความหมายตามที่ต้องการ เช่น ใช้คำว่า “airball” แทนคำว่า “balloon” เป็นต้น

1.3 การพูดอ้อมค้อม (Circulocution) เป็นการที่ผู้พูดบรรยายลักษณะ หรือองค์ประกอบของวัตถุหรือการกระทำแทนการใช้คำหรือโครงสร้างที่เหมาะสมในภาษาเป้าหมาย เช่น “She is uh, smoking something. I don’t know what its name. That’s, uh, Persian, and we use in Turkey, a lot of.”

2. การขอยืมคำ (Borrowing) ได้แก่

2.1 การพูดแปลคำต่อคำ (Literal Translation) เป็นการที่ผู้พูดแปลคำศัพท์คำต่อคำจากภาษาแม่ เช่น ผู้พูดพูดว่า “He invites him to drink.” แทน “They toasted one another.”

2.2 การพูดภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง (Language Switch) เป็นการที่ผู้พูดใช้คำในภาษาแม่พูดปนไปในภาษาที่สอง เช่น ใช้คำว่า “There is this in พิธีเปิด Olympic Games in Italy” เมื่อต้องการสื่อคำว่า “opera” เป็นต้น

3. การขอความช่วยเหลือ (Appealing for Assistance) เป็นการที่ผู้พูดขอความช่วยเหลือในคำศัพท์ที่ตนไม่ทราบจากผู้ฟัง เช่น พูดว่า “What is this? What called?” เป็นต้น

4. การทำท่าใบ้ (Mime) เป็นการที่ผู้พูดใช้ท่าทาง แทนคำพูด เช่น ผู้พูดปรบมือ แทนการสื่อความหมายของคำว่า “applause” เป็นต้น

5. การหลีกเลี่ยง (Avoidance) ได้แก่

5.1 การหลีกเลี่ยงหัวข้อการสนทนา (Topic Avoidance) เป็นการที่ผู้พูดพยายามไม่พูดเกี่ยวกับหัวข้อสนทนาที่ตนเองไม่มีความรู้ด้านคำศัพท์หรือโครงสร้างประโยค

5.2 การยกเลิกข้อมูลที่สนทนา (Message Abandonment) เป็นการที่ผู้พูดเริ่มต้นการสนทนาเกี่ยวกับหัวข้อหนึ่ง ๆ แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ จึงได้หยุดการสนทนาลงกลางคัน

คลอส แฟร์ช และ กาเบรียล แคสเปอร์ (Claus Faerch and Gabriele Kasper, 1984: 36-53) ได้แบ่งกลวิธีในการสื่อสารออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กลวิธีการตัดทอน (Reduction Strategies) เป็นกลวิธีการสื่อสารที่ถูกนำมาใช้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้นในการสื่อสาร แบ่งออกเป็น

1.1 การตัดทอนทางรูปแบบภาษา (Formal Reduction) เป็นการตัดทอนในด้านต่อไปนี้

1.1.1 ด้านเสียง (Phonological) อาจเนื่องมาจากความยากในการออกเสียง เช่น การหลีกเลี่ยงการออกเสียง /l/ หรือ /r/ เป็นต้น

1.1.2 ด้านหน่วยคำ (Morphological) อาจเนื่องมาจากการไม่รู้หรือกลัวข้อผิดพลาด เช่น การหลีกเลี่ยงการใช้ Past Tense เพราะไม่ทราบคำกริยาช่องที่ 2 เป็นต้น

1.1.3 ด้านไวยากรณ์ (Grammatical) อาจเนื่องมาจากการไม่ทราบกฎเกณฑ์ไวยากรณ์หรือกลัวข้อผิดพลาด เช่น การหลีกเลี่ยงที่จะพูดถึงการให้เงื่อนไขของเหตุการณ์ เพราะไม่ทราบกฎเกณฑ์เรื่องประโยคเงื่อนไข (Conditional Sentence) เป็นต้น

1.2 การตัดทอนหน้าที่ทางภาษา (Functional Reduction) เป็นการตัดทอนในด้านต่อไปนี้

1.2.1 การกระทำหรือการปฏิบัติ (Actional) เช่น ผู้พูดไม่ทราบวิธีการแนะนำบุคคลให้รู้จักกัน หรือการริเริ่มการพูดบทสนทนา จึงหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติสิ่งเหล่านี้

1.2.2 หัวข้อการสนทนา (Propositional) อาจเป็นการหลีกเลี่ยงหัวข้อการสนทนาหรือลี้มเลิกการสนทนา เพราะผู้พูดไม่ทราบคำศัพท์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เช่น คำศัพท์เกี่ยวกับการเมือง คนตรี หรือเครื่องจักร เป็นต้น

1.2.3 รูปแบบ (Model) การพูด อาจเป็นเพราะผู้พูดไม่ทราบถึงวิธีการพูดตามทำเนียบภาษาหรือสำนวนเพื่อแสดงความรู้สึก เช่น ผู้พูดไม่ทราบถึงวิธีการใช้ประโยคให้เหมาะสมกับบุคคลที่อยู่ต่างฐานะหรือผู้พูดไม่ทราบสำนวนที่จะแสดงความรู้สึกประหลาดใจ ดีใจ หรือเสียใจ เป็นต้น

2. กลวิธีการทำให้สำเร็จ (Achievement Strategies) เป็นกลวิธีในการสื่อสารที่ใช้เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จในการสื่อความหมาย แบ่งออกเป็น

2.1 กลวิธีที่ไม่ขอความร่วมมือ (Noncooperative Strategies) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดเป็นผู้พยายามใช้กลวิธีในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสารด้วยตนเอง ได้แก่

2.1.1 กลวิธีการใช้ภาษาแม่และภาษาอื่นที่เกี่ยวข้อง (L_1/L_2 Strategies) ได้แก่

2.1.1.1 การพูดภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง (Code Switching) เป็นการใช้ภาษาแม่หรือภาษาอื่นเข้ามาปนขณะพูดภาษาที่สอง เช่น “We get this from ผงลอย.” เป็นต้น

2.1.1.2 การพูดภาษาแม่ด้วยสำเนียงภาษาที่สอง (Foreignizing) เป็นการออกเสียงคำศัพท์ในภาษาแม่ด้วยสำเนียงภาษาที่สอง เช่น “Do you like Soup Nor Mai?” เป็นต้น

2.1.1.3 การพูดแปลคำต่อคำ (Literal Translation) เป็นการพูดเรียงคำหรือประโยคอย่างภาษาแม่ เช่น “No have people here.” แทน “There are no people here.” เป็นต้น

2.1.2 กลวิธีการใช้ภาษาที่สองภาษาเดียว (Intralanguage Strategies) ได้แก่

2.1.2.1 การใช้คำอื่นแทน (Substitution) อาจเป็นเพราะผู้พูดนึกคำศัพท์คำนั้นไม่ออก จึงนำคำอื่นมาใช้แทน เช่น ใช้คำว่า “if” แทน “whether” เป็นต้น

2.1.2.2 การใช้คำสรุป (Generalization) โดยบอกเป็นชนิดประเภท หรือหมวดหมู่ เช่น ใช้คำว่า “Animal” แทนคำว่า “Rabbit” หรือ “Flower” แทนคำว่า “Gladiolus” เป็นต้น

2.1.2.3 การบรรยาย (Description) เป็นการพูดถึงคุณสมบัติทางกายภาพ เช่น สี ขนาด รูปร่าง เป็นต้น เช่น “Its shape is square.” เป็นต้น

2.1.2.4 การให้ตัวอย่าง (Exemplification) เป็นการยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้ทราบความหมายของคำศัพท์ เช่น “Nantida, Bird Thongchai, Mai, they are” เป็นต้น

2.1.2.6 การใช้โครงสร้างใหม่ (Restructuring) เป็นการเปลี่ยนโครงสร้างประโยคใหม่หลังจากได้เริ่มต้นพูดไปแล้ว เพราะไม่สามารถทำให้ประโยคนั้นเสร็จสมบูรณ์ได้อย่างถูกต้อง เช่น ผู้พูดพูดว่า “I have my clothes wa.....” แล้วเปลี่ยนเป็น “My servant

washes my clothes for me.” แทน เพราะผู้พูดไม่แน่ใจโครงสร้างของประโยคในประโยคเดิม เป็นต้น

2.1.3 กลวิธีการไม่ใช่คำพูด (Non-Linguistic Strategies) แบ่งออกเป็น

2.1.3.1 การทำท่าไม้ (Mime) เป็นการใช้ท่าทางต่าง ๆ แทนคำศัพท์ที่ต้องการกล่าวถึง เช่น การแสดงท่าทางปรบมือ เมื่อต้องการสื่อคำว่า “Applause” หรือ “Clap hands” เป็นต้น

2.1.3.2 การเคลื่อนไหวร่างกาย (Gesture) อาจเป็นการเคลื่อนไหวศีรษะ การพยักหน้า การห่อไหล่ เพื่อการสนับสนุน เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ในการสนทนา เช่น พยักหน้าแทนการกล่าวว่า “Yes, that’s right.” เป็นต้น

2.1.3.3 การเริ่มด้วยเสียง (Sound Initiation) เป็นการเปล่งเสียงออกมาก่อนที่จะมีการพูด หรือเมื่อผู้พูดหยุดการพูดเป็นช่วง ๆ เช่น “um...,er...,mm...,uh...” เป็นต้น

2.2 กลวิธีขอความร่วมมือ (Cooperative Strategies) ผู้พูดพยายามจะให้คู่สนทนาให้ความช่วยเหลือในการสื่อความหมาย โดยผู้พูดอาจจะถามคำถามออกไปโดยตรงเช่น “What do you call this in English?” หรือ แสดงการลังเล เว้นช่วงคำพูด พูดซ้ำคำหรือประโยคเดิม เป็นต้น

เจอร์ราร์ด เอ็ม วิลเล็มส์ (Gerard M. Willems, 1987: 355) ได้แบ่งกลวิธีในการสื่อสาร ออกเป็น 2 ประเภท ซึ่งสอดคล้องกับ คลอส แฟร์ซ และ กาเบรียล แคสเปอร์ แต่ต่างกัน ในกลวิธีในการสื่อสารย่อย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลวิธีการตัดทอน (Reduction Strategies) เป็นการตัดทอนในด้าน ต่อไปนี้

1.1 ด้านรูปแบบของภาษา (Formal) ได้แก่

1.1.1 ด้านหน่วยเสียง (Phonological) เป็นการหลีกเลี่ยงคำที่มีส่วนหรือกลุ่มเสียงที่ยาก

1.1.2 ด้านหน่วยคำ (Morphological) เป็นการหลีกเลี่ยงคำที่ไม่รู้ เช่น ผู้พูดหลีกเลี่ยงที่จะคุยเกี่ยวกับเรื่องที่เกิดขึ้นเมื่อวานนี้ เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการใช้รูปแบบของ Past Tense เป็นต้น

1.1.3 ด้านโครงสร้างไวยากรณ์ (Syntactic) เป็นการหลีกเลี่ยงการพูดเกี่ยวกับโครงสร้างของประโยคที่ตนเองไม่แน่ใจ เช่น หลีกเลี่ยงที่จะพูดเกี่ยวกับประโยคเงื่อนไข เป็นต้น

1.1.4 ด้านคำศัพท์ (Lexical) เป็นการหลีกเลี่ยงหัวข้อการสนทนาบางเรื่อง เพราะผู้พูดขาดความรู้ด้านคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการสื่อความหมาย

1.2 ด้านหน้าที่ของภาษา (Function) ได้แก่

1.2.1 การหลีกเลี่ยงข้อมูล (Message Avoidance) เช่น พูดว่า “Oh! I can't say this. Let's talk about something else.” เมื่อต้องการหลีกเลี่ยงข้อมูล เป็นต้น

1.2.2 การแทนที่ความหมาย (Meaning Replacement) เป็นการพูดโดยใช้คำหรือวลีในภาษาที่สองแทนสิ่งที่ต้องการพูดแต่อาจมีความสุภาพน้อยกว่า

1.2.3 การหลีกเลี่ยงหัวข้อการสนทนา (Topic Avoidance) เป็นการไม่กล่าวถึงหัวข้อสนทนานั้นเลย

2. กลวิธีการทำให้สำเร็จ (Achievement Strategies) แบ่งออกเป็น

2.1 กลวิธีการใช้ท่าทาง (Paralinguistic Strategies) เป็นการใช้ท่าทาง สีหน้า และอื่น ๆ แทนคำพูด

2.2 กลวิธีการใช้ภาษาแม่และภาษาที่สองปนกัน (Interlingual Strategies) เป็นการเติมหรือแทรกถ้อยคำภาษาแม่หรือภาษาอื่นลงในภาษาที่สอง ได้แก่

2.2.1 การขอยืมหรือการพูดภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง (Borrowing or Code Switching) เป็นการใช้คำหรือวลีในภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง เช่น พูดว่า “Please Sir, have you a ‘krijtle’ แทนคำว่า “piece of chalk” เป็นต้น

2.2.2 การพูดแปลคำต่อคำ (Literal Translation) เป็นการแปลคำศัพท์สำนวน หรือค่านามประสม จากภาษาที่หนึ่งไปสู่ภาษาที่สอง เช่น ใช้คำว่า “make it a little” แทนคำว่า “Come off it” ใช้คำว่า “Boxcool” แทนคำว่า “Refrigerator” เป็นต้น

2.2.3 การพูดภาษาแม่ด้วยสำเนียงภาษาที่สอง (Foreignizing) เป็นการใช้คำในภาษาที่หนึ่งด้วยน้ำเสียงของภาษาที่สอง

2.3 กลวิธีการใช้ภาษาที่สองภาษาเดียว (Intralingual Strategies) เป็นการใช้ภาษาที่สองเพียงภาษาเดียว ด้วยกลวิธีการพูดแบบต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 การใช้คำใกล้เคียงหรือการสรุป (Approximation or Generalization) เป็นการใช้คำในภาษาที่สองที่มีความหมายร่วมกับคำศัพท์ที่ต้องการสื่อความหมาย เช่น ใช้คำว่า “Animal” แทนคำว่า “Rabbit” หรือ “Rose” แทนคำว่า “Flower” เป็นต้น

2.3.2 การสร้างคำใหม่ (Word Coinage) เป็นการที่ผู้พูดสร้างคำในภาษาที่สองโดยมีพื้นฐานของกฎเกณฑ์ที่เรียนมา เช่น คำว่า “Intonate” แทนคำว่า “Intonation” เป็นต้น

2.3.3 การถอดความ (Paraphrase) ได้แก่

2.3.3.1 การบรรยาย (Description) เป็นการพูดถึงคุณสมบัติทางกายภาพของคำศัพท์ที่ต้องการพูดถึง เช่น พูดถึง สี ขนาด มิติ เป็นต้น

2.3.3.2 การพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) เป็นการพูดถึงลักษณะเฉพาะของคำศัพท์นั้น เช่น “It has a motor.” ลักษณะด้านหน้าที่ เช่น “It is used in.....” ลักษณะตำแหน่งที่ตั้ง เช่น “You find it in a factory.” ลักษณะทางภูมิศาสตร์ เช่น “It’s between summer and autumn.” เป็นต้น

2.3.3.3 การให้ตัวอย่าง (Exemplification) เป็นการให้นิยามย่อยแทนนิยามคำศัพท์ที่ผู้พูดไม่สามารถพูดให้ เช่น พูดว่า “Puch” แทนคำว่า “moped” เป็นต้น

2.3.4 การพิมพ์ (Smurfing) เป็นการพูดคำที่ปราศจากความหมายเพื่อเติมช่องว่างในระหว่างคิดคำศัพท์ เช่น “thing” หรือ “Whatsit” หรือ “What-do-you-call-it?” เป็นต้น

2.3.5 การแก้ไขตนเอง (Self-Repair or Restructuring) เป็นการสร้างแผนการพูดใหม่เมื่อแผนการพูดเดิมประสบความล้มเหลวในการสื่อสาร

2.3.6 การขอความช่วยเหลือ (Appealing for Assistance) ได้แก่

2.3.6.1 การพูดตรง ๆ (Explicit) เช่น “What d’you call?” หรือ “Speak more slowly.” หรือ “I am a foreigner” หรือ “Do you understand?” เป็นต้น

2.3.6.2 การพูดโดยนัย (Implicit) อาจใช้การหยุดน้ำเสียง การพูดลากเสียง การพูดซ้ำ หรือผู้พูดอาจพูดว่า “I don’t know what to call this” เป็นต้น

2.3.6.3 การตรวจสอบโดยใช้คำถาม (Checking Question) เป็นการทำให้แน่ใจว่าสิ่งที่ผู้พูดเข้านั้นถูกต้องหรือไม่ โดยการใช้คำถามว่า “Do I hear you say?” หรือ “Are you saying that?” เป็นต้น

2.3.7 การริเริ่มการแก้ไข (Initiating Repair) เช่น ผู้พูดพูดว่า “I am sorry, there must be some misunderstanding.” หรือ “Does...mean....?” หรือ “I took it to mean....” หรือ “I hope you don’t mind my asking.....” เป็นต้น

มาร์ติน ไบเกต (Martin Bygate, 1995: 42-48) ได้แบ่งกลวิธีในการสื่อสารออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กลวิธีที่ทำให้สำเร็จ (Achievement Strategies) ได้แก่ การที่ผู้พูดพยายามที่จะชดเชยช่องว่างของภาษาโดยการหาสิ่งทดแทน ซึ่งหมายถึงความพยายามที่จะหาวิธีการสื่อข้อมูลของตนซึ่งสามารถทำได้โดยการเดา การใช้สัญชาตญาณ ความรู้สึก การแสดงออกในสิ่งที่ผู้เรียนจำได้ หรือใช้การแสดงความคิดเห็นหรือความคล้ายคลึง กลวิธีที่ทำให้สำเร็จสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1.1 กลวิธีการเดา (Guessing Strategies) ได้แก่ การที่ผู้พูดทดลองใช้คำซึ่งไม่ทราบหรือไม่แน่ใจ โดยการใช้ความรู้ทางหน่วยคำของภาษา ในการทำเช่นนี้ผู้พูดมีความหวังว่าจะสามารถใช้คำหรือสำนวนที่คุ้นทนจะจำและเข้าใจได้ กลวิธีการเดามีหลายประเภท ได้แก่

1.1.1 การพูดภาษาแม่ด้วยสำเนียงภาษาที่สอง (Foreignizing) ได้แก่ การที่ผู้พูดพูดออกเสียงคำในภาษาแม่ ราวกับว่าคำนั้นเป็นภาษาเป้าหมาย ตัวอย่างเช่น ชาวฝรั่งเศสพูดออกเสียงคำฝรั่งเศสคำว่า “manoeuvre” ด้วยสำเนียงภาษาอังกฤษ ในระหว่างการพูดภาษาอังกฤษ

1.1.2 การขอยืมคำ (Borrowing) ได้แก่ การที่ผู้พูดขอยืมคำจากภาษาแม่ โดยปราศจากการเปลี่ยนคำนั้นด้วยวิธีการใด ๆ ตัวอย่างเช่น ผู้พูดชาวอังกฤษไม่ทราบคำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสของคำว่า “candle” จึงพูดว่า “Il y a deux *candles* sur la cheminee”

1.1.3 การพูดแปลคำต่อคำ (Literal Translation) ได้แก่ การที่ผู้พูดเรียงคำตามแบบของภาษาแม่ ตัวอย่างเช่น ชาวฝรั่งเศสออกเสียง “crescent” เป็น “croissant”

1.1.4 การสร้างคำใหม่ (Word Coinage) ได้แก่ การที่ผู้พูดสร้างคำในภาษาเป้าหมายขึ้น ด้วยความหวังว่าคู่สนทนาอาจจะเข้าใจคำที่ต้องการสื่อสาร ตัวอย่างเช่น ผู้พูดพูดว่า “airball” แทนคำว่า “balloon”

1.2 กลวิธีการถอดความ (Paraphrase Strategies) ได้แก่ การที่ผู้พูดใช้ความรู้ที่มีต่อคำศัพท์ในภาษาเป้าหมายในการค้นหาทางเลือกอื่นในการพูดคำศัพท์ที่ผู้พูดต้องการ ในการทำเช่นนี้ผู้พูดสามารถทำได้ 2 ประการ ได้แก่

1.2.1 กลวิธีการแทนที่คำศัพท์ (Lexical Substitution Strategy) ได้แก่ การพูดคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือน (Synonym) หรือคำที่มีความหมายทั่วไป (Superordinate) แทนคำศัพท์ที่ต้องการสื่อความหมาย เช่น ผู้พูดพูดคำว่า “animal” ซึ่งเป็นการใช้คำที่มีความหมายทั่วไป (Superordinate) ของคำว่า “gerbil” หรือ “mongoose” หรือ “dog”

1.2.2 กลวิธีการพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) ได้แก่ การที่ผู้พูดพยายามที่จะพูดแสดงความหมายด้วยการใช้คำหลายคำหรือวลีต่าง ๆ แทนการใช้คำศัพท์ที่ผู้พูดตั้งใจ ตัวอย่างเช่น ผู้พูดพูดว่า “it has waste basket. it has a basket who probably serves for buying things in the market.” แทนคำว่า “a shopping basket”

1.3 กลวิธีขอความร่วมมือ (Co-operative Strategies) ได้แก่ การที่ผู้พูดขอความช่วยเหลือในคำศัพท์โดยการถามคำแปลของคำศัพท์ในภาษาแม่ของผู้พูด หรือโดยการระบุถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการพูดถึง หรือโดยการแสดงท่าใบ้

2. กลวิธีการตัดทอน (Reduction Strategies) ได้แก่ การที่ผู้พูดตัดทอนข้อมูลข่าวสารหรือพูดในขอบเขตของความรู้ของผู้พูด หรือผู้พูดอาจจะละทิ้งข้อมูลข่าวสารนั้น และ

เปลี่ยนไปพูดในหัวข้อเรื่องอื่นที่ผู้พูดสามารถพูดได้ และการที่ผู้พูดใช้วิธีการตัดทอนนั้นเป็นสาเหตุจากผู้เรียนไม่สามารถใช้กลวิธีในการทำให้สำเร็จได้ ได้แก่ กลวิธีหลีกเลี่ยง (Avoidance Strategies) เป็นการที่ผู้พูดเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อที่จะกำจัดความยากลำบากในระหว่างการพูด ซึ่งความยากลำบากนี้มีหลายสาเหตุที่ทำให้ผู้พูดต้องใช้กลวิธีหลีกเลี่ยง เช่น ผู้พูดต้องการที่จะหลีกเลี่ยงการออกเสียง “u” หรือ “hu” ในภาษาอังกฤษ เป็นต้น หรือผู้พูดต้องการที่จะหลีกเลี่ยงโครงสร้างไวยากรณ์ ประโยคเงื่อนไขในภาษาอังกฤษ และในที่สุดผู้พูดอาจจะหลีกเลี่ยงความยากลำบากในการแสดงความคิดเพราะการขาดความรู้ทางคำศัพท์ที่เพียงพอ ผู้พูดจึงหลีกเลี่ยงเนื้อหาโดยการละทิ้งการพูดถึงเนื้อหานั้น และเปลี่ยนเรื่องไปพูดเรื่องอื่น ตัวอย่างเช่น เมื่อผู้พูดต้องการที่จะหลีกเลี่ยงคำศัพท์ที่ไม่ทราบ ผู้พูดก็อาจจะพูดในสิ่งอื่นที่เป็นเรื่องทั่วไป กล่าวคือ แทนที่จะกล่าวชมเชยเกี่ยวกับบ้านของเจ้าของบ้าน ผู้พูดก็เปลี่ยนเรื่องโดยการกล่าวขอบคุณสำหรับอาหารมือเย็น เป็นต้น

ซอลทาน ดอร์นเย (Zoltán Dörnyei, 1995: 28) ได้แบ่งประเภทความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสารเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. กลวิธีหลีกเลี่ยง หรือกลวิธีตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies) ประกอบด้วย

1.1 การใช้ข้อความอื่นมาแทนที่ข้อความที่จะสนทนา (Message Replacement) เช่น ใช้ข้อความ The pipe was broken in the middle. แทนที่ข้อความ the screw thread was broken.

1.2 การหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic Avoidance) โดยไม่พูดหัวข้อนั้นเลย

1.3 การยกเลิกข้อความที่สนทนา (Message Abandonment) โดยยกเลิกการพูดในขณะสื่อสาร

2. กลวิธีทำให้สำเร็จหรือกลวิธีชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) ประกอบด้วย

2.1 การพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) เช่น the thing you open bottles with แทนคำว่า corkscrew

2.2 การใช้คำใกล้เคียง (Approximation) เช่น ใช้ fish แทนคำว่า carp

2.3 การใช้คำที่ใช้ได้ทุกจุดประสงค์ (All-purpose Words) เช่น thingy

2.4 การใช้วัจนภาษา (Non-linguistic Means) เช่น ใช้ภาษาใบ้ ท่าทาง การชี้ การวาดภาพ

2.5 การใช้โครงสร้างใหม่ (Restructuring) เช่น The bus was very...there were a lot of people on it

2.6 การสร้างคำใหม่ (Word Coinage) เช่น Vegetarianist

2.7 การแปลคำต่อคำจากภาษาที่หนึ่งไปสู่ภาษาที่สอง (Literal Translation from L1) เช่น ชาวฝรั่งเศสออกเสียง crescent เป็น croissant

2.8 การพูดภาษาแม่ด้วยสำเนียงภาษาที่สอง (Foreignizing) โดยการพูดคำในภาษาที่หนึ่งแต่ใช้สำเนียงภาษาที่สอง เช่น Soup Nor Mai

2.9 การพูดภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง (Code Switching) เช่น This is in พิธีเปิด Olympic game เมื่อต้องการสื่อคำว่า “opera”

3. กลวิธีขอเพิ่มเวลา (Stalling or Time-gaining Strategies) ประกอบด้วย

3.1 การเพิ่มเติมคำเพื่อขอเวลาคิด และการใช้เครื่องมือที่แสดงความลังเลใจ (Fillers, Hesitation Devices) เช่น well, actually

3.2 การพูดซ้ำคำพูดตนเอง และผู้อื่น (Self-other Repetition)

4. กลวิธีตรวจสอบตัวเอง (Self-monitoring Strategies) ประกอบด้วย

4.1 การริเริ่มแก้ไขคำพูดด้วยตนเอง (Self-initiated Repair) เช่น I mean...

4.2 การใช้คำพูดใหม่ด้วยตนเอง หรือการพูดขยายความ (Self-rephrasing or Over-elaboration) เช่น This is for students...pupils...when you're at school...

5. กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ (Interaction strategies) ประกอบด้วย

5.1 การขอความช่วยเหลือ (Appealing for Help)

5.1.1 การขอความช่วยเหลือโดยตรง (Direct) เช่น What do you call...?

5.1.2 การขอความช่วยเหลือโดยอ้อม (Indirect) เช่น I don't know the word in English... หรือพูดแสดงความสงสัย

5.2 กลวิธีสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน (Meaning Negotiation Strategies) ประกอบด้วย

5.2.1 ตัวบ่งชี้ความไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิด (Indicators of Non/Mis-understanding) ได้แก่ การขอร้อง (Requests) ใน 3 ลักษณะดังนี้

a. การขอร้องให้พูดซ้ำ (Repetition Requests) เช่น Pardon? หรือ Could you say that again please?

b. การขอร้องให้แสดงความกระจ่าง (Clarification Requests) เช่น What do you mean by ...?

c. การขอร้องเพื่อยืนยันความมั่นใจ (Confirmation Requests) เช่น

Did you say ... ?

5.2.2 การแสดงความไม่เข้าใจ (Expressions of Non-understanding)

ได้แก่

a. การใช้วจนภาษา (verbal) เช่น Sorry, I'm not sure I

understand ...

b. การใช้วจนภาษา (Non-verbal) เช่น มองด้วยสายตาว่างเปล่า

ทำคิ้วขมวด แสดงการสงสัย

5.2.3 การสรุปแปลความ (Interpretative Summary) เช่น You mean...?

5.3 การตอบสนอง (Responses)

5.3.1 การพูดซ้ำ (Repetition) เช่น พูดว่า "Tap, tap."

5.3.2 การขยายคำพูด (Expansion) เช่น พูดว่า "This is a diameter of the pipe. The diameter, you learnt in mathematics."

5.3.3 การตัดทอนคำพูด (Reduction) เช่น พูดว่า "The pipe was broken." โดยตัดทอนจากคำพูดเดิมที่ว่า "The screw thread was broken."

5.3.4 การยืนยันต่อความเข้าใจที่ถูกต้อง (Confirmation) เช่น พูดว่า "Yes."

5.3.5 การปฏิเสธ (Rejection) เช่น พูดว่า "No."

5.3.6 การแก้ไข (Repair) เช่น พูดว่า "Not get up, get down."

5.4 การตรวจสอบความเข้าใจ (Comprehension Checks)

5.4.1 ตรวจสอบคู่สนทนาว่าเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดได้พูดไปแล้วหรือไม่ เช่น ใช้คำถามว่า Am I making sense ?

5.4.2 ตรวจสอบว่าสิ่งที่พูดไปนั้นถูกต้องหรือไม่ เช่น การใช้คำถามว่า Can I say that ?

5.4.3 ตรวจสอบว่าคู่สนทนายังกำลังฟังอยู่หรือไม่ เช่น ขณะพูดโทรศัพท์ ใช้คำถามว่า Are you still there ?

5.4.4 ตรวจสอบว่าคู่สนทนาได้ยินสิ่งที่ผู้พูดได้พูดไปแล้วหรือไม่ เช่น ใช้คำถามว่า Can you hear me ?

อาจสรุปได้ว่า กลวิธีในการสื่อสารแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1. กลวิธีการตัดทอนหรือหลีกเลี่ยง (Reduction or Avoidance Strategies) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดใช้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้นในการสื่อสาร เช่น การหลีกเลี่ยงหัวข้อการสนทนา (Topic Avoidance) การยกเลิกข้อมูลที่สนทนา (Message Abandonment) เป็นต้น
2. กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) เป็นกลวิธีที่ผู้พูดพยายามใช้เพื่อแก้ปัญหาในการสื่อสารที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง เช่น การใช้ภาษาแม่เข้ามาช่วย การใช้ความรู้ภาษาที่สองเท่าที่มีอยู่ เช่น การบรรยาย (Description) การใช้คำใกล้เคียงหรือการใช้คำสรุป (Approximation or Generalization) เป็นต้น
3. กลวิธีการร่วมมือ หรือปฏิสัมพันธ์ (Cooperative or Interaction Strategies) เป็นกลวิธีที่ผู้ร่วมสนทนาร่วมมือกัน แก้ปัญหาในการสื่อสารที่เกิดขึ้น เช่น การขอความช่วยเหลือ (Appealing for Help) การตรวจสอบความกระจ่างและความเข้าใจ (Checking for Comprehension and Clarification) เป็นต้น

กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

1. ความหมายของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังนี้

ซูซาน เอ็ม แกส และอีแวนเจอลิน มอร์ลอส วาโรนิส (Susan M. Gass and Evangeline Morlos Varonis, 1991 อ้างถึงใน Zoltán Dörnyei, 1995: 57) ได้ให้ความหมายกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า หมายถึง วิธีการที่ผู้ร่วมสนทนาใช้เมื่อการสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จกล่าวคือ เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดสื่อความหมายตามที่ตนเองต้องการหรือผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจความหมายที่ผู้พูดสื่อออกมา

ซอลทาน ดอร์นยี (Zoltán Dörnyei, 1995: 27) ได้ให้ความหมายกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า หมายถึง วิธีการที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาการสื่อสาร

เยล เบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 205-206) ได้ให้ความหมายกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า หมายถึง วิธีการที่ผู้ร่วมสนทนาใช้เพื่อขอและให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน

และกัน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการสนทนา รวมทั้งเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดีในการพูดโต้ตอบกัน แม้จะมีข้อจำกัดทางด้านความสามารถทางภาษา

อาจสรุปได้ว่า กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการที่ผู้ร่วมสนทนาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปใช้เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาการสื่อสาร และเพื่อรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมสนทนา

2. ประเภทกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งเป็นวิธีการที่ถูกนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาในการสื่อสาร และเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดอภิปรายโต้ตอบ (Wendy Lam and Jennie Wong, 2000: 246) มีหลายประเภทให้เลือกใช้ตามสถานการณ์ นักการศึกษาหลายท่านได้จำแนกประเภทของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้ดังนี้

ซูซาน เอ็ม แกส และ อีแวนเจอลีน มอร์ลอส วาโรนิส (Susan M. Gass and Evangeline Morlos Varonis, 1991 อ้างถึงใน Zoltán Dörnyei, 1995: 57) ได้จำแนกประเภทกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ เป็น 2 ประเภทใหญ่

1. กลไกในการแก้ไขข้อผิดพลาด (Repair Mechanisms) เป็นวิธีการที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งแก้ไขข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ให้กับผู้ร่วมสนทนา เช่น

S₁ : I don't think that the Kibbutz is good to me.

S₂ : not to me, for me.

2. การสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน (Negotiation for Meaning) ประกอบด้วย 3 กลวิธีย่อย ได้แก่

2.1 การตรวจสอบความเข้าใจ (Comprehension Check) เป็นกลวิธีที่ตรวจสอบเพื่อความแน่ใจว่าผู้ฟังเข้าใจที่ผู้พูดพูดไปแล้วหรือไม่ เช่น

Right? Okay? Do you understand?

2.2 การขอความกระจ่าง (Clarification Request) เป็นกลวิธีที่ผู้ฟังขอให้ผู้พูดอธิบายสิ่งที่พูดไปแล้วใหม่ เช่น

What do you mean?

2.3 การตรวจสอบความมั่นใจ (Confirmation Check) เป็นกลวิธีที่ผู้ฟังต้องการตรวจสอบว่าสิ่งที่เขาได้ยินนั้นถูกต้องหรือไม่ เช่น

S ₁	:	in America
S ₂	:	in America, not in Hong Kong
S ₁	:	(nods head)

ซอลทาน ดอร์นเย (Zoltán Dörnyei, 1995: 27) ได้จำแนกประเภทกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การขอความช่วยเหลือ (Appealing for Help) เป็นกลวิธีที่คล้ายกับกลวิธีทำให้สำเร็จ แต่ต่างกันตรงที่กลวิธีขอความช่วยเหลือนี้ ผู้พูดจะใช้ความรู้ของกลุ่มสนทนาเป็นแหล่งข้อมูลมากกว่าการใช้ความรู้ของตนเอง เช่น What do you call this?

2. การสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน (Meaning Negotiation) เป็นกลวิธีที่ประกอบด้วย 3 กลวิธีย่อย ได้แก่

2.1 การตรวจสอบความเข้าใจ (Comprehension Check)

2.2 การขอความกระจ่าง (Clarification request)

2.3 การตรวจสอบความมั่นใจ (Confirmation Check)

เยล เบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 205-206) ได้จำแนกประเภทกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เป็น 2 กลวิธีใหญ่ ๆ ดังนี้

1. กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ (Modified – Interaction Strategies) เป็นกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ร่วมสนทนาขอและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการใช้ภาษาเป้าหมาย เพื่อช่วยให้สามารถใช้ภาษาเป้าหมายที่ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับในการพูดโต้ตอบกันได้ ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ กลวิธีตรวจสอบเพื่อความเข้าใจและเพื่อความกระจ่าง (Checking for Comprehension and Clarification) กลวิธีขอความช่วยเหลือ (Appealing for Assistance) กลวิธีให้ความช่วยเหลือ (Giving Assistance) และกลวิธีแก้ไข (Repairing)

2. กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction Strategies) เป็นกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับการทำให้ผู้ร่วมสนทนาสามารถพูดสนทนาโต้ตอบกันได้อย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับคำพูดของผู้ร่วมสนทนาคนอื่นที่ได้พูดไว้ โดยไม่เน้นว่าต้องใช้ภาษาเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ กลวิธีขยายความ (Elaborating) กลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา (Facilitating Flow of Conversation) กลวิธีตอบสนอง (Responding) กลวิธีแสวงหาข้อมูล หรือความคิดเห็นเพิ่มเติม (Seeking Information or an Opinion) และกลวิธีถอดความ (Paraphrasing)

อาจสรุปได้ว่า กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ จำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. กลวิธีในการปรับปฏิสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีแก้ไขข้อผิดพลาด กลวิธีขอความช่วยเหลือ และกลวิธีในการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน
2. กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย กลวิธีขยายความ กลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา กลวิธีตอบสนอง กลวิธีแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม และกลวิธีถอยความ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

ในการศึกษากลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกลวิธีย่อยของกลวิธีในการสื่อสารนั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนภาษาที่สอง ดังนี้

จอร์จ ยูล และ อีเลน ทาโรน (George Yule and Elaine Tarone, 1990: 179-194) กล่าวว่า “ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ คือ ความรู้ทั่วไป เนื่องจากผู้ที่มีความรู้ทั่วไปดีจะสามารถนำความรู้ที่นำมาใช้กับการแก้ปัญหาที่เป็นสาเหตุจากการขาดความรู้ทางภาษาได้ เช่น สามารถคาดการณ์ได้ว่าสถานการณ์ใดจะใช้กลวิธีแก้ไข (Reparing) หรือให้ความช่วยเหลือ (Giving Assistance) เพื่อแก้ไขปัญหาในการสื่อสารที่เกิดขึ้น”

ไมเคิล รอสต์ และ สตีเวน รอสต์ (Michael Rost and Steven Ross, 1991: 261-264) กล่าวว่า “ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มี 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความสามารถทางภาษา (Proficiency Position) ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาสูงจะมีความต้องการใช้กลวิธีน้อยกว่าผู้ที่มีความสามารถทางภาษาต่ำกว่า และปัจจัยด้านบริบทในการทำกิจกรรม (Context Position) ซึ่งผู้เรียนจะเลือกใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับประเภทงาน บุคลิกของผู้เรียน (Learning Style) และสถานการณ์แวดล้อมในการทำกิจกรรม”

รอนดา โอลิเวอร์ (Rhonda Oliver, 1998: 373) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ ความแตกต่างของความสามารถทางภาษาของคู่สนทนา เช่น การจับคู่สนทนาระหว่างเจ้าของภาษาและผู้ไม่ใช่เจ้าของ จะมีการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์มากกว่าการจับคู่สนทนาระหว่างผู้ไม่ใช่เจ้าของภาษาด้วยกัน เนื่องจากมีความเชื่อว่า ผู้เป็นเจ้าของภาษามี

ความสามารถทางภาษามากกว่าและสามารถช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาการสื่อสารได้ นอกจากนี้ประเภทของงาน เพศ และอายุ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กลวิธีในการ ปฏิสัมพันธ์ ดังผลการวิจัยของ ซี อาร์ สกาเซลลา และ ซี ไฮกา (C. R. Scarcella and C. Higa, 1981 อ้างถึงใน Rhonda Oliver, 1998: 373) ที่พบว่า ผู้ใหญ่มีการใช้ กลวิธีเจรจาเพื่อหาความหมาย ซึ่งเป็นกลวิธีประเภทหนึ่งของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มากกว่าเด็ก

อาจสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ทั้งในด้านปริมาณ และชนิดของกลวิธีปฏิสัมพันธ์นั้น ได้แก่ ปัจจัยภายในตัวของผู้ใช้ภาษา ได้แก่ ความสามารถทางภาษา ความรู้ทั่วไป อายุ เพศ บุคลิกของผู้ใช้ภาษา และปัจจัยภายนอกตัวผู้ใช้ภาษา ได้แก่ ประเภทของกิจกรรมที่ทำ สภาพแวดล้อมในการทำกิจกรรมนั้น ๆ เป็นต้น

4. การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

4.1 ความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เป็นกลวิธีหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ดังนั้นนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ข้อคิดเห็นถึงความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้ดังนี้

แอนนิตา เวนเดน และ โจน รูบิน (Anita Wenden and Joan Rubin, 1987: 26) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า จะทำให้ผู้เรียนสามารถดำเนินการสนทนาต่อไปได้ด้วยดี และยังสร้างให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ที่จะพูดโต้ตอบเพิ่มมากขึ้น

บี ฮาวกินส์ (B. Hawkins, 1981 อ้างถึงใน Bill Vanpatten, 1990: 66) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า จะทำให้ผู้เรียนสามารถเอาชนะอุปสรรคในการพูดสื่อสารทั้ง ๆ ที่มีข้อจำกัดทางด้านความสามารถในการใช้ภาษา และยังจะช่วยให้มีพัฒนาการในการใช้ภาษาเป้าหมายของผู้เรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไปอีกด้วย

ซอลทาน ดอร์นเย และ ซาราห์ เซอเรลล์ (Zoltán Dörnyei and Sarah Thurrell, 1991: 16) ได้กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า การสอนกลวิธีในปฏิสัมพันธ์หรือกลวิธีในการสื่อสารต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ไข ปัญหาความยากลำบากในการสื่อสาร หรือการขาดความรู้ทางด้านภาษาได้

เยล เบจาราโน (Yael Bejarano, 1997: 203) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จะทำให้ผู้เรียนใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้นด้วย

เวนดี้ แลม และ เจนนี่ วอง (Wendy Lam and Jennie Wong, 2000: 245) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จะช่วยเพิ่มคุณภาพในการมีส่วนร่วมในการพูดอภิปรายโต้ตอบกันและกันของผู้เรียน

อาจสรุปได้ว่า การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา โดยเฉพาะทักษะการพูดเนื่องจากทำให้ผู้เรียนสามารถนำกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่ได้รับการสอนไปใช้แก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการสื่อสาร รวมทั้งยังทำให้เกิดแรงจูงใจในการพูดโต้ตอบมากขึ้น ซึ่งทำให้มีการพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารขึ้น

4.2 แนวทางในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

การสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีความสำคัญมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้รับความนิยม ซึ่งแนวการสอนนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อจุดประสงค์ในการสื่อความหมายในบริบทที่สมจริงมากยิ่งขึ้น นักการศึกษาหลายท่านได้ทำการศึกษาและให้แนวทางในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้ ดังนี้

อีเลน ทาโรน (Elaine Tarone, 1984: 132-135) ได้เสนอแนะให้มีการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังนี้

1. นำเสนอบทสนทนาในสถานการณ์ที่เกิดปัญหาในการสื่อสาร และคู่สนทนาต้องใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

2. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรม หรือครูอาจสร้างงานโดยเน้นที่กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยการให้ผู้เรียนอภิปรายและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในบทสนทนา และกลวิธีที่คู่สนทนาใช้ในการแก้ปัญหา
3. ให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ตามแบบในบทสนทนา
4. ให้ผู้เรียนประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

แพท แพททิสัน (Pat Pattison, 1987: 132-160) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ว่า ครูผู้สอนควรมีความสามารถในการใช้กลวิธีในแต่ละประเภท และควรเลือกใช้กลวิธีในการสื่อความหมายให้ผู้เรียนเข้าใจแทนการแปลโดยตรง นอกจากนี้ครูควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

อี เนลสัน (E. Nelson, 1989 อ้างถึงใน Elaine Tarone, 1989: 115-117) ได้เสนอแนะการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ สรุปได้ดังนี้

1. แนะนำความคิดรวบยอดของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แก่ผู้เรียน โดยการให้นิยามของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
2. ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาในการสื่อสารจากงานที่มอบหมาย และประเมินความสำเร็จของกลวิธีที่ใช้ ตัวอย่างเช่น ให้ผู้เรียนอ่านบทสนทนา 4 บท ซึ่งเป็นบทบาทรหว่างผู้เรียนที่มีความรู้ภาษาที่จำกัดกับเจ้าของภาษา จากนั้นให้ผู้เรียนระบุปัญหาในการสื่อสารที่เกิดขึ้นในบทสนทนาทั้ง 4 ซึ่งปัญหาในบทสนทนาอาจได้แก่ ปัญหาการออกเสียง ปัญหาการขาดความคุ้นเคยกับคำที่ใช้โดยชาวอเมริกัน ปัญหาที่เกิดจากการขาดความสามารถที่จะจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษและโครงสร้างไวยากรณ์
3. ให้ผู้เรียนประเมินความสำเร็จของกลวิธีที่ใช้โดยผู้เรียนหรือเจ้าของภาษาในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ซอลทาน ดอร์เย (Zoltán Dörnyei, 1995: 63-64) ได้เสนอแนะการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเกี่ยวกับธรรมชาติของความสามารถในการสื่อสารและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยการทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในกลวิธีที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนเอง และสร้างความตระหนักในกลวิธีที่สามารถใช้ให้เป็น

ประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารซึ่งเป็นการแจ้งเป้าหมายของการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนให้ความสนใจกับหัวข้อในการสื่อสาร และกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

2. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความเต็มใจที่จะเสี่ยงและใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และใช้ความรู้ทางภาษาเท่าที่มีอยู่โดยปราศจากความเกรงกลัวในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น

3. หารูปแบบของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในภาษาที่สอง โดยผ่านการสาธิต การฟังจากวัสดุการเรียนการสอนและวิดีโอ และให้ผู้เรียนแยกแยะ จัดประเภท และประเมินกลวิธีที่ใช้โดยเจ้าของภาษาหรือผู้พูดชาติอื่นที่ใช้ภาษาที่สอง

4. เน้นให้เห็นความแตกต่างของวัฒนธรรมในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับระดับของความเหมาะสมในลีลาภาษาที่หลากหลาย ความแตกต่างในความคิดของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ในผู้พูดภาษาที่หนึ่งและภาษาที่สอง รวมทั้งความแตกต่างของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่เฉพาะเจาะจง

5. สอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์โดยตรง เช่น การขอความช่วยเหลือ จำเป็นต้องใช้โครงสร้างทางภาษาที่จำเป็น และถึงแม้ว่าผู้เรียนจะคุ้นเคยกับกลวิธีในภาษาที่หนึ่ง แต่ผู้เรียนก็ไม่อาจใช้กลวิธีดังกล่าวในภาษาที่สองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าองค์ประกอบในโครงสร้างภาษา และคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้ถูกละเลย

6. ให้ออกาสในการฝึกหัดการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ การฝึกเป็นสิ่งจำเป็นเพราะว่ากลวิธีในการปฏิสัมพันธ์สามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ให้ความช่วยเหลือในการสื่อสาร และทำให้การใช้ภาษาตามหน้าที่ทางภาษาบรรลุผล ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาได้โดยอัตโนมัติถ้าได้รับประสบการณ์การฝึกในชั้นเรียนภาษาที่สอง การใช้กลวิธีโดยอัตโนมัติจะไม่เกิดขึ้นถ้าปราศจากการฝึกอย่างเฉพาะเจาะจง

อาจสรุปแนวทางในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ได้ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับธรรมชาติของความสามารถในการสื่อสาร และการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ตลอดจนให้ความหมายของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แต่ละประเภท และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความเต็มใจที่จะเสี่ยงและใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

2. หารูปแบบของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในภาษาที่สอง โดยผ่านการสาธิต การฟัง จากวัสดุการเรียนการสอนและวิดีโอ และให้ผู้เรียนวิเคราะห์ปัญหาในการสื่อสารระบุประเภทและประเมินความสำเร็จของกลวิธีที่ใช้โดยเจ้าของภาษาหรือผู้พูดชาติอื่นที่ใช้ภาษาที่สอง และเน้นให้เห็นความสำคัญในความแตกต่างของวัฒนธรรม

3. สอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์โดยตรง โดยการนำเสนอโครงสร้างไวยากรณ์ คำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
4. ให้โอกาสในการฝึกหัดการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ และในระหว่างการฝึกภาษาในชั้นเรียน ครูควรเลือกใช้กลวิธีเหล่านี้ในการสื่อความหมายให้ผู้เรียนเข้าใจแทนการแปลโดยตรงเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจในคำศัพท์เป้าหมาย
5. ให้ผู้เรียนประเมินความสำเร็จของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

4.3 กิจกรรมการฝึกใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

กิจกรรมการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์นั้นเป็นขั้นตอนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้นำกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไปใช้ และกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เป็นกิจกรรมการสื่อสารที่ได้รับการออกแบบพิเศษเพื่อเน้นให้ผู้เรียนฝึกใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในขณะที่ทำกิจกรรมมากกว่าการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป (Yael Bejarano et al., 1997: 207) นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะกิจกรรมการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้ดังนี้

แพท แพททิสัน (Pat Pattison, 1987: 132-160) ได้เสนอกิจกรรมที่เหมาะสมแก่การฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนที่สอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. กิจกรรมเดาคำศัพท์

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในการสื่อความหมายคำโดยปราศจากการระบุคำศัพท์นั้นโดยตรง และเพื่อให้สามารถเข้าใจคำที่สื่อความหมาย
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 (กิจกรรมทั้งชั้นหรือเป็นทีม)

ครูให้ผู้เรียนเดาคำศัพท์ที่ครูบรรยายด้วยการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ แต่ละทีมจะได้คะแนนตามจำนวนคำศัพท์ที่ผู้เรียนสามารถเดาคำศัพท์ได้ภายในเวลาที่กำหนด เช่น ทีมละ 1 นาที หรือ 3 คะแนน ต่อการเดาคำศัพท์ในการฟังคำบรรยายเพียงครั้งเดียว 2 คะแนน ต่อการเดาคำศัพท์ในการบรรยายครั้งที่สอง และ 1 คะแนนต่อการเดาคำศัพท์ในการบรรยายครั้งที่สาม หลังจากนั้นครูจึงให้คำตอบ อย่างไรก็ตามในการบรรยายคำศัพท์เพื่อให้ผู้เรียนเดานั้น ครูอาจจะบอกประเภทของคำเช่น เป็นคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ เพื่อช่วยในการเดาคำของผู้เรียน นอกจากนี้กิจกรรมนี้ครูอาจเปลี่ยนรูปแบบการฝึกโดยการให้ผู้เรียนเป็นผู้บรรยายคำศัพท์

จากคำที่กำหนดให้ และให้ครูเป็นผู้บอกคำศัพท์นั้น ๆ ในรูปแบบกิจกรรมประเภทหลังนี้ ครูอาจพบว่าผู้เรียนอาจเกิดความล้มเหลวในการสื่อสารได้ เพราะผู้เรียนแปลความของคำศัพท์หรือออกเสียงผิด ในกรณีเช่นนี้ครูจะใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้ตรงกันกับการบรรยายที่ไม่ชัดเจน หรืออาจใช้การถามเพื่อขอความกระจ่าง (Asking for Clarification) และการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนได้

ขั้นที่ 2 (กิจกรรมทั้งชั้นหรือเป็นทีม)

ครูแจกกระดาษที่ประกอบด้วยคำที่ครูเลือกให้ หรือครูอาจให้ผู้เรียนเลือกคำศัพท์ด้วยตนเอง และให้ผู้เรียนให้คำบรรยายคำศัพท์ โดยการใช้กลวิธีที่ครูได้สาธิตในขั้นที่ 1 และให้ผู้เรียนคนเดิมพูดให้คำจำกัดความกับผู้เรียนคนอื่นในกลุ่มของตน ในระหว่างทำกิจกรรมนี้ครูจะเข้าแทรกแซงการทำกิจกรรมเมื่อครูรู้สึกว่าผู้เรียนไม่สามารถสื่อความหมายให้กับเจ้าของภาษาได้ ถึงแม้ว่าเพื่อนในชั้นเรียนเข้าใจก็ตาม โดยการพูดว่า “Sorry, I don’t understand. What do you mean....?”

ขั้นที่ 3 (กิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมคู่)

ผู้เรียนหยิบกระดาษหรือเลือกคำและผลัดเปลี่ยนกันให้คำจำกัดความกับคู่ของตน กลุ่มจะเป็นผู้บันทึกคะแนนที่ทำได้ในแต่ละคู่ภายในเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นผู้เรียนในแต่ละคู่จะสาธิตการให้คำจำกัดความกับเพื่อนทั้งชั้น

2. กิจกรรม อะไรเอ่ย

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในการค้นหาคำที่ไม่รู้ในภาษาต่างประเทศ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 (กิจกรรมทั้งชั้น)

ครูสวมบทบาทเป็นเจ้าของภาษาต่างประเทศผู้ซึ่งต้องการที่จะค้นหาคำศัพท์ในภาษาแม่ของผู้เรียน แต่ครูไม่สามารถพูดภาษาแม่ของผู้เรียนได้ และครูผู้สอนจะต้องใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เพื่อที่จะถามถึงคำศัพท์ที่ต้องการ และคำที่ครูใช้ในการฝึกนี้ผู้เรียนก็ไม่ทราบว่าเรียกอย่างไรในภาษาต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น ครูแสดงท่าทางการสอยเข็ม “What do you call the little thing that you use to do this – it’s very small and you put cotton through it. หลังจากนั้นผู้เรียนจะให้คำศัพท์ในภาษาแม่กับครู ต่อจากนั้นครูจะกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้รูปแบบประโยคที่ครูเขียนเพื่อค้นหาคำศัพท์ในภาษาต่างประเทศที่มีความหมายเหมือนกับในภาษาแม่ของตนเอง โดยโครงสร้างประโยคดังนี้ “What’s that called in English?”

ขั้นที่ 2 (กิจกรรมทั้งชั้น)

ขั้นตอนนี้ครูยังสวมบทบาทเป็นเจ้าของภาษาที่พูดได้หลายภาษา โดยให้ผู้เรียนเลือกคำศัพท์อย่างอิสระหรือดูรูปภาพแต่ไม่ทราบว่าเรียกคำศัพท์นั้นอย่างไร ในภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนซึ่งอาจฝึกเป็นคนเดียวหรือเป็นคู่ จะต้องพยายามค้นหาคำศัพท์ที่ตนไม่รู้ในภาษาต่างประเทศ โดยการใช้รูปแบบประโยคหรือวลีและกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่ได้สาธิตไปในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 (กิจกรรมทั้งชั้น / กิจกรรมกลุ่ม / กิจกรรมคู่)

ขั้นตอนนี้ครูอาจให้ผู้เรียน จำนวน 1 หรือ 2 คน เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม ดูรูปภาพ หรือคำศัพท์ในภาษาแม่ พร้อมทั้งมีคำประกอบเป็นภาษาเป้าหมาย แต่ผู้เรียนส่วนที่เหลือซึ่งมีเพียงแต่รูปภาพหรือคำในภาษาแม่ แต่ไม่มีคำศัพท์ในภาษาเป้าหมายประกอบอยู่ จะต้องบรรยายจนกระทั่งอีกฝ่ายหนึ่งทราบว่าหมายถึงอะไรและให้คำศัพท์ในภาษาต่างประเทศแก่ตน ทั้ง 2 ฝ่ายจะต้องใช้รูปแบบของวลีหรือประโยคที่ได้สาธิตในขั้นที่ 1 เพื่อใช้ในการถามและให้ข้อมูลป้อนกลับ ขั้นตอนนี้อาจให้ผู้เรียนฝึกเป็นทีม โดยให้ผู้เรียน 1 หรือ 2 คน จากแต่ละทีมออกมาหน้าชั้นเรียน พร้อมกับคำศัพท์ภาษาแม่และภาษาต่างประเทศ ตัวแทนของแต่ละทีมจะต้องบรรยายรูปภาพหรือคำศัพท์ เพื่อให้สมาชิกของทีมตนระบุคำนั้นๆ ถ้าสามารถระบุคำนั้นได้ทีมนั้นก็จะได้คะแนน

3. กิจกรรมเขียนภาพตามคำบอก

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในการบรรยาย ทำตามคำบรรยายและเขียนภาพตามคำบรรยายนั้นได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 (กิจกรรมทั้งชั้น)

ครูให้ผู้เรียนวาดรูปภาพตามที่ครูบรรยายให้ฟัง โดยครูจะให้การบรรยายที่ให้รายละเอียดมากขึ้นอย่างช้า ๆ ต่อจากนั้นครูจะกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถาม และในขั้นตอนสุดท้ายครูให้ผู้เรียนดูรูปภาพที่แท้จริง และให้เปรียบเทียบกับภาพที่ผู้เรียนวาด โดยให้อภิปรายความแตกต่างและทำไม่ถึงการเกิดความแตกต่างเป็นภาษาแม่หรือภาษาต่างประเทศก็ได้

ขั้นที่ 2 (กิจกรรมทั้งชั้น)

ครูให้อาสาสมัคร 1 คน ซึ่งจะเป็นคนวาดภาพตามคำบรรยาย ออกจากห้องในขณะที่ผู้เรียนคนอื่นดูรูปภาพที่จะต้องวาด อาสาสมัครไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นจิตรกรที่ดี แต่ควรเข้าใจภาษาเป็นอย่างดี ผู้เรียนคนอื่นอาจจะถามครูเกี่ยวกับภาษาที่จำเป็นและอาจจะคัดลอกรูปภาพถ้าจำเป็น ครูเตือนผู้เรียนว่าครูจะไม่ให้ความช่วยเหลือใด ๆ ถ้าอาสาสมัครได้กลับ

เข้ามาในห้อง ฉะนั้นการสื่อความหมายจึงขึ้นอยู่กับการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เท่าที่ผู้เรียนสามารถทำได้ ภาพวาดและการให้ข้อมูลป้อนกลับของอาสาสมัครจะเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนประสบความสำเร็จในการสื่อสารมากน้อยเท่าไร หลังจาก 2-3 นาทีผ่านไป ครูจะเก็บรูปภาพและเรียกให้อาสาสมัครกลับเข้ามาในห้อง และให้อาสาสมัครสวมบทบาทเป็นจิตรกรผู้ซึ่งสามารถพูดภาษาต่างประเทศแต่ไม่สามารถพูดภาษาแม่ของผู้เรียนได้ ดังนั้นภาษาต่างประเทศจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสาร

ขั้นที่ 3 (กิจกรรมกลุ่ม/กิจกรรมคู่)

ผู้เรียน 1 คน ในแต่ละกลุ่มเป็นจิตรกร คนที่เหลือสามารถเลือกหรือวาดภาพ ซึ่งเขาต้องการบรรยายให้จิตรกรวาด จิตรกรอาจจะถามคำถามและผู้เรียนสามารถเลือกได้ว่าจะให้ผู้บรรยายเห็นภาพที่วาดหรือไม่

เยล เบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 213-214) ได้เสนอ กิจกรรมการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. กิจกรรมเหรียญ

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในการพูดอภิปรายโต้ตอบกันอย่างต่อเนื่องได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มจะได้รับหัวข้อในการพูดอภิปราย 1 หัวข้อ พร้อมใบบันทึกจำนวนเหรียญที่แต่ละคนได้รับ 1 แผ่นต่อกลุ่ม และถุงบรรจุเหรียญ 20 เหรียญ ซึ่งนักเรียนจะต้องหยิบออกจากถุง 1 เหรียญต่อการมีส่วนร่วมในการพูดอภิปราย 1 ครั้ง และเมื่อเหรียญหมดถุง การอภิปรายก็จะจบลงด้วย

ขั้นที่ 2 เมื่อการอภิปรายจบลงแล้วนำใบบันทึกจำนวนเหรียญที่ของแต่ละกลุ่มซึ่งจะมีรายชื่อสมาชิกของกลุ่มทั้งหมด และจำนวนเหรียญที่สมาชิกแต่ละคนหยิบออกจากถุงมาติดบนกระดานเพื่อการเปรียบเทียบ

ขั้นที่ 3 ครูอภิปรายผลของการมีจำนวนเหรียญ ซึ่งหมายถึงจำนวนครั้งในการมีส่วนร่วมในการพูดที่แตกต่างกัน โดยครูจะถามคำถามว่า “Why are some students left with only few coins while others have most of their coins left over?” และ “What could be done in order to allow for a more equal use of coins?” แล้วให้นักเรียนตอบ

2. กิจกรรมใบแดง

จุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีแก้ไขได้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน แล้วให้จับคู่สนทนากัน 2 คู่
2. คู่สนทนาคนที่ 1 ได้รับความบันเทิง ในขณะที่คู่สนทนาคนที่ 2 ได้รับความบันเทิง กำหนดสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมุติ
3. ขณะที่คู่สนทนาคนที่ 2 แสดงบทบาทสมมุติ คู่สนทนาคนที่ 1 มีหน้าที่ฟังและเมื่อใดก็ตามที่คู่สนทนาคนที่ 2 พุดผิด ให้คู่สนทนาคนที่ 1 ชูใบแดงขึ้นเพื่อส่งสัญญาณให้คู่สนทนาคนที่ 2 หยุดการพูดแสดงบทบาทสมมุติ
4. ให้คู่สนทนาคนที่ 1 แก้ไขคำพูดที่คู่สนทนาคนที่ 2 พุดผิด เพื่อให้คู่สนทนาคนที่ 2 พุดตามสิ่งที่ถูกต้อง จากนั้นดำเนินการพูดต่อไป
5. เมื่อคู่สนทนาคนที่ 2 เสร็จสิ้นการพูดแสดงบทบาทสมมุติแล้ว ให้สลับเปลี่ยนบทบาทกัน โดยให้คู่สนทนาคนที่ 1 เป็นคู่ที่แสดงบทบาทสมมุติ ส่วนคู่สนทนาคนที่ 2 มีหน้าที่ฟัง และแก้ไขคำพูดที่ผิด

แวนดี แลม และ เจนนี่ วอง (Wendy Lam และ Jennie Wong, 2000: 253) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. กิจกรรมสนทนารายคู่
 - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
 1. แบ่งผู้เรียนเป็นคู่
 2. ให้แต่ละคนในแต่ละคู่ทำโน้ตย่อเกี่ยวกับกีฬา หรือเกมที่คู่สนทนาของตนไม่รู้จัก ในหัวข้อเกี่ยวกับวิถีเล่น จำนวนผู้เล่น อุปกรณ์ในการเล่น สถานที่เล่น กฎกติกาในการเล่น และการชนะ
 3. ให้นักเรียนเปลี่ยนรอบกันพูดอธิบายกีฬา หรือเกมที่ตนทำโน้ตย่อไว้ ให้กับคู่สนทนาของตนเอง
 4. ในขณะที่ฟังการอธิบายจากคู่สนทนาของตนให้สมาชิกอีกคนใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เพื่อช่วยให้การสนทนาบรรลุผลสำเร็จ มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในขณะที่พูดอธิบายด้วย
2. กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม
 - ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
 1. แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน
 2. ให้นักเรียนใช้เวลา 5-6 นาที เพื่อศึกษาโครงการหนึ่งโครงการที่ผู้เรียนสนใจจะทำ ในเรื่องของค่าใช้จ่าย และรายละเอียดในการใช้เงิน

3. ให้แต่ละกลุ่มหาข้อสรุปในเรื่องค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้และสิ่งที่ต้องทำสำหรับโครงการดังกล่าว

4. ครูเตือนให้พยายามใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอภิปรายด้วย

อาจสรุปได้ว่า กิจกรรมในการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกกลวิธีประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ หรือโดยรวมก็ได้และรูปแบบของกิจกรรมอาจเป็นการบรรยายคำศัพท์หรือภาพ เกม การแสดงบทบาทสมมุติ การสนทนา การอภิปราย ในรูปของกิจกรรมคู่ และกิจกรรมกลุ่ม

5. วิธีการทดสอบและการประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

5.1 วิธีการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

เนื่องจากการเรียนการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และกลวิธีในการสื่อสารอื่น ๆ ได้ถูกละเลยจากหลักสูตรและครูผู้สอน จึงทำให้การพัฒนากิจกรรมเพื่อฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีน้อย (Zoltán Dörnyei และ Sarah Thurrell, 1991: 17) ฉะนั้นในการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จึงได้รับการกล่าวถึงน้อยเช่นกัน แต่จากการศึกษาค้นคว้าบทความและงานวิจัยพบว่า มีนักการศึกษาได้เสนอแนะการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ไว้ดังนี้

เดวิด นูแนน (David Nunan, 1989: 43) ได้เสนอแนะกิจกรรมในการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมที่เน้นเนื้อหาและปฏิสัมพันธ์ในการพูดน้อย ได้แก่ การพูดสนทนาในเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น สิ่งที่ชอบ หรือดินฟ้าอากาศ เป็นต้น

2. กิจกรรมที่เน้นเนื้อหาแต่เน้นปฏิสัมพันธ์ในการพูดน้อย ได้แก่ การบรรยายภาพ การให้คำแนะนำ หรือการบรรยายให้ความรู้ เป็นต้น

3. กิจกรรมที่เน้นเนื้อหาและปฏิสัมพันธ์ในการพูดมาก ได้แก่ การสัมภาษณ์ การอภิปราย การโต้เถียง การเล่าเรื่องซ้ำกัน เป็นต้น

4. กิจกรรมที่เน้นเนื้อหาบ่อยแต่เน้นปฏิสัมพันธ์มาก ได้แก่ การทำงานคู่ การแสดงบทบาทสมมุติ หรือการเล่นเกมนต่าง ๆ เป็นต้น

จูดิทซ์ อี ลิสกิน แกสพาร์โร (Judith E. Liskin – Gasparro, 1996: 319) ได้เสนอแนะการสัมภาษณ์ (Interview) ในการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และการใช้ภาษาของผู้เรียน

แคเธอริน ดัฟที และเทเรซา พิกา (Catherine Doughty and Terresa Pica 1985 อ้างถึงใน Yael Bejarano, 1997: 204) ได้เสนอแนะวิธีการหาข้อมูลที่ขาดหายไปทางเดียว (One-way Information Gap) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการทดสอบคนที่ 1 มีข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ผู้เข้ารับการทดสอบคนที่ 2 มีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้น ผู้เข้ารับการทดสอบคนที่ 1 จึงต้องเป็นผู้ให้ข้อมูล (Supplier) และผู้เข้ารับการทดสอบคนที่ 2 เป็นผู้ร้องขอข้อมูล (Requester) เช่น การปฏิบัติตามคำสั่งและการหาข้อมูลที่ขาดหายไปสองทาง (Two-way Information Gap) ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการทดสอบทั้ง 2 คน มีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้น จึงต้องผลักดันขอข้อมูลที่ขาดหายไปของตนเอง และให้ข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ เช่น การหาชื่อเมืองในแผนที่

แอนนา พิลิปปี (Anna Pilipi, 1998: 123) ได้เสนอแนะการสนทนาและการอภิปราย ในการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยทำการทดสอบใน 3 กิจกรรม ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ในหัวข้อทั่ว ๆ ไป เช่น ครอบครัว โรงเรียน
2. การพูดรายงานในหัวข้อที่ผู้เข้ารับการทดสอบเลือกเอง แล้วมีการอภิปรายต่อด้วย
3. การแสดงบทบาทสมมุติ

เอ็ม วาร์เรน (M. Warren, 1985 อ้างถึงใน Paul Seedhouse, 1999: 151) ได้เสนอแนะวิธีการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information Gap) ในการทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ผู้เข้ารับการทดสอบจะทำกิจกรรมเป็นคู่ โดยแต่ละคนจะได้รับแผนที่รูปเกาะเดียวกัน แต่มีสถานที่บางแห่งขาดหายไป ซึ่งสถานที่นั้นจะไม่ปรากฏอยู่ในแผนที่ของอีกคนหนึ่ง ผู้เข้ารับ

การทดสอบ ต้องผลัดกันถามตอบเพื่อหาข้อมูลที่ขาดหาย เพื่อนำไปเติมลงในแผนที่ของตนให้สมบูรณ์

อาจสรุปได้ว่า การทดสอบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์อาจใช้กิจกรรมการสื่อสารเป็นคู่หรือกลุ่ม ในการกระตุ้นการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์โดยให้ผู้มีส่วนร่วมในการทดสอบได้ใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ต่อกันและแลกเปลี่ยนข้อมูลเนื้อหาสาระระหว่างกัน เช่น การสนทนา การสัมภาษณ์ การเล่าเรื่อง การแสดงบทบาทสมมุติ การอภิปราย และการหาข้อมูลที่ขาดหายไป เป็นต้น

5.2 วิธีการประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

วิธีการในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ให้ปรากฏนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่เอื้ออำนวยต่อการประเมินความสามารถทางการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามวิธีการประเมินกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่ผู้เรียนใช้ก็เป็นเรื่องที่ต้องได้รับความสนใจ ปัญหาที่พบเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้ทางด้านนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ภายยังไม่คุ้นเคยกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แต่ละประเภท บางครั้งจึงไม่สามารถแยกแยะการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แต่ละวิธีออกจากกันได้ อีกทั้งยังไม่คุ้นเคยกับวิธีการในการประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หรือกลวิธีในการสื่อสารต่าง ๆ (กาญจนา เตียรประภัสสร, 2536: 50) และจากการศึกษาวิจัยทางด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ พบว่า มีนักการศึกษาได้เสนอแนะวิธีการประเมินผลการใช้ในการกลวิธีปฏิสัมพันธ์ ดังนี้

แอนนิตา เวนเดน และ โจน รูบิน (Anita Wenden and Joan Rubin, 1987: 32-33) ได้เสนอแนะวิธีการประเมินกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยให้ผู้เรียนรายงานด้วยการพูด (Verbal Report) ผู้เรียนจะพูดว่ากำลังทำอะไรในระหว่างการแก้ปัญหาในการสื่อสาร ซึ่งการรายงานด้วยการพูดสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. การรายงานตนเอง (Self-Report) เป็นการที่ให้ผู้เรียนบรรยายพฤติกรรม โดยทั่วไปที่ทำในระหว่างการใช้ภาษา ซึ่งอาจทำโดยการให้ผู้เรียนตอบคำถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรม ในการใช้ภาษาหรืออาจให้ผู้เรียนกรอกแบบประเมินที่ประกอบด้วยข้อความที่บรรยายถึงพฤติกรรม โดยทั่วไป ตัวอย่างเช่น ผู้สอนให้ผู้เรียนตอบแบบประเมิน โดยให้ผู้เรียนระบุปริมาณของพฤติกรรม ในการแก้ปัญหาในแต่ละข้อความ ดังตัวอย่างของข้อความที่ระบุปริมาณการใช้ต่อไปนี้

- ระดับ 1 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติ
- ระดับ 2 หมายถึง โดยทั่วไปไม่ค่อยปฏิบัติ
- ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- ระดับ 4 หมายถึง โดยทั่วไปปฏิบัติ
- ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติอยู่เสมอ

2. การสังเกตด้วยตนเอง (Self-Observation) เป็นการที่ให้ผู้เรียนพูดหรือเขียน บรรยายถึงพฤติกรรมที่ทำในระหว่างการใช้ภาษา เพื่อศึกษาการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ซึ่งอาจกระทำหลังจากที่ผู้พูดได้ใช้ภาษาทันที หรือหลังจากนั้น 20 นาที การประเมินด้วยวิธีนี้มักใช้ กับกรณีที่ครูต้องการที่จะศึกษาพฤติกรรมที่เจาะจง

3. การแสดงกระบวนการคิดของตนเอง (Self-Revelation) เป็นการพูดเพื่อ รายงานพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งหรือพฤติกรรมโดยทั่วไปที่กระทำในการสื่อสาร เทคนิคการ คิดดัง (Think Aloud) ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ทราบกระบวนการคิดของผู้เรียนในขณะที่กำลัง สื่อสาร ซึ่งการประเมินแบบนี้ผู้สอนมักให้ผู้พูดบรรยายความคิดในระหว่างการใช้สื่อสารที่ละคนหรือ อาจกระทำหลังจากสิ้นสุดการใช้สื่อสาร จึงสามารถกระทำได้นอกชั้นเรียนหรือสถานที่ที่ผู้เรียนกำลัง สื่อสารอย่างไรก็ตามผู้สอนอาจตั้งคำถามเพิ่มเติมเมื่อรู้สึกว่าคุณสมบัติที่ผู้เรียนให้ไม่เพียงพอ

เฉิน ซิ ซิง (Chen Si Qing, 1990: 167) ได้เสนอแนะวิธีการประเมินผลการใช้ กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้ 2 วิธี ได้แก่

1. การประเมินในทางปริมาณ มีงานวิจัยจำนวนมากใช้การสังเกตและนับ จำนวนความถี่ของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และกลวิธีในการสื่อสารที่ผู้พูดใช้ และวิเคราะห์ในทาง ปริมาณเพื่อศึกษาว่าผู้พูดใช้ กลวิธีใดบ้างในระหว่างที่เกิดปัญหาในการสื่อสาร โดยอาจศึกษา เปรียบเทียบกับความสามารถทางภาษาหรือองค์ประกอบอื่น ๆ (Ahmed Fakhri, 1984: 23; Theo BouGaerts and Nanda Poulisse, 1989: 258-259; Olga Corrales and Mary Emily Call, 1989: 229; Nanda Poulisse and Erik Schils, 1989: 22-23; เกษณี มณีรัตน์, 2534; Tahereh Paribakht, 1985: 138, Chen Si-Qing, 1990: 167)

2. การประเมินในทางคุณภาพ เป็นการประเมินโดยให้ความสำคัญกับคุณภาพมากกว่าปริมาณ เพราะผู้ที่ใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ปริมาณมากมิได้หมายความว่าผู้นั้นมีความสามารถในการพูดสื่อสารมาก ซึ่งจากงานวิจัยของ แนนดา โพลิชเซ และ เอริก ซคิลส์ (Nanda Poulisse and Erik Schils, 1989: 15-48) ที่พบว่า ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาสูงจะใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์หรือกลวิธีในการสื่อสารน้อยกว่าผู้ที่มีความสามารถทางภาษาดำ ฉะนั้นการประเมินจึงไม่พิจารณาเพียงแต่ความถี่ของการใช้ แต่จะเป็นการให้ระดับความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งวิธีการให้ระดับความสามารถทางด้านนี้จะประเมินจากความถี่ของการใช้และผลสัมฤทธิ์ในการสื่อสาร กล่าวคือถ้าผู้พูดใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในปริมาณที่มากและยังไม่สามารถสื่อความหมายได้ก็ถือว่ามีความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ต่ำ แต่ถึงแม้ว่าผู้พูดจะใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์น้อยครั้ง แต่ถ้าการสื่อสารนั้นประสบความสำเร็จ ก็ถือว่า ผู้พูดมีความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์สูง (Elaine Tarone and George Yule, 1987: 160-161; Chen Si-Qing, 1990: 161) สำหรับระดับของความสามารถด้านการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ เชน ซี ชิง (Chen Si-Qing, 1990: 161) ได้ให้เกณฑ์ในการประเมินความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง การเป็นผู้มีความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่สูงมาก กล่าวคือ ใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์น้อยครั้งมากแล้วสามารถสื่อสารได้ทันที
- 4 หมายถึง การเป็นผู้มีความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์สูง กล่าวคือ ใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์น้อยครั้งแล้วสามารถสื่อสารได้ง่าย
- 3 หมายถึง การเป็นผู้มีความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ปานกลาง กล่าวคือ ใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จำนวนปานกลางแล้วสามารถสื่อสารได้
- 2 หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ ใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จำนวนมากแล้วจึงสามารถสื่อสารได้
- 1 หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ต่ำ กล่าวคือ ใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จำนวนมากแต่ก็ไม่สามารถสื่อสารได้ทุกกรณี

อาจสรุปได้ว่า การประเมินผลความสามารถด้านกลวิธีปฏิสัมพันธ์นั้นสามารถกระทำได้ 3 วิธี ได้แก่ 1) การประเมินในทางปริมาณ เป็นการสังเกตจากพฤติกรรมในการสื่อสารเพื่อศึกษาปริมาณความถี่ของการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ 2) การประเมินในทางคุณภาพ โดยดูความสำเร็จของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แล้วตีค่าเป็นคะแนนความสามารถด้านกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน 3) การประเมินด้วยการรายงาน ซึ่งอาจทำได้โดยให้ผู้เรียนพูดหรือเขียนบรรยายพฤติกรรมที่ผู้เรียนทำโดยทั่วไปเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาในการสื่อสาร หรืออาจใช้เทคนิคการคิดค้นเพื่อให้ผู้พูดรายงานพฤติกรรมอันเกิดจากการคิดอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในประเทศไทย สามารถสรุปได้เป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และกลวิธีในการสื่อสาร 2) งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

1. งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และกลวิธีในการสื่อสาร

นริศรา ดานวงศ์ (2536: 73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษทักษะฟัง พูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดอนพุดวิทยา อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2536 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงมา 2 ห้อง ๆ ละ 30 คน และให้ห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่เรียนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยตรง และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมเรียนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยอ้อม นักเรียนทั้ง 2 ห้องมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ทักษะการฟัง-พูด ก่อนและหลังการสอนด้วยแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยตรง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษทักษะฟัง-พูดสูงกว่านักเรียนที่เรียนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยอ้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกษณี มณีรัตน์ (2534: 92-99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้กลวิธีการสื่อสารวิชาภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร” ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หกในโรงเรียนรัฐบาล 40 คน และในโรงเรียนเอกชน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปภาพ 4 รูป และแบบสังเกตพฤติกรรม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หก ในโรงเรียนเอกชนสามารถแสดงพฤติกรรมในการใช้กลวิธีการสื่อสารวิชาภาษาอังกฤษ ได้ดีกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หกในโรงเรียนรัฐบาลโดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กาญจนา ศีขรประภัสสร (2536: 85-88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา” ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบการใช้กลวิธีในการสื่อสารและแบบสังเกตและประเมินความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสาร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิต คิดเป็น ร้อยละ 50.75 เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน พบว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงกว่านักเรียนแผนการเรียนศิลป์-ภาษา นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใช้กลวิธีในการสื่อสารโดยใช้ภาษาที่สองภาษาเดียวมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้กลวิธีที่ใช้ทำทางและการใช้กลวิธีที่ใช้ภาษาแม่และภาษาที่สองปนกันน้อยที่สุด

สมบัติ สิริคงคงสกุล (2539: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการสอนกลวิธีในการสื่อสารที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธนบุรีวรเทพิพลารักษ์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน และให้ห้องเรียนหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการสอนกลวิธีในการสื่อสาร และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนปกติ ซึ่งทั้งสองห้องเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันก่อนการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนกลวิธีในการสื่อสารมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้รับการสอนกลวิธีในการสื่อสารมีการใช้กลวิธีการสื่อสารหลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลอง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

กาญจนา จงอุตสาห์ (2531: 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามระดับพฤติกรรมทางการพูด 5 ชั้นของ รีเบคกา เอ็ม วาเล็ต และ เรอเน เอส ดิสสิก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับขั้นที่ 1 คือ ขั้นทักษะกลไก แสดงว่า นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ต่ำมาก

สุธีรัตน์ ภัทรานนท์ (2532: 58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” ตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามระดับพฤติกรรมทางการพูด 5 ชั้น ของ รีเบคกา เอ็ม วาเล็ต และ เรอเน เอส ดิสสิก ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับขั้นที่ 1 คือ ขั้นทักษะกลไกเท่านั้น แสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ต่ำมาก

พรศรี ใจงาม (2534: 125-128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง” ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จากวิทยาลัยพลศึกษา รวม 8 แห่ง จำนวน 320 คน เป็น นักศึกษาชาย 160 คน และนักศึกษาหญิง 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและแบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัย ที่เกี่ยวข้องของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในต่างประเทศ สามารถสรุปได้เป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ 2) งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

1. งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

ซูซาน เออร์ลิช และคณะ (Susan Ehrlich et al., 1988: 397-405) ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันในการจัดหาข้อมูลที่เป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน โดยทำการสังเกตการสนทนาระหว่างเจ้าของภาษากับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา จำนวน 4 คู่ และการสนทนาระหว่างเจ้าของภาษาทั้งคู่ จำนวน 4 คู่ ขณะทำกิจกรรมวาดภาพตามคำสั่ง กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา คือ นักศึกษาชาวญี่ปุ่น ซึ่งกำลังเรียนภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ ในมหาวิทยาลัยโตรอนโต (Toronto University) จำนวน 4 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นเจ้าของภาษาเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยโตรอนโต จำนวน 12 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้พูดอธิบายสิ่งของที่จะให้ผู้ฟังวาดภาพตามด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน บางคนให้รายละเอียดมาก (Embroidere) บางคนก็อธิบายอย่างกว้าง ๆ (Skeletonizer) ในจำนวน 3 คู่ที่ผู้พูดให้รายละเอียดมาก ปรากฏว่า ไม่อาจทำกิจกรรมสำเร็จตามเวลาที่กำหนด ผู้ฟังที่เป็นเจ้าของภาษามักจะสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมมากกว่าผู้ฟังที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ปฏิกริยาที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจหรือไม่เข้าใจ การสนทนาในคู่ที่ผู้พูดให้รายละเอียดมากมีการใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันในลักษณะของการขยายความมากกว่าคู่ที่อธิบายลักษณะอย่างกว้าง ๆ แต่ผู้วิจัยพบว่า ในคู่ที่อธิบายลักษณะอย่างกว้าง ๆ มีการใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันในลักษณะของการพูดซ้ำมากกว่า และละเลยการใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันมากกว่าด้วยเช่นกัน

จูดี คาเมรอน และดับบลิว แฟรงค์ เอพลิง (Judy Cameron and W. Frank Epling, 1989: 392-406) ได้วิจัยเรื่อง การใช้กลวิธีในการแก้ปัญหาสำหรับผู้เรียนในการปฏิสัมพันธ์ ที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาผู้ใหญ่ จากหลายเชื้อชาติที่มาอาศัยอยู่ในประเทศแคนาดา ได้ประมาณ 6 ปี และเพิ่งเรียน

ภาษาอังกฤษได้ 16 สัปดาห์ จำนวน 24 คู่ ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาเหล่านี้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Active) และกลุ่มที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Passive) จากนั้นจึงจับคู่ักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 8 คู่ กลุ่มที่ 1. เป็นนักศึกษาที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งคู่ (Active-Active) กลุ่มที่ 2. เป็นนักศึกษาที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกับนักศึกษาที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Active-Passive) ส่วนกลุ่มที่ 3 เป็นนักศึกษาที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในชั้นเรียนทั้งคู่ (Passive-Passive) ผู้วิจัยให้นักศึกษาแต่ละคู่ทำกิจกรรมการแก้ปัญหาและได้บันทึกเสียงและภาพการสนทนาไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์ในภายหลัง ผลการวิจัยพบว่า คู่ของนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Active-Active) และคู่ของนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกับนักศึกษาที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (Active-Passive) สามารถใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย ซึ่งรวมทั้งเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน เพื่อช่วยให้กิจกรรมการแก้ปัญหานั้นสำเร็จได้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษว่า ในการจับคู่ให้นักศึกษาทำกิจกรรมคู่ควรจับคู่ักศึกษาที่กระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกับนักศึกษาที่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เพื่อนักศึกษาจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ดอน เมบิน (Don Maybin, 1991: 10-46) ทำการทดลองเปรียบเทียบความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยตรง กับกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งจัดสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันอันเป็นการสอนทางเทคนิคดังกล่าวโดยอ้อม เพื่อพิสูจน์ว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยตรงสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในนอกห้องเรียนได้ กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักศึกษาชาวญี่ปุ่น กลุ่มละ 10 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งเอสเส็กซ์ (University of Essex) ระหว่างปีการศึกษา 1986-1987 กลุ่มตัวอย่างประชากรมีระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนและหลังการสอน ผลการทดลองปรากฏว่าทั้ง 2 กลุ่ม ให้ผลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีก 2 เดือนต่อมา ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้รับการสอนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันโดยตรง สามารถนำความรู้ไปปรับใช้และทำกิจกรรมได้ดีกว่า

ซูซานนา แมกกาเลียนา โซติลโล (Susana Magalena Sotillo, 1991: 831-A) ทำการศึกษาข้อมูลที่ครูป้อนให้แก่ผู้เรียนและการที่ครูทำให้รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ง่ายขึ้น (Interactional Modification) ซึ่งเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน

เช่น การตรวจสอบ ความเข้าใจ การขอคำอธิบาย และการตรวจสอบคำยืนยัน ขณะที่จัดการเรียน การสอนแก่ผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาในห้องเรียนที่สอนวิชาการ(Bridge Classroom) กลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือ ครูผู้สอนรายวิชาจิตวิทยาและสังคมศาสตร์ จำนวน 2 คน และนักศึกษาต่างชาติ จำนวน 2 ห้องเรียน ผู้วิจัยทำการบันทึกเทปการสื่อสาร และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและ การเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างประชากรกำลังสอน นักศึกษาในรายวิชาดังกล่าวเพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบในภายหลัง ผลการวิจัยพบว่า การทำใน รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ง่ายขึ้นของครูและการปรับภาษาให้ง่ายขึ้นขณะที่ครูพูด ซึ่งเป็นการทำให้ ข้อมูลเป็นที่เข้าใจง่ายขึ้น และมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ภาษาที่สองนั้น ไม่ปรากฏให้เห็นถึงความ แตกต่างทั้งในบริบททางภาษาและในเนื้อหารายวิชา แม้ว่าในชั้นเรียนวิชาการจะขาดคุณลักษณะที่ สำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง ดังกล่าว ผลการเรียนรู้เนื้อหาที่แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนที่ไม่ใช่ เจ้าของภาษาประสบความสำเร็จในการเรียนวิชานั้นและประสบการณ์ที่ได้รับก็จัดเป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนรู้ภาษา ผู้วิจัยเสนอแนะให้ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้มีการสนทนาระหว่างนักศึกษาและ ผู้สอนให้มากขึ้น และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันมาก ขึ้น จะเป็นผลดีต่อการเรียนรู้เนื้อหารายวิชา และการเรียนรู้ภาษาที่สอง

เยล เบจาโร โน และคณะ (Yeal Bejarano et. al., 1997: 203-214) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษา เกรด 11 ชาวอิสราเอล โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ และ กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ซึ่งใช้เวลาในการทดลองสอน ทั้งหมด 6 สัปดาห์ พบว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความสามารถในการพูด โต้ตอบเพื่อการสื่อสารสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ อีกทั้งปริมาณการใช้กลวิธีในการ ปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการ ทดลองอีกด้วย

เวนดี้ แลม และ เจนนี่ วอง (Wendy Lam and Jennie Wong, 2000: 245-255) ทำ การวิจัยเรื่อง ผลของการสอนกลวิธีปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อทักษะการพูดอภิปรายของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาชาวฮ่องกงที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 58 คน โดยก่อนการทดลองได้ ให้ตัวอย่างประชากร ทำแบบสอบถามเพื่อเลือกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ตามแนวคิดของ เยล เมจาร์โน และคณะ (Yeal Bejarano et al., 1997: 204-214) ซึ่งกลวิธีที่ถูกเลือกนำมาใช้สอน คือ

กลวิธีตรวจสอบเพื่อความกระจ่าง และเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เวลาในการทดลองสอน 4 เดือน พบว่า นักเรียนมีการใช้กลวิธีในการตรวจสอบเพื่อความกระจ่างและเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสอนเพิ่มมากกว่าก่อนการทดลองสอนและการใช้กลวิธีตรวจสอบเพื่อความกระจ่าง และเพื่อความเข้าใจระหว่างนักเรียนในการทำกิจกรรมหลังการทดลองสอน ไม่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในคำพูดของผู้ร่วมสนทนา

2. งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

โมฮัมเหม็ด อัซซาด อลัม (Mohammed Assad Alam, 1986: 2062-A) ได้ทำการศึกษาถึงผลของการทดลองสอน 3 รูปแบบที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับแปดในประเทศสเปน ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับแปด ซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมาเป็นเวลา 1 ปี มีอายุเฉลี่ยประมาณ 14-15 ปี จำนวนทั้งสิ้น 4 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน โดยแต่ละกลุ่มเป็นนักเรียนต่างโรงเรียนกัน แต่ละกลุ่มใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกัน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีการสอนแบบประเพณีนิยม กลุ่มที่ 2 ให้ท่องจำและฝึกรูปประโยค กลุ่มที่ 3 ให้แรงเสริม กลุ่มที่ 4 ให้ท่องจำและฝึกรูปประโยครวมทั้งให้แรงเสริม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ 2, 3, 4 มีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้นโดยกลุ่มที่ 4 ซึ่งสอนโดยการให้ฝึกรูปประโยคพร้อม ๆ กับให้แรงเสริมนั้นมีความสามารถในการพูดเพิ่มขึ้นมากที่สุดหลังการทดลอง 6 สัปดาห์

มาโจริย์ ฮอล ฮาลี (Majorio Hall Haley, 1987: 295-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการโต้ตอบในทันที และการใช้ท่าทางในการตอบที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ทักษะคิด แรงจูงใจ และความสนใจของนักเรียนระดับปีที่ 1 ที่เรียนภาษาสเปน โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะประสบความสำเร็จในทักษะการพูดหรือไม่ ถ้าได้รับการสอนแบบใช้ท่าทางในการตอบสนอง (Total Physical Response) ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในบัลติมอร์ 3 โรงเรียน จำนวน 178 คน เครื่องมือที่ใช้ทำงานวิจัยได้แก่แบบสอบถามความสามารถในการพูด แบบวัดทัศนคติ แรงจูงใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการพูดสูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าการเรียนโดยให้นักเรียนลงมือกระทำเป็นวิธีการที่ได้ผลในการสอนภาษาต่างประเทศ

มาเรีย อาเลนแจนดรา เรเยส-บอนิลลา (Maria Alejandra Reyes-Bonilla, 1991: 2811-A) ได้ทำการศึกษาผลของการสอนตามแนวการสอนด้วยวิธีธรรมชาติที่มีต่อทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่ด้อยความสามารถในการเรียน (Learning-Disabled Students) ชั้นปีที่ 3

ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 3 ที่ด้อยความสามารถในการเรียน จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน ผู้วิจัยได้กำหนดให้นักเรียนกลุ่มแรกได้รับการสอนตามแนวการสอนด้วยวิธีธรรมชาติ และกลุ่มหลังได้รับการสอนตามแนวการสอนแบบฟัง พูด หลังการทดลองนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการทดสอบด้วยแบบทดสอบ 3 ชุด ได้แก่ แบบสอบความสามารถในการพูดของ The Basic Inventory of Natural Language (BINL) แบบสอบวัดความเข้าใจในคำศัพท์และแบบสอบความเข้าใจในการฟังของ The Woodstock Language Proficiency Battery (WLPB) ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารระหว่างนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีธรรมชาติ และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนแบบฟัง พูด ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนความเข้าใจคำศัพท์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนด้วยวิธีธรรมชาติ และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนแบบฟัง-พูด ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญและคะแนนความเข้าใจในการฟังระหว่างนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนด้วยวิธีธรรมชาติ และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแนวการสอนแบบฟัง-พูด มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
2. ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2539 จุดประสงค์รายวิชาอังกฤษหลัก และอังกฤษแบบเข้ม (ภาษาอังกฤษฟัง-พูด) เพื่อเลือกหน้าที่ทางภาษา และเนื้อหาในการทำแผนการสอน
3. ศึกษาหลักการวิธีสร้างแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เณฑ์การให้คะแนน ตลอดจนวิธีการสังเกตและประเมินผลการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์จากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชากรและการสุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนวัดทรงธรรมซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีวิธีการรับนักเรียนที่หลากหลายด้วยการจับสลากจากนักเรียนที่มีเขตที่อยู่อาศัยในพื้นที่บริการ ให้สิทธิพิเศษ (โควตา) แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านศิลป ดนตรี และกีฬาแก่นักเรียนในโรงเรียนที่มีเขตที่ตั้งในพื้นที่บริการ และสอบคัดเลือกจากนักเรียนทั่ว ๆ ไป อีกทั้งยังใช้หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกับโรงเรียนต่าง ๆ โดยทั่ว ๆ ไปในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 จึงจัดเป็นตัวแทนของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1 ได้นอกจากนี้ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการวิจัย รวมทั้งยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

2. นำคะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐาน ได้แก่ ภาษาอังกฤษหลัก 13 (อ 013) ของปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดทรงธรรม ซึ่งมีจำนวน 5 ห้องเรียน ๆ ละประมาณ 50 คน มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วเลือกห้องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันมากที่สุดมาจำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 และ 5/3 ซึ่งมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 67.64 และ 66.22 ตามลำดับ และส่วนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.37 และ 8.85 ตามลำดับ จากนั้นนำค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไปทดสอบความแปรปรวน (F-test) ได้ค่าความแปรปรวนจากการคำนวณเท่ากับ .05 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าความแปรปรวนจากตารางที่ระดับนัยสำคัญ .05 ที่มีค่าเท่ากับ 1.69 ดังนั้น ความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 13 ของนักเรียนทั้งสองห้องเรียนจึงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จึงนำค่ามัชฌิมเลขคณิตของนักเรียนทั้งสองห้องไปทดสอบค่าที (t-test) ได้ค่าทีเท่ากับ .43 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่าทีจากตารางที่ระดับนัยสำคัญ .05 ที่มีค่าเท่ากับ 1.99 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งสองห้องดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงสุ่มให้นักเรียนชั้น ม.5/1 เป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนปกติ และนักเรียนชั้น ม.5/3 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

3. ทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 47 คน และ 5/3 จำนวน 51 คน ด้วยแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารฉบับที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนแต่ละห้องดังกล่าว มาจัดเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ และจับคู่ นักเรียนแต่ละห้องเรียนที่มีคะแนนสอบเท่ากันมาเพียง 30 คู่ เพื่อเป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย 1) เครื่องมือในการทดลองสอน ได้แก่ แผนการสอน จำนวน 2 ชุด ชุดละ 12 แผนการสอน และ 2) เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยมีรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือในการทดลองสอน

เครื่องมือในการทดลองสอน ได้แก่ แผนการสอนนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.1 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษและคำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และภาษาอังกฤษแบบเข้ม (ภาษาอังกฤษฟัง-พูด) เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดหน้าที่ทางภาษา

1.1.2 ศึกษาจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษหลักระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 และภาษาอังกฤษแบบเข้ม (ภาษาอังกฤษฟัง-พูด) เพื่อเลือกหน้าที่ทางภาษาที่เหมาะสมในการสอน

1.1.3 ศึกษาบทสนทนาต่าง ๆ จากหนังสือแบบเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเลือกบทสนทนาที่เหมาะสมในการฝึกหน้าที่ทางภาษา

1.1.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเภทของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ พบว่า การแบ่งประเภทของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของ เอล เบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 205-206) ซึ่งพัฒนาจากแนวคิดของ แคเธอริน ดัฟตี และ เทเรซา พิคา อาร์ ชุมัค และ พี ชุมัค เอ็ม บรูแบคเซอร์ และคณะ (Catherine Doughty and Teresa Pica, 1985; R. Schmuck and P. Schmuck, 1988, M. Brubacher et al., 1990 อ้างถึงใน Yeal Bejarano et al., 1977: 204) เป็นการแบ่งกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไว้อย่างชัดเจนมาก โดยแบ่งกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้เป็น 2 กลวิธี คือ 1) กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ กลวิธีตรวจสอบ

เพื่อความเข้าใจและเพื่อความกระจำง กลวิธีขอความช่วยเหลือ กลวิธีให้ความช่วยเหลือและกลวิธีแก้ไข 2) กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ กลวิธีขยายความ กลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา กลวิธีตอบสนอง กลวิธีแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม และกลวิธีถอดความ

1.1.5 นำหน้าที่ทางภาษา บทสนทนา กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่เลือกไว้ตามข้อ 1.1.2, 1.1.3 และ 1.1.4 มาทำแผนการสอน 2 ชุด ๆ ละ 12 แผนการสอน แผนการสอนชุดที่ 1 ใช้สอนกลุ่มทดลอง และแผนการสอนชุดที่ 2 ใช้สอนกลุ่มควบคุม แผนการสอนทั้งสองชุดมีจุดประสงค์การฝึกหน้าที่ทางภาษาและมีเนื้อหาเดียวกัน โดยใช้เวลาในการสอน 1 แผนการสอนต่อ 1 คาบ ๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบ เป็นเวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์เท่ากัน สำหรับในกลุ่มทดลองจะเพิ่มจุดประสงค์การฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยจะใช้เวลาในการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ 1 แผนการสอนต่อ 1 กลวิธี ซึ่งในแต่ละแผนการสอนมีหน้าที่ทางภาษา และกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หน้าที่ทางภาษา และกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในแต่ละแผนการสอนของกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่	หน้าที่ทางภาษา	กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์
1	การเชิญและการปฏิเสธการเชิญ	การตรวจสอบเพื่อความเข้าใจและเพื่อความกระจำง (ก)
2	การถามและการบรรยายลักษณะบุคคล	การขอความช่วยเหลือ (ข)
3	การพูดคุยเกี่ยวกับราคาสินค้า	การให้ความช่วยเหลือ (ค)
4	การพูดคุยเกี่ยวกับความชอบและไม่ชอบ	การแก้ไข (ง)
5	การถามและการตอบรับทางโทรศัพท์	การฝึกใช้ (ก) (ข) (ค) และ (ง)
6	การให้คำแนะนำ	การขยายความ (จ)
7	การถามและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทาง	การกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา (ฉ)
8	การเห็นด้วยและการไม่เห็นด้วย	การตอบสนอง (ช)
9	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง	การแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม (ซ)
10	การบรรยายแผนการในอนาคต	การถอดความ (ฌ)
11	การแสดงความพอใจและเห็นใจต่อข่าวต่าง ๆ ของบุคคลอื่น	การฝึกใช้ (จ) (ฉ) (ช) (ซ) และ (ฌ)
12	การแสดงความคิดเห็นและเหตุผล	การฝึกใช้ (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) (ช) (ซ) และ (ฌ)

แผนการสอนแต่ละชุดมีขั้นตอนกระบวนการสอนแบบเดียวกัน ได้แก่ การนำเสนอ เนื้อหา การฝึก การประเมินผล และการถ่ายโอน แต่จะแตกต่างกันในรายละเอียดเฉพาะในขั้นนำเสนอเนื้อหา และขั้นการฝึก ซึ่งสามารถสรุปรายละเอียดของขั้นตอนการสอนดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ขั้นตอนกระบวนการในการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขั้นตอน กระบวนการสอน	กลุ่มทดลอง สอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์	กลุ่มควบคุม สอนปกติ
ขั้นการนำเสนอเนื้อหา	- นำเข้าสู่บทเรียน - แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ในการฝึกหน้าที่ทางภาษา - แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ในการฝึกกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่จะเรียน - บอกความสำคัญและประโยชน์ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่จะเรียน - นำเสนอเนื้อหาทางภาษา เช่น เสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ และหน้าที่ทางภาษา - นำเสนอรูปแบบการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในบริบทของหน้าที่ทางภาษาที่เรียน	- นำเข้าสู่บทเรียน - แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ในการฝึกหน้าที่ทางภาษา - นำเสนอเนื้อหาทางภาษา เช่น เสียง ศัพท์ ไวยากรณ์ และหน้าที่ทางภาษา
ขั้นการฝึก	- ฝึกการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่จะเรียนในบริบทของหน้าที่ทางภาษาที่เรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และกิจกรรมคู่	- ฝึกการใช้หน้าที่ทางภาษาโดยใช้กิจกรรมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และกิจกรรมคู่

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขั้นตอน กระบวนการสอน	กลุ่มทดลอง สอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์	กลุ่มควบคุม สอนปกติ
ขั้นการประเมินผล	- ประเมินผลการเรียนรู้ตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ใน แต่ละคาบ โดยการเลือกสุ่ม นักเรียนเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มย่อย ออกมาทำกิจกรรมในชั้นการฝึก หน้าชั้นเรียน	- ประเมินผลการเรียนรู้ตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ใน แต่ละคาบ โดยการเลือกสุ่ม นักเรียนเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มย่อย ออกมาทำกิจกรรมในชั้นการฝึก หน้าชั้นเรียน
ขั้นการถ่ายโอน	- ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ มาแล้ว ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ที่ใกล้เคียงหรือแตกต่างกันไปตาม ประสบการณ์ของนักเรียน โดยให้ทำกิจกรรมการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นกลุ่มย่อย หรือเป็นคู่	- ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ มาแล้ว ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ที่ใกล้เคียง หรือแตกต่างกันไปตาม ประสบการณ์ของนักเรียน โดยให้ทำกิจกรรมการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เป็นกลุ่มย่อย หรือเป็นคู่

1.1.6 นำแผนการสอนทั้งหมดไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงตาม
เนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรมและเวลาที่ใช้ รวมทั้ง ความถูกต้องของภาษา จากนั้นนำไป
ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำแผนการสอนดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของ
กิจกรรมและเวลาที่ใช้ พบว่าแผนการสอนมีความตรงตามเนื้อหาเหมาะสมแล้ว แต่ผู้ทรงคุณวุฒิ
ได้ให้ข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงแผนการสอนในด้านอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

ก. ด้านกิจกรรม และเวลาที่ใช้ ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ
ของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1) ในการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยให้ตัวอย่างการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และให้นักเรียนพูดตามตัวอย่างเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งห้อง และเป็นรายคู่ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มการพูดโต้ตอบกันโดยใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เป็นกลุ่มย่อยตามสถานการณ์ ในเวลาที่กำหนดด้วย เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่ได้เรียน

2) ในการสอนหน้าที่ทางภาษาในกลุ่มควบคุม จากเดิมผู้วิจัยให้ตัวอย่างหน้าที่ทางภาษา และให้นักเรียนพูดตามตัวอย่างเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งห้อง และเป็นรายคู่ จากนั้นให้บอกโครงสร้างของหน้าที่ทางภาษา แล้วฝึกพูดตามสถานการณ์ที่กำหนดเป็นรายคู่ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มการฝึกเทียบแทนคำในโครงสร้างที่เรียน (Substitution Drill) ภายในเวลาที่กำหนด โดยให้นักเรียนฝึกพูดตามสถานการณ์ที่กำหนด เพื่อให้การใช้เวลาในชั้นการสอนเนื้อหา (Presentation) ของกลุ่มควบคุมใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองที่สอนเพิ่มการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

3) ในการฟังบทสนทนาจากเทปบันทึกเสียง จากเดิมผู้วิจัยให้นักเรียนฟังบทสนทนา แล้วอ่านตามแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มการตั้งคำถามหรือมอบหมายงานให้นักเรียนทำก่อนฟังบทสนทนา เพื่อให้ให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการฟังบทสนทนามาก่อนนำไปเป็นข้อมูลในการพูดโต้ตอบกับผู้วิจัยหรือเพื่อนต่อไป

ข. ด้านความถูกต้องของภาษา ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

1) What do you call someone who usually helps other people?

แก้ไขเป็น What is a synonym of the word "kind"?

2) I feel of relaxation because of my clothes softness, can you guess what do I feel?

แก้ไขเป็น This sweater is so soft. Try it on! How do you feel?

3) I want to buy something which is suitcase-shaped and computes very fast, what should I buy?

แก้ไขเป็น What do you call a portable computer?

4) Anything else.

แก้ไขเป็น Other place.

- 5) The strategy will help you interact with your conversational partners continuously.

แก้ไขเป็น The strategy will help you interact with the person you've talked to so that you could continue the conversation.

- 6) The study of the management of the affairs of a business is called.....

แก้ไขเป็น An executive manager often holds a Bs in

1.1.7 นำแผนการสอนที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จำนวน 2 แผนการสอน โดยเป็นแผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม อย่างละ 1 แผนการสอน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย แต่มีความสามารถทางภาษาใกล้เคียง จำนวน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 48 และ 50 คน ตามลำดับ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในเรื่องความยากง่ายและเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าความยากง่ายของกิจกรรมมีความเหมาะสมดีแล้ว แต่เวลาที่ใช้ในการทบทวนคำศัพท์เดิมและสอนคำศัพท์ใหม่มากเกินไป ผู้วิจัยจึงแก้ไขด้วยการแจกใบงานในการทบทวนคำศัพท์เดิมล่วงหน้าก่อนที่จะเรียนในคาบต่อไป และใช้ใบงานในการทบทวนคำศัพท์เก่า และเรียนคำศัพท์ใหม่ เมื่อสอนตัวอย่างประชากรจริงในการทดลอง (ดังตัวอย่างแผนการสอนในภาคผนวก)

2. การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) แบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตาม ขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 การสร้างแบบสอบในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1.2 สร้างแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบคู่ขนานกัน โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบฉบับที่ 1 ในการคัดเลือกตัวอย่าง ประชากร และใช้แบบสอบฉบับที่ 2 ในการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารหลังการทดลอง โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบตามแนวคิดของ ซิริล เจ เวียร์ (Cyril J. Weir, 1993: 40) ซึ่งมี 3 แบบ ได้แก่ แบบเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ทดสอบ (Interaction Student with Examiner Format) แบบไม่เน้นปฏิสัมพันธ์กับผู้ทดสอบ หรือแบบอ้อม (Indirect Format) และแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน (Interaction Student with Student Format) ดังนั้น แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแต่ละฉบับ จะมี 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบการสัมภาษณ์ ซึ่งเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ทดสอบ ซึ่งผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลด้วยคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ โดยมีหน้าที่ทางภาษาที่แตกต่างกัน ใช้เวลาในการทดสอบคนละ 10 นาที คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบเล่าเรื่องจากภาพ จำนวน 1 ภาพ ซึ่งจัดเป็น การประเมินทางอ้อม เนื่องจากไม่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้หนึ่งผู้ใดในขณะที่เล่าเรื่องจากภาพ โดยผู้วิจัยเลือกรูปภาพจากหนังสือ Meanings into Words (Adrin Dolf, 1992: 165) และ Communication Starters (Judy E. Winn, 1977: 62) มาใช้เป็นแบบสอบให้ผู้เข้ารับการทดสอบแต่ละ คนเล่าเรื่องจากภาพ 1 ภาพ โดยใช้เวลาในการทดสอบคนละ 5 นาที คะแนนเต็ม 10 คะแนน ใน แบบสอบแต่ละฉบับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบบรรยายภาพ เพื่อหาความแตกต่าง ซึ่งเน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน โดยให้นักเรียนบรรยายภาพเป็นรายคู่ เพื่อหาความ ต่างของภาพเป็นรายคู่ ซึ่งภาพดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนถนน จากหนังสือ A Course in Language Teaching (Penny Ur, 1996: 51) ซึ่งเดิมกำหนดให้ผู้เรียนหาความแตกต่างของกิจกรรม 11 ตำแหน่ง ผู้วิจัยปรับโดยให้หาความแตกต่างของกิจกรรม 5 ตำแหน่ง เพื่อให้เหมาะสมกับเวลา และระดับความสามารถของผู้เรียน โดยใช้เวลาในการทดสอบคนละ 10 นาที คะแนนเต็ม 10 คะแนน

2.1.3 นำแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ สร้างขึ้นทั้ง 2 ฉบับไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องทาง ภาษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา พบว่า แบบสอบมีความ

ตรงตามเนื้อหาเหมาะสมดีแล้ว แต่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบด้านความถูกต้องเหมาะสมของภาษา ดังต่อไปนี้

ก. การใช้คำของแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 ตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

ฉบับที่ 1

1) Tell me how to say to invite your friends to your birthday party.

แก้ไขเป็น Tell me what you would say to invite your friends to your birthday party.

ฉบับที่ 2

2) Tell me how to say to invite your friends to your party.

แก้ไขเป็น Tell me how to invite your friends to your party.

ข. การใช้คำในคำสั่งของแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 ตอนที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้สมมุติสถานการณ์ว่านักเรียนได้ไปสวนสาธารณะแห่งหนึ่งเมื่อวานนี้ และได้พบเห็นบุคคลและเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมายดังในภาพ นักเรียนจึงนำมาเล่าให้ผู้ทดสอบฟัง

2.1.4 นำแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้ง 2 ฉบับ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 8 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่ใช้ รวมทั้งระดับความยากง่ายของภาพในแบบสอบด้วย ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแบบสอบให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยได้บันทึกเสียงพูดของนักเรียนทั้ง 8 คน ลงในแถบบันทึกเสียง เพื่อนำไปฝึกประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์การให้คะแนนจากการสอบอิสราเอลิ (Israeli Exam อ้างถึงใน Penny Ur, 1996: 135) ซึ่งพิจารณาองค์ประกอบ 2 ประการ อันได้แก่ความถูกต้องของการใช้ภาษา และความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา โดยมีคะแนนองค์ประกอบละ 5 คะแนน รวมเป็น 10 คะแนน ดังมีรายละเอียดดังนี้

ก. ด้านความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1 คะแนน ไม่มีการพูดหรือพูดน้อยมากจนไม่สามารถเข้าใจได้

2 คะแนน ใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์

พื้นฐานและการออกเสียงยังเป็นแบบไทย ๆ อยู่มาก

3 คะแนน มีการใช้คำศัพท์ในวงจำกัด มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์อย่างเด่นชัด และมีการออกเสียงแบบไทย ๆ ประปนเล็กน้อย

4 คะแนน มีการใช้คำศัพท์ในวงกว้างขึ้น แต่ยังคงใช้ไวยากรณ์ผิดบ้างในบางครั้ง และมีการออกเสียงแบบไทย ๆ ประปนเล็กน้อย

5 คะแนน มีการใช้คำศัพท์ในวงกว้างได้ถูกต้องและเหมาะสม ไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์อย่างเด่นชัด ใช้สำเนียงการพูดที่เหมือนเจ้าของภาษา และสำเนียงแบบไทย ๆ ประปนน้อยมาก

ข. ด้านความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

1 คะแนน ไม่สามารถพูดสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้เลย

2 คะแนน หยุดพูดบ่อยครั้งและพูดสั้น ๆ และบางครั้งเข้าใจยาก

3 คะแนน สามารถพูดสื่อสารความคิดได้ แต่ยังคงพูดสั้น ๆ และบางครั้งพูดขาดตอน

4 คะแนน สามารถพูดสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่เป็นการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างสั้น ๆ

5 คะแนน สามารถพูดได้เข้าใจง่ายและเกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารและมีการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างยาว ๆ

2.1.5 นำแถบบันทึกเสียงที่ได้จากข้อ 2.1.4 ของทั้ง 8 คน พร้อมเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านทดสอบและการประเมินผลความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษและผู้ช่วยวิจัยอีก 1 ท่าน ทำการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนทั้ง 8 คน พร้อมกับผู้วิจัย และนำผลการตรวจของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยวิจัย และผู้วิจัย มาคำนวณหาค่าความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และค่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในช่วงเวลาที่ต่างกัน ซึ่งใช้เวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment) โดยกำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังกล่าวมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงเป็นที่ยอมรับได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2542: 110) ผลการคำนวณหาค่าความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและผู้วิจัยจากแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 มีค่าเท่ากับ .95 และ .96 ตามลำดับ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยวิจัยจากแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 มีค่าเท่ากับ .92 และ .96 ตามลำดับ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 มีค่าเท่ากับ .96 และ .92 ตามลำดับ จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้หาค่าความ

เที่ยงในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในช่วงเวลาที่ต่างกัน โดยใช้เวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ พบว่า ผู้วิจัยมีค่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากการตรวจให้คะแนนครั้งที่ 1 และ 2 เท่ากับ .97 และ .98 ตามลำดับ ส่วนผู้ช่วยวิจัยมีค่าเท่ากับ .97 และ .98 ตามลำดับ

2.1.6 นำคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ได้จากการตรวจให้คะแนนจากข้อ 2.1.5 มาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้การคำนวณหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) พบว่าแบบสอบฉบับที่ 1 มีค่าความเที่ยงของแบบสอบเท่ากับ .83 และเมื่อนำไปคำนวณหาค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) พบว่า มีค่าความยากอยู่ระหว่าง .40 - .51 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .25 - .40 ส่วนแบบสอบฉบับที่ 2 มีค่าความเที่ยงของแบบสอบเท่ากับ .87 และเมื่อนำไปคำนวณหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก พบว่า มีค่าความยากอยู่ระหว่าง .36 - .49 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .40 - .71 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

(ดูรายละเอียดของแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในภาคผนวก)

2.2 การสร้างแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

2.2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบสังเกตการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

2.2.2 ดำเนินการสร้างแบบสังเกตการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในลักษณะของตาราง ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประกอบด้วยช่องรายการ ชื่อ-นามสกุล ของตัวอย่างประชากร

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยตารางรายการกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านกลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ แบ่งเป็นกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ กลวิธีตรวจสอบเพื่อความเข้าใจ และเพื่อความกระจำ กลวิธีขอความช่วยเหลือ กลวิธีให้ความช่วยเหลือและกลวิธีแก้ไข ด้านกลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม แบ่งเป็นกลวิธีย่อย ๆ ได้แก่ กลวิธีขยายความ กลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา กลวิธีตอบสนอง กลวิธีแสวงหาข้อมูล หรือความเห็นเพิ่มเติม และกลวิธีถอดความ โดยแต่ละรายการจะมีช่องบันทึกความถี่ และรวมความถี่ของแต่ละกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

2.2.3 นำแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของข้อความที่ใช้ และความตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง เหมาะสมของข้อความที่ใช้ พบว่า แบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีที่

ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความตรงตามเนื้อหา และมีความถูกต้องเหมาะสมของข้อความที่ใช้ดีแล้ว (ดูรายละเอียดของแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในภาคผนวก)

2.2.4 นำแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเดิมที่ทำแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในข้อ 2.1.4 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 1 ท่าน ศึกษาและทำความเข้าใจความหมายและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แต่ละประเภทให้ตรงกัน แล้วบันทึกความถี่ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ด้วยแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในขณะที่นักเรียนกลุ่มดังกล่าว ทำแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทั้ง 2 ฉบับ โดยบันทึกความถี่ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หลังจากที่นักเรียนพูดทุกครั้ง และในการพูดแต่ละครั้งของนักเรียนฉบับบันทึกความถี่ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ได้หลายกลวิธีย่อย แล้วนำผลการบันทึกความถี่ดังกล่าวของผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องในการสังเกต และค่าความเที่ยงในการสังเกต โดยวิธีการคำนวณของสก๊อต (Scott Formular) โดยกำหนดให้มีค่าความสอดคล้องในการสังเกต ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงเป็นที่ยอมรับได้ (ชัยพร วิชาวุธ, 2523: 45) ผลการคำนวณพบว่าแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 มีค่าความสอดคล้องในการสังเกตระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเท่ากับ .91 และ .97 จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้หาค่าความเที่ยงในการสังเกตในช่วงเวลาที่ต่างกัน โดยใช้เวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ของการสังเกตครั้งที่ 1 และ 2 พบว่า ผู้วิจัยมีค่าความเที่ยงในการสังเกตครั้งที่ 1 และ 2 เท่ากับ .98 และ .98 ตามลำดับ ส่วนผู้ช่วยวิจัยมีค่าเท่ากับ .96 และ .98 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย เสนอต่ออธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อให้กรมสามัญศึกษาออกหนังสือไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร
2. นำหนังสือที่ได้จากข้อ 1 ไปติดต่อผู้อำนวยการ โรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
3. ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 และ 5/3 จำนวน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 47 คน และ 51 คน ตามลำดับ ด้วยตนเอง ตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างไว้ โดยทำการสอนห้องเรียนละ 12 แผนการสอน ๆ ละ 1 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมเวลาทั้งสิ้น 6 สัปดาห์

4. หลังจากสอนครบห้องละ 12 คาบ แล้วนำแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ไปใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 30 คน ที่ได้รับการจับคู่คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้แล้วก่อนการทดลอง สอน และทำการบันทึกเสียงพูดของทั้งสองกลุ่มไว้ แล้วบันทึกความถี่ในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ด้วยแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยบันทึกพร้อมกับผู้ช่วยวิจัย ในขณะที่ตัวอย่างประชากรในกลุ่มทดลองทำแบบสอบฉบับดังกล่าว

5. นำแถบบันทึกเสียงพูดของนักเรียนแต่ละคนที่ได้จากข้อ 6 มาให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามเกณฑ์การให้คะแนนของการสอบอิสราเอลิ (Israeli Exam.) แล้วหาค่าเฉลี่ยการให้คะแนนระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

6. จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยนำแถบบันทึกเสียงที่ได้จากข้อ 6 มาตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกความถี่ในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของตนเองอีกครั้งหนึ่ง แล้วหาค่าเฉลี่ยของการบันทึกความถี่ดังกล่าวระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ในกรณีที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันเมื่อบันทึกความถี่ในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แต่ละประเภท ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะปรึกษากันและศึกษาเกณฑ์ในการประเมินความถี่แต่ละประเภท เพื่อหาข้อสรุปในการบันทึกการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ในการศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยนำคะแนนความสามารถในการพูด ดังกล่าวของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งได้จากการทดสอบในแต่ละตอนของแบบสอบหลังการทดลองมาคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และร้อยละ ของค่ามัชฌิมเลขคณิต (Percentage of Arithmetic Mean) แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 0-49	หมายถึง	มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่ 50-59	หมายถึง	มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่	60-69	หมายถึง	มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารปานกลาง
ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่	70-79	หมายถึง	มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารดี
ช่วงคะแนนคิดเป็นร้อยละตั้งแต่	80-100	หมายถึง	มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารดีมาก

2. ในการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และสอนปกติ ผู้วิจัยนำคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มดังกล่าว ซึ่งได้มาจากการทดสอบหลังการทดลองมาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วทดสอบอัตราส่วนวิกฤติเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มโดยใช้ค่าที (t-test)

3. ในการศึกษาปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยนำความถี่ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งได้จากการบันทึกความถี่หลังการทดลองมาคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

4. ในการเปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลองสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยเปรียบเทียบความถี่ที่ได้จากแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ค่าไค-สแควร์ (Chi-square Test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบและแบบสังเกตมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติเพื่อหาค่าทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์แบบสอบ

1.1 ค่าความสอดคล้องของการตรวจ โดยใช้สูตร

$$r_{xy} = \frac{N\Sigma XY - \Sigma X Y}{\sqrt{[NX^2 - (X)^2][NY^2 - (Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	X	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ตรวจคนที่ 1
	Y	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ตรวจคนที่ 2
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด
	Σ	แทน	การรวมกันของคะแนนทั้งหมด

(ประกอบ วรรณสุด, 2535: 37)

1.2 ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบ โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ	n	แทน	จำนวนข้อสอบ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_x^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

(ประกอบ วรรณสุด, 2528: 42-43)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 ค่าความยาก (Facility Value) ของแบบสอบ โดยใช้สูตร

$$FV = \frac{S_U + S_L - N_T X_{\min}}{N_T (X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ	S_U	แทน	คะแนนรวมของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S_L	แทน	คะแนนรวมของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	N_T	แทน	จำนวนผู้สอบทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์
	X_{\max}	แทน	คะแนนสูงสุด
	X_{\min}	แทน	คะแนนต่ำสุด

(อัจฉรา วงศ์โสธร, 2539: 276)

1.4 ค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination)

$$D = \frac{S_U - S_L}{N_U (X_{\max} - X_{\min})}$$

เมื่อ	S_U	แทน	คะแนนรวมของผู้สอบในกลุ่มคะแนนสูง
	S_L	แทน	คะแนนรวมของผู้สอบในกลุ่มคะแนนต่ำ
	N_U	แทน	จำนวนของผู้สอบในกลุ่มคะแนนสูง
	X_{\max}	แทน	คะแนนสูงสุด
	X_{\min}	แทน	คะแนนต่ำสุด

(อัจฉรา วงศ์โสธร, 2539: 279)

2. การวิเคราะห์แบบสังเกต

2.1 , ค่าความสอดคล้องในการสังเกต โดยใช้สูตร

$$r = \frac{P_o - P_e}{1 - P_e}$$

- เมื่อ r แทน ค่าความสอดคล้องระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยในการสังเกต
- P_o แทน อัตราส่วนของความน่าจะเป็นของการสังเกตได้ตรงกัน ของผู้สังเกต 2 คน หาได้จากผลต่างระหว่าง 1.00 กับค่าผลรวมของผลต่างระหว่างจำนวนร้อยละของพฤติกรรมของผู้สังเกตทั้งสอง
- P_e แทน อัตราส่วนของความน่าจะเป็นของการสังเกตพฤติกรรมได้ตรงกันกับที่เกิดขึ้น โดยบังเอิญของผู้สังเกต 2 คน หาได้จากสัดส่วนความถี่ของพฤติกรรมที่จำนวนสูงสุด และรองลงมา โดยการเลือกจากการสังเกตของคนใดคนหนึ่งแล้วนำค่าทั้งสองมาคูณกันแล้วหาผลรวม

(ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541: 127)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

- เมื่อ \bar{X} แทน ค่ามัชฌิมเลขคณิต
- ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน
- N แทน จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด

(ประสงค์ วรรณสุด, 2535: 72)

3.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S_x = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S_x	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ผลบวกของคะแนนของนักเรียนทั้งหมด
	X^2	แทน	ผลบวกของกำลังสองของคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากร

(ประคอง วรรณสุด, 2535: 110)

3.3 ค่าความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร

$$F = \frac{S_{x_1}^2}{S_{x_2}^2} ; (S_{x_1}^2 > S_{x_2}^2)$$

เมื่อ	F	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากร
	$S_{x_1}^2$	แทน	กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มากกว่า
	$S_{x_2}^2$	แทน	กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่น้อยกว่า

(ประคอง วรรณสุด, 2528: 122)

3.4 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของกลวิธีที่ใช้}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

3.5 การทดสอบค่าดัชนีสำคัญของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1)S_1^2 + (N_2 - 1)S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \cdot \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

เมื่อ	t	แทน	อัตราส่วนวิกฤต
	X_1	แทน	ค่ามัธยฐานเลขคณิตของนักเรียนกลุ่มทดลอง
	X_2	แทน	ค่ามัธยฐานเลขคณิตของนักเรียนกลุ่มควบคุม
	N_1	แทน	จำนวนนักเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
	N_2	แทน	จำนวนนักเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของนักเรียนกลุ่มทดลอง
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของนักเรียนกลุ่มควบคุม

(ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541: 169)

3.6 การทดสอบค่านี้สำคัญของปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O - E)^2}{E}$$

เมื่อ O แทน ความถี่ที่สังเกตได้

E แทน ความถี่ที่คาดหวัง

หากำ E ที่คู่กับ C แต่ละตัวจากสูตร

$$E = \frac{R \times C}{N}$$

เมื่อ R แทน ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น

C แทน ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์นั้น

N แทน ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

(ชูศรี วงศ์รัตนฯ, 2541: 129)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ 3) ศึกษาปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ 4) เปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยจำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ในแบบสอบ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต(X) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) ค่าร้อยละของค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ในแบบสอบ

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	มัชฌิมเลขคณิต (X)	ส่วนเบี่ยงเบน-มาตรฐาน (S.D)	ร้อยละของค่ามัชฌิมเลขคณิต	ระดับความสามารถ
1. การสัมภาษณ์	10	7.58	.21	75.80	ดี
2. การเล่าเรื่องจากภาพ	10	5.91	1.08	59.10	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
3. การบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่าง	10	4.53	.31	45.30	ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
รวม	30	18.02	1.60	60.07	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ค่าร้อยละของค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ และการบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่าง มีค่าเท่ากับ 60.07 จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางตามเกณฑ์การประเมินของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อจำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ในแบบสอบ พบว่า ค่าร้อยละของค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ และการบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่าง มีค่าเท่ากับ 75.80 59.10 และ 45.30 ตามลำดับ จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ และการบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่าง อยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และกลุ่มที่
ได้รับการสอนปกติ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าอัตราส่วนวิกฤต (t)
ของคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ประเภทตัวอย่าง ประชากร	จำนวนตัวอย่าง ประชากร (N)	มัชฌิมเลขคณิต (X)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	อัตราส่วนวิกฤต (t)
กลุ่มทดลอง	30	18.02	1.60	3.29*
กลุ่มควบคุม	30	16.65	1.61	

* $P < .05$; $(0.5 t_{(29)} = 1.70)$

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
กลุ่มทดลองมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 18.02 ส่วนกลุ่มควบคุมมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 16.65
และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
โดยการทดสอบค่าที (t-test) ได้ค่าทีจากการคำนวณเท่ากับ 3.29 ซึ่งมากกว่าค่าทีจากตารางเมื่อ
ทดสอบหนึ่งทางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเท่ากับ 1.70 จึงสรุปได้ว่า
ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการ
ปฏิสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าความถี่และค่าร้อยละของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์	หลังการทดลอง	
	ความถี่	ร้อยละ
1. การปรับปฏิสัมพันธ์		
1.1 การตรวจสอบเพื่อความเข้าใจและเพื่อความกระจ่าง	78	14.42
1.2 การขอความช่วยเหลือ	71	13.12
1.3 การให้ความช่วยเหลือ	17	3.14
1.4 การแก้ไข	9	1.66
รวม	175	32.34
2. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม		
2.1 การขยายความ	50	9.24
2.2 การกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา	5	.93
2.3 การตอบสนอง	294	54.35
2.4 การแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม	11	2.03
2.5 การถอดความ	6	1.11
รวม	366	67.66
รวม	541	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์แล้ว มีปริมาณการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 67.66 ซึ่งมากกว่าการใช้กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ที่มีปริมาณการใช้คิดเป็นร้อยละ 32.34 และหากจำแนกตามประเภทกลวิธีย่อย ๆ พบว่า กลวิธีประเภทปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีการใช้กลวิธีย่อยต่าง ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ กลวิธีตอบสนอง กลวิธีขยายความ กลวิธีแสวงหาข้อมูล หรือความคิดเห็นเพิ่มเติม กลวิธีถอดความ และกลวิธีกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา โดยมีปริมาณการใช้กลวิธีแต่ละประเภท คิดเป็นร้อยละ 54.35 9.24 2.03 1.11 และ .93 ตามลำดับ ส่วนกลวิธีประเภทปรับปฏิสัมพันธ์ มีการใช้กลวิธีย่อย ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กลวิธีตรวจสอบเพื่อความเข้าใจและเพื่อความกระจ่าง กลวิธีขอความช่วยเหลือ กลวิธีให้ความช่วยเหลือ และกลวิธีแก้ไข โดยมีปริมาณการใช้กลวิธีแต่ละประเภท คิดเป็นร้อยละ 14.42 13.12 3.14 และ 1.66 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าความถี่และค่าอัตราส่วนวิกฤต (χ^2) ของปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ก่อนและหลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยจำแนกตามกลวิธีย่อย

กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์	ประเภทการทดลอง		ค่าอัตราส่วนวิกฤต (χ^2)
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	
1. การปรับปฏิสัมพันธ์			
1.1 การตรวจสอบเพื่อความเข้าใจและเพื่อความกระจำ	6	78	
1.2 การขอความช่วยเหลือ	0	71	
1.3 การให้ความช่วยเหลือ	11	17	
1.4 การแก้ไข	0	9	
รวม	17	175	40.19*
2. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม			
2.1 การขยายความ	7	50	
2.2 การกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา	0	5	
2.3 การตอบสนอง	182	294	
2.4 การแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม	6	11	
2.5 การถอดความ	0	6	
รวม	195	366	21.1*
รวม	212	541	81.11*

* $P < .05$; $(.05 \chi^2_{(3)} = 7.82)$

* $P < .05$; $(.05 \chi^2_{(4)} = 9.49)$

* $P < .05$; $(.05 \chi^2_{(8)} = 15.51)$

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์โดยรวม ก่อนการทดลองสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความถี่เท่ากับ 212 ครั้ง ส่วนหลังการทดลองสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีความถี่เท่ากับ 541 ครั้ง และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของความถี่ในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ โดยทดสอบค่าไคสแควร์ (χ^2) ได้ค่าไคสแควร์จากการคำนวณเท่ากับ 87.11 ซึ่งมากกว่าค่าไคสแควร์จากตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเท่ากับ 15.51 จึงสรุปได้ว่า ปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังจากได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อจำแนกตามประเภท พบว่า ปริมาณการใช้กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สัมพันธ์ หรือขึ้นอยู่กับประเภทการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เนื่องจากค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 40.19 ซึ่งมากกว่าค่าไคสแควร์จากตารางที่มีค่าเท่ากับ 7.82 และการเปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สัมพันธ์หรือขึ้นอยู่กับประเภทการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 21.1 ซึ่งมากกว่าค่าไคสแควร์จากตารางซึ่งมีค่าเท่ากับ 9.49 จึงสรุปได้ว่า ปริมาณการใช้กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ระหว่างก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปริมาณการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ระหว่างก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ 3) ศึกษาปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ และ 4) เปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 2 ห้องเรียน ที่มีคะแนนความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษหลัก 13 อ 013) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงสุ่มให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการสอนปกติ จากนั้นทำการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนทั้งสองห้องดังกล่าว แล้วจัดเรียงลำดับคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนทั้งสองห้องเรียน เรียงจากสูงไปต่ำ และจับคู่่นักเรียนมาห้องเรียนละ 30 คน ที่มีคะแนนเท่าเทียมกันมาจำนวน 30 คู่ เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย 1) เครื่องมือในการทดลองสอน ได้แก่ แผนการสอน จำนวน 2 ชุด ๆ ละ 12 แผนการสอน และ 2) เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และหน้าที่ทางภาษาที่กำหนดไว้ในรายวิชาภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐาน (อังกฤษหลัก 14 หรือ อ 014) จำนวน 12 แผนการสอน เพื่อใช้ในการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยทำการสอน กลุ่มละ 12 แผนการสอน ๆ ละ 1 คาบ โดยแผนการสอนทั้ง 12 แผน ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาและความเหมาะสมของกิจกรรมจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ส่วนแบบสอบ

ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบคู่ขนาน 2 ฉบับ แต่ละฉบับประกอบด้วยข้อสอบ 3 ตอน ได้แก่ แบบสอบสัมภาษณ์ แบบสอบเล่าเรื่องจากภาพ และแบบสอบบรรยายภาพ เพื่อหาความแตกต่าง แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และนำไปทดลองใช้ 1 ครั้ง เพื่อหาค่าความเที่ยง ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 เท่ากับ .83 และ .87 ตามลำดับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าความยากได้ค่าความยากของแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 อยู่ระหว่าง .40 - .51 และ .36 - .49 ตามลำดับ แล้วหาค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 อยู่ระหว่าง .25 - .40 และ .40 - .71 ตามลำดับ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนน โดยหาค่าความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย พบว่าค่าความสอดคล้องในการตรวจให้คะแนนความสามารถดังกล่าวระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและผู้วิจัย จากแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 เท่ากับ .95 และ .96 ตามลำดับ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยวิจัยจากแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 เท่ากับ .92 และ .96 ตามลำดับ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากแบบสอบฉบับที่ 1 และ 2 เท่ากับ .96 และ .92 ตามลำดับ แล้ววิเคราะห์หาค่าความเที่ยง ในการตรวจให้คะแนนในช่วงเวลาที่ต่างกัน โดยใช้เวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ ได้ค่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้วิจัยในช่วงเวลาที่ต่างกันจากการตรวจให้คะแนนครั้งที่ 1 และ 2 เท่ากับ .97 และ .98 ตามลำดับ ส่วนของผู้ช่วยวิจัยเท่ากับ .97 และ .98 ตามลำดับ

แบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้บันทึกความถี่ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และมีค่าความสอดคล้องของการสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจากการทำการสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ครั้งที่ 1 และ 2 เท่ากับ .91 และ .97 ตามลำดับ ส่วนค่าความเที่ยงในการสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของผู้วิจัยในช่วงเวลาที่ต่างกันโดยใช้เวลาห่างกัน 1 สัปดาห์ จากการสังเกต ครั้งที่ 1 และ 2 เท่ากับ .98 และ .98 ส่วนของผู้ช่วยวิจัยเท่ากับ .96 และ .98 ตามลำดับ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารฉบับที่ 1 ไปทำการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ทั้งสองห้องที่ได้รับ การสุ่มอย่างง่ายให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองสอน พร้อมทั้งประเมินความถี่ ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีใน การปฏิสัมพันธ์ พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึกเสียงพูดของตัวอย่างประชากรทั้งสอง ห้องไว้ จากนั้นดำเนินการสอนตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม โดยทำการสอนทั้งสองห้องด้วยตนเอง โดยใช้แผนการสอนที่สร้างขึ้น สำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และทำการสอนกลุ่มละ 12 แผนการสอน ๆ ละ 1 คาบ ใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 2 คาบ รวมเวลาดังกล่าวที่ใช้ในการ ทดลองสอน 6 สัปดาห์ หลังสิ้นสุดการทดลองสอนแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความสามารถในการ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ตามที่ ได้รับการจับคู่ไว้แล้ว ด้วยแบบสอบถามความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 2 และประเมินความถี่ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มทดลองด้วยแบบสังเกตปริมาณการใช้ กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการตรวจให้คะแนนความสามารถใน การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยทำการ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกลุ่มทดลอง โดยนำคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของค่ามัชฌิมเลขคณิต จากนั้น เปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม โดยการทดสอบค่าที (t-test) แล้วศึกษาปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่ม ทดลองหลังการทดลองโดยหาค่าความถี่และร้อยละ และเปรียบเทียบปริมาณการใช้กลวิธีในการ ปฏิสัมพันธ์ก่อนและหลังได้รับการทดลองของกลุ่มทดลอง ด้วยค่าไคสแควร์ (χ^2)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มี ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยรวมจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การ เล่าเรื่องจากภาพ การบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่างอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยจำแนกตามกิจกรรมพบว่า ความสามารถ ในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ และ

การบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่างอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำตามลำดับ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่ากลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ หลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีปริมาณการใช้กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ และการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยรวมจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ และการบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่างอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการทำกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ทั่วไปเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการสื่อสาร เช่น ไม่เข้าใจความหมายสิ่งที่ผู้ร่วมสนทนาพูด หรือไม่ทราบคำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้ในการสนทนา ผู้เรียนจะหยุดการสื่อสารหรือเปลี่ยนเรื่องในการพูดไปเลย ซึ่งทำให้การสื่อสารไม่บรรลุผลสำเร็จ (Teresa Pica, 1987: 11) ดังสังเกตได้จากการทำกิจกรรมการบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่างกับเพื่อน ซึ่งมีความสามารถใกล้เคียงกัน เมื่อผู้เข้ารับการทดสอบคนหนึ่งไม่เข้าใจสิ่งที่เพื่อนพูดบรรยายมา จึงใช้กลวิธีตรวจสอบเพื่อความกระจ่าง แต่เพื่อนไม่สามารถให้ความกระจ่างได้ ผู้เข้ารับการทดสอบจึงหยุดพูดบรรยายสักครู่ แล้วจึงเปลี่ยนประเด็นในการบรรยายใหม่ ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการพูดลดน้อยลง และทำให้คะแนนของผู้เข้ารับการทดสอบไม่สูงมากนัก และเมื่อพิจารณาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร โดยจำแนกตามกิจกรรมพบว่า ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารจากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ การเล่าเรื่องจากภาพ การบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่าง อยู่ในระดับดี

ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ และต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำตามลำดับนั้น สอดคล้องกับความเห็นของ เจ ชาร์ล อัลเดอร์สัน (J. Charles Alderson, 1995: 179-181) ที่ว่า การทดสอบความสามารถในการพูดโดยใช้กิจกรรมการสัมภาษณ์ หากใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่นจะทำให้คะแนนความสามารถในการพูดที่ได้จากการทำกิจกรรมอื่นอยู่ในระดับต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคำถามในกิจกรรมการสัมภาษณ์เป็นคำถามในหัวข้อที่คุ้นเคย (ได้รับการเรียนรู้แล้ว หรือเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน) จึงทำให้ผู้เข้ารับการทดสอบรู้สึกไม่เครียด ไม่วิตกกังวลมากจนเกินไป จึงมีผลทำให้ผู้เข้ารับการทดสอบกล้าพูด พูดได้อย่างยาว ๆ และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Cyril J. Weir, 1993: 58) ซึ่งทำให้ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารที่ได้จากการทำกิจกรรมการสัมภาษณ์ในระดับดี ส่วนความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารที่ได้จากการทำกิจกรรมเล่าเรื่องจากภาพอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำนั้น อาจเป็นเพราะกิจกรรมเล่าเรื่องจากภาพเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการทดสอบต้องเล่าเรื่องให้ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยฟัง ซึ่งเป็นผู้มีความสามารถทางภาษาสูงกว่า ผู้เข้ารับการทดสอบจึงมั่นใจว่า หากใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เพื่อขอความช่วยเหลือ จะต้องได้รับความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาในการสื่อสารแน่นอน ซึ่งสิ่งนี้เองทำให้เกิดแรงจูงใจในการพูดมากขึ้น (M. Porter, 1983 อ้างถึงใน Marjorie Bingham, Wesche, 1994, 236) ซึ่งมีผลทำให้ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำได้ ส่วนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ได้จากการทำกิจกรรมบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่างอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ อาจเป็นเพราะกิจกรรมประเภทนี้เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการทดสอบทำคู่กับเพื่อนซึ่งมีความสามารถทางภาษาระดับใกล้เคียงกัน ดังนั้นการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ เพื่อช่วยเหลือกัน เวลามีปัญหาในการสื่อสารจึงไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ทำให้การสื่อสารไม่ประสบผลสำเร็จ คะแนนความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารจึงต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ซึ่งสังเกตได้จากขณะทำกิจกรรมบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่างของผู้เข้ารับการทดสอบ เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ผู้เข้ารับการทดสอบใช้กลวิธีขอความช่วยเหลือจากเพื่อน หรือกลวิธีแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม แต่เพื่อนไม่สามารถให้ความช่วยเหลือ หรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ ทำให้ผู้เข้ารับการทดสอบทั้งคู่ต้องหยุดพูดสื่อสารกันบ่อยครั้ง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยล เบจาร์โน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 203) ที่ทำการวิจัยผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดได้ตอบ พบว่า ผู้เรียน

กลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดอน เมบิน (Don Maybin, 1991: 10-46) และนริศรา ดานวงศ์ (2536: 73) ที่พบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันทางตรง (Negotiation of Meaning) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนเทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันทางอ้อม ซึ่งอาจเป็นเพราะการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้กลวิธีที่ใช้ในการแก้ปัญหาในการสนทนา หรือทักษะทางการพูดโดยตรง เช่น กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน ฯลฯ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้อย่างมั่นใจ อันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการพูดของผู้เรียน (Brown and Yule, 1983 อ้างถึงใน Robert Oprandy, 1994: 166)

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีปริมาณการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่ากลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยล เบจาร์โน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 212) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารและพบว่า ผู้เรียนซึ่งได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่ากลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่า กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ส่วนมากจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion) การสนทนาเป็นคู่ (Dialogue) การสัมภาษณ์ (Interview) การฝึกพูดซ้ำ ๆ ตามแบบ (Drill) ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เอื้อต่อการใช้กลวิธีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Teresa Pica, 1987: 9) ซึ่งเป็นการพูดโต้ตอบคู่สนทนาโดยใช้รูปแบบภาษาที่ไม่มีโครงสร้างซับซ้อน และไม่มีการปรับโครงสร้างภาษาเป็นพิเศษเพื่อแก้ไขการใช้ภาษาของกลุ่มสนทนาให้ถูกต้อง หรือเพื่อช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งตรงกันข้ามกับกิจกรรมที่จะใช้ฝึกกลวิธีในการปรับปฏิสัมพันธ์ที่ต้องมีการออกแบบกิจกรรมเป็นพิเศษเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดโดยใช้รูปแบบภาษาที่ต้องมีการปรับโครงสร้างทางภาษาเป็นพิเศษเพื่อแก้ไขการใช้ภาษาของกลุ่มสนทนาให้ถูกต้อง หรือเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งไม่ค่อยได้พบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศโดยทั่วไป (Teresa Pica, 1987: 9) จึงทำให้ผู้เรียนใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่ากลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ ทั้งที่ใช้เวลาในการฝึกการใช้กลวิธีทั้ง 2 ประเภท ในการทดลองสอนใกล้เคียงกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ย่อยที่มีการใช้ในปริมาณมากที่สุด ได้แก่ กลวิธีตอบสนอง ซึ่งมีการใช้คิดเป็นร้อยละ 54.35 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการตอบคำถามในกิจกรรมการสัมภาษณ์เป็นการตอบคำถามที่ผู้เข้ารับการทดสอบคุ้นเคย จึงทำให้ผู้เข้ารับการทดสอบมีความกล้าในการพูดตอบคำถามมาก (Cyril J. Weir, 1993: 58) ซึ่งหมายถึงมีการใช้กลวิธีตอบสนองมากด้วย ถึงแม้ว่ามีเวลาในการฝึกใช้กลวิธีตอบสนองใกล้เคียงกับกลวิธีย่อยอื่น ๆ ก็ตาม ส่วนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ย่อยอื่น ๆ ที่มีปริมาณการใช้น้อย ได้แก่ การตรวจสอบเพื่อความเข้าใจ และเพื่อความกระจ่าง คิดเป็นร้อยละ 14.42 การขอความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 13.12 การให้ความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 3.14 การแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 1.66 การขยายความ คิดเป็นร้อยละ 9.24 การกระตุ้นความต่อเนื่องในการสนทนา คิดเป็นร้อยละ .93 การแสวงหาข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 2.03 และการถอดความ คิดเป็นร้อยละ 1.11 อาจเป็นเพราะว่าเวลาในการฝึกใช้กลวิธีย่อยดังกล่าวน้อยเกินไป จึงทำให้นักเรียนยังไม่คล่องแคล่วในการใช้กลวิธีย่อยเหล่านี้ จึงไม่สามารถถ่ายโอนไปใช้ในการทำกิจกรรมการทดสอบได้ (Wendy Lam and Jennie Wong, 2000: 246) แต่ผู้เข้ารับการทดสอบได้ใช้กลวิธีในการสื่อสารอื่น ๆ มา แทนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การใช้ภาษาแม่ปนกับภาษาที่สอง (Code Switching Strategies) เช่น There is บันได behind the man แทนการขอความช่วยเหลือเมื่อไม่รู้จักคำศัพท์ภาษาอังกฤษของคำว่า “บันได” และการไม่ใช้ภาษาพูด (Non-linguistic Strategies) เช่น การส่ายหน้า การทำท่าทางสงสัย แทนการแสวงหา ข้อมูลหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเมื่อผู้เข้ารับการทดสอบไม่เข้าใจที่เพื่อนพูด เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้เข้ารับการทดสอบมีความรู้ทางภาษาน้อย จึงเลือกใช้กลวิธีดังกล่าวซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ทางภาษา คำศัพท์ หรือโครงสร้างไวยากรณ์ในระดับสูงที่ยาก และซับซ้อน

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มีปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอล เบจาราโน และคณะ (Yael Bejarano et al., 1997: 210) ที่ศึกษาผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดโต้ตอบเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชาวอิสราเอล ที่พบว่าปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เวนดี้ แลม และ เจนนี่ วอง (Wendy Lam and Jennie Wong, 2000: 245) ที่ศึกษาผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะการพูดอภิปรายโต้ตอบกันของนักเรียนชาวฮ่องกง พบว่าปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์หลัง

การทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ส่วนการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์โดยจำแนกตามประเภทพบว่า ปริมาณการใช้กลวิธีปรับปฏิสัมพันธ์ และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีปริมาณการใช้ของทั้งสองกลวิธี หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถด้านการพูดของตัวเอง จึงทำให้ผู้เรียนพยายามใช้กลวิธีดังกล่าวมากขึ้นหลังได้รับการสอนไปแล้ว (Wendy Lam and Jannie Wong, 2000: 247)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารการศึกษา

1.1 ควรส่งเสริมให้มีการจัดการอบรมเกี่ยวกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ อีกทั้งควรส่งเสริมให้ครูมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ภาษาและพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการใช้กลวิธี ในการปฏิสัมพันธ์ของครูในชั้นเรียน

1.2 ควรสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

2.1 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษทั้งในและนอกชั้นเรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษากับเพื่อน ครู และเจ้าของภาษาที่มีระดับความสามารถทางภาษาทั้งที่ต่ำกว่า ใกล้เคียงและสูงกว่าผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในระหว่างการสื่อสาร อาทิเช่น ฝึกให้ผู้เรียนทำกิจกรรมคู่หรือกลุ่มย่อยในสถานการณ์การสื่อสารจริงที่พบได้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งฝึกการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ในการแก้ปัญหาการสื่อสารที่อาจเกิดขึ้นได้ จากนั้นมอบหมายงานให้ผู้เรียนไปพูดคุย หรือสัมภาษณ์เพื่อน ครู และเจ้าของภาษานอกชั้นเรียน ในหัวข้อที่นักเรียนสนใจตามความเหมาะสม

2.2 ครูผู้สอนควรจัดให้มีการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนพูดแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนหรือครู เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพยายาม และความกระตือรือร้นในการฝึกพูดภาษาอังกฤษและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์มากขึ้น

ซึ่งจะเป็นผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของตนเองได้

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับตัวอย่างประชากรในระดับอื่น อาทิเช่น นิสิต นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

3.2 ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.
- กาญจนา จงอุตสาห์. **ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- กาญจนา เตียรประภัสสร. **ความสามารถด้านกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- เกษณี มณีรัตน์. **การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้กลวิธีการสื่อสารวิชาภาษาอังกฤษระหว่าง
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หกในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.
- จ่านง แก้วเพ็ชร. **การศึกษากลยุทธ์การสื่อสารในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดสตูล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์
ศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2539.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์, 2541.
- ธนวรรณ ทวีสุวรรณ. **ผลของการจัดกิจกรรมเทคนิคการละครที่มีต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปัญญาวรรณ**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.
- นริศรา ดานวงศ์. **ผลของการใช้เทคนิคการสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนภาษาอังกฤษทักษะฟัง-พูด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2536.

- นิตาชาล นักสำรวจ. การเปรียบเทียบการประเมินผลความสามารถในการสื่อสารด้านการพูด
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างครูภาษาอังกฤษที่เป็นเจ้าของ
ภาษา และไม่ใช่เจ้าของภาษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. สามัญสำนึกสอนภาษาให้ดีต้องมีโอกาสปฏิบัติจริง. เดลินิวส์ (3 ต.ค. 2538):10.
- พรศรี ใจงาม. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความสามารถในการพูด
ภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2535.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์เจริญ, 2531.
- รุ่งดาว จารุภูมิ. การเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมที่แตกต่างกัน
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ละเอียด จุฑานันท์. แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ : ตามหลักสูตร
ภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 หลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพมหานคร:
สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2541.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- วิรัตน์ บุญมาตย์. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีตัวป้อนและปฏิสัมพันธ์ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.

- ศุภรัตน์ ภัทรานนท์. ระดับความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สมบัติ สิริคองคาสกุล. ผลของการสอนกลวิธีในการสื่อสารที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุภัทรา อักษรานูเคราะห์. การใช้กลวิธีเพื่อการสื่อสารกับการสอนภาษาอังกฤษ. ใน **แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ**. หน้า 33-46. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. **สถิติและวิธีวิจัยทางการเรียนการสอนภาษา**. กรุงเทพมหานคร: ภาคศึกษามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ใหม่ ต้น. **กลวิธีในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยระดับอุดมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.
- อรอร ฤทธิกลาง. ผลของการใช้ทักษะการสื่อสารทางวาจาตามแนวคิดกลุ่มปฏิสัมพันธ์นิยมที่มีต่อความสามารถทางการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. **การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. **แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา : ตัวกระตุ้นในการทดสอบทักษะพูด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ภาษาอังกฤษ

- Alam, Mohammed Assad. The effect of three experience intervention on the spoken English proficiency of eighth grade Saudi Arabian students. **Dissertation Abstracts International** 47 (1986): 2060-A.
- Alderson J. Charles. **Language construction and evaluation**. Cambridge: Cambridge University Press, 1995.

- Bejarano, Yael, et al. The skilled use of interaction strategies: Creating a framework for improved small-group communicative interaction in the language classroom. **System** 25 (1997): 203-214.
- Bongaerts, Theo, and Poulisse, Nanda. Communication strategies in L1 and L2: Same or different? **Applied Linguistic** 10 (1989): 252-268.
- Bygate, Martin, and Porter, Don. **Dimension in the acquisition of oral language**. Oxford: Oxford University Press, 1991.
- Bygate, Martin. **Speaking**. Oxford: Oxford University Press, 1993.
- Bygate, Martin. **Speaking**. Oxford: Oxford University Press, 1995.
- Byrne, Donn. **Teaching oral English**. Singapore: Longman, 1990.
- Canale, Michale, and Swain, Merrill. Theoretical based of communicative approaches to second language teaching and testing. **Applied Linguistic** 1 (1980): 1-47.
- Canale, Michale. From communicative competence to communicative language pedagogy, In J.C. Richards & R.W.Schmidt (eds.), **Language and communication**, pp. 2-27. London: Longman, 1983.
- Carmeron, Judy, et al. Successful problem-solving as a function of interaction style for non-native students of English. **Applied Linguistics** 10 (1989): 392-406.
- Celce-Murcia, Marianne, Dornyei, Zoltan, and Thurrell, Sarah. Direct approaches in L2 instruction: A timing point in communication language teaching. **TESOL Quarterly** 31 (1997): 141-148.
- Charles, Mirjaliisa. Business negotiation: Interdependence between discourse and the business relationship. **English for Specific Purpose** 15 (1996): 19-36.
- Cohen, Andrew D. **Assessing speaking skills assessing language ability in the classroom**. Boston: Heinle & Heinle Publishers, 1994.
- Cohen, Andrew D. **Strategies in learning and using a second language**. New York: Longman, 1998.
- Doff, Adrin. **Meaning into words**. New York: Cambridge University Press, 1992.
- Dörnyei Zoltán , and Scott, Mary Lee. Communication strategies: An Empirical analysis with retrospection. In J. S. Turley & K. Lusby (eds.), Selected papers from the proceedings of the 21st annual symposium of the discrete language and linguistics society, pp. 155-168. Provo, UT Brigham Young University, 1995b.

- Dörnyei Zoltán, and Scott, Mary Lee. Communication strategies in a second language: Definitions and taxonomies. **Language Learning** 47 (1, 1997): 173-210.
- Dörnyei Zoltán, and Thurrell, Sarah. Communicative competence: A pedagogically motivated model with content specifications. **Applied Linguistics** 6 (1995): 5-35.
- Dörnyei Zoltán, and Thurrell, Sarah. **Conversation and dialogues in action**. Sydney: Prentice Hall, 1991.
- Dörnyei Zoltán, and Thurrell, Sarah. Strategic competence and how to teach it. **ELT Journal** 45 (1991): 16-23.
- Dörnyei Zoltán. On the teachability of communication strategies. **TESOL Quarterly** 29 (1995): 55-84.
- Ehrlich, Susan, et al. Discourse Structure and the negotiation of comprehensible input. **Studies in Second Language Acquisition** 11 (1988): 397-414.
- Ellis, Rod. The study of second language acquisition. Oxford: Oxford University Press, 1994.
- Ellis, Rod. Understanding second language acquisition. New York: Oxford University Press, 1986.
- Faerch, Claus, and Kasper, Gabriele. Plans and strategies in foreign language communication. In C. Faerch, and G. Kasper (eds.), **Strategies in interlanguage communication**, pp. 20-60. London: Longman, 1984.
- Faerch, Claus, and Kasper, Gabriele. Two ways of defining communication strategies. **Language Learning** 34 (1984): 45-63.
- Fakhri, Ahmed. The use of communicative strategies in narrative discourse: A Case study of a learner of Moroccan Arabic as a second language. **Language Learning** 34 (1984): 15-37.
- Fillipi, Anna. Interaction or interrogation: A study of talk occurring in a sample of the 1992 VCE Italian oral common assessment task. **Australian Review of Applied Linguistics** 21 (1998): 132-136.
- Haastrup, Kirsten and Phillipson, Robert. Achievement strategies in learner / native speaker interaction. In Faerch, C. and Kasper, G (eds.), **Strategies in Interlanguage Communication**, pp. 140-158. London: Longman, 1983.

- Haley, Majorie Hall. A study of the effectiveness of simultaneous oral production and the total physical response strategy on the speaking achievement, attitude, motivation, and interest of level I Spanish. **Dissertation Abstracts International** 47 (1987): 3295-A.
- Harmer, Jeremy. *The practice of English language teaching*. London: Longman, 1992.
- Harris, David P. **Testing English as a second language**. New York: McGraw-Hill Book, 1990.
- Heaton, John Brain. **Classroom testing: Testing speaking skills**. London: Longman, 1990.
- Lam, Wendy, and Wong, Jennie. The effect of strategy training on developing discussion skills in an ESL Classroom. **ELT Journal** 54 (2000): 245-258.
- Liskin – Gasparro, E. Judith. Circumlocution, communication strategies and the ACTFL proficiency guidelines : An analysis of student discourse. **Foreign Language Anals** (1996): 317-336.
- Littlewood, William. **Communicative language teaching**. Cambridge: Cambridge University Press, 1995.
- Mackey, Allison. Targeting morpho-syntax in children's ESL: An empirical study of the use of interactive goal-based tasks. **Working Paper in Educational Linguistic** 10, (1994): 67-89.
- Naisbitt, John. **Global paradox : The bigger the world economy, the more powerful its smallest players**. New York: William Morrow and Company, 1994.
- Nunan, David. **Understanding language classroom**. New Jersey: Prentice Hall, 43.
- Oliver, Rhonda. Negotiation of meaning in child interaction. **The Modern Language Journal** 82 (1998): 372-385.
- Oprandy, Robert. Listening Speaking in second and foreign language teaching. **System** 22 (1994): 153-175.
- Pattison, Pat. *Developing communication skills*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987.
- Paulston, Christine Bratt. **Teaching English as a second language: Techniques and procedures**. New York: Winthrop Publisher, 1978.
- Pica, Teresa, Lincoln-Porter, Felicia, Panios Diana, and Linnell, Julian. Language learners' interaction: How does it address the input, output, and feedback needs of L2. learners? **TESOL Quarterly** 30 (1996): 59-84.

- Pica, Teresa. Second language acquisition, social interaction and the classroom. **Applied Linguistic** 8 (1987): 3-21.
- Pica, Terresa, and Doughty, Catherine. The role of group work in classroom second language acquisition. Study in second language acquisition, 1985, p 233. cited in Bejarano, Yael, et al. The skilled use of interaction strategies: Creating a framework for improved small-group communicative in the language classroom. **System** 25 (1997): 203-214.
- Poulisse, Nanda, and Schils, Erik. The influence of task-and proficiency-related factors on the use of compensatory strategies : A quantiative analysis. **Language Learning** 39 (1989): 15-48.
- Reyes – Bonilla, Maria Alejandra. The effects of the natural approach on English communication skills in third-grade learning – disabled students. **Dissertation Abstracts International** 52 (1991): 2811-A.
- Richards, Jack C. **The language teaching matrix**. Cambridge: Cambridge Univesity Press, 1990.
- Rost, Michael and Ross, Steven Learner use of strategies in interaction: Typology and teachability. **Language Learning** 4 (1991): 235-273.
- Scarcella, C. Robin, and Oxford, L. Rebecca. **The tapestry of language learning**. Boston: Heinle & Heinle Publishers, 1992.
- Scott, N. A. Realiability of content analysis: The case of norminal coding. **The Public Opinion Quarterly** 3 (1995): 321-325.
- Si-Qing, Chen. A study of communication strategies in interlanguage production by Chinese EFL learners. **Language Learning** 40 (1990): 155-187.
- Sotillo, Susana Magdalena. Input, interaction, content and language learning in the bridge classroom. **Dissertation Abstracts International** 52 (1991): 831-A.
- Tarone, Elaine, and Yule, George. Communication strategies in East-West interaction. In Larry E. Smith (eds.), **Discourse a cross culture strategies in world English**. Sydney: Prentice Hall, 1987.
- Tarone, Elaine, and Yule, George. **Focus on the language learner**. Oxford: Oxford University Press, 1989.

- Tarone, Elaine. Some thoughts on the notion of communication strategies. **TESOL Quarterly** 15 (1981): 285-295.
- Thonbury, Scott. Direct approaches in L2 instruction: A turning point in communicative language teaching??. **TESOL Quarterly** 32 (1998). 109-119.
- Underhill, Nic. **Testing spoken language : A handbook of oral testing techniques.** Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
- Ur, Penny. **A course in language teaching.** Cambridge: Cambridge University Press, 1996.
- Vanpattern, Bill. **Second language acquisition foreign language learning.** Clevedon: Multilingual Matters, 1990.
- Warren, M. Discourse analysis and English language teaching. Unpublished MA dissertation University of Birmingham, 1985, p 56. cited in Seedhouse, Paul. Task based interaction. **ELT Journal** 53 (1999): 149-155.
- Weir, Cyril J. **Understanding & developing language tests.** Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1993.
- Weir, Cyril J. **Communicative language testing.** New York: Prentice Hall, 1990.
- Wenden, Anita and Rubin, Joan. **Learner strategies in language learning.** Englewood Cliffs, Prentice-Hall, 1987.
- Wesche, Marjorie B. Input and interaction in second language acquisition. In Clare Gallaway, and Brain J. Richards (eds.), **Input and interaction in language acquisition.** pp. 219-249. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
- Willems, Gerard M. Communication strategies and their significance in foreign language teaching. **System** 15 (1987): 351-364.
- Winn, Judy E. **Communication starters.** Oxford: Pergamon University Press, 1977.
- Yule, George and Tarone, Elaine. Eliciting the performance of strategies competence. In Robin C. Scarcella, et al. (eds.), **Developing communicative competence in a second language,** pp. 179-194. New York: Newbury House Publishing, 1990.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแผนการสอน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล
อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.วิวัฒนาพร ระงับทุกข์
ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. อาจารย์ชัยวัฒน์ ดัฒนรังษี
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและแบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

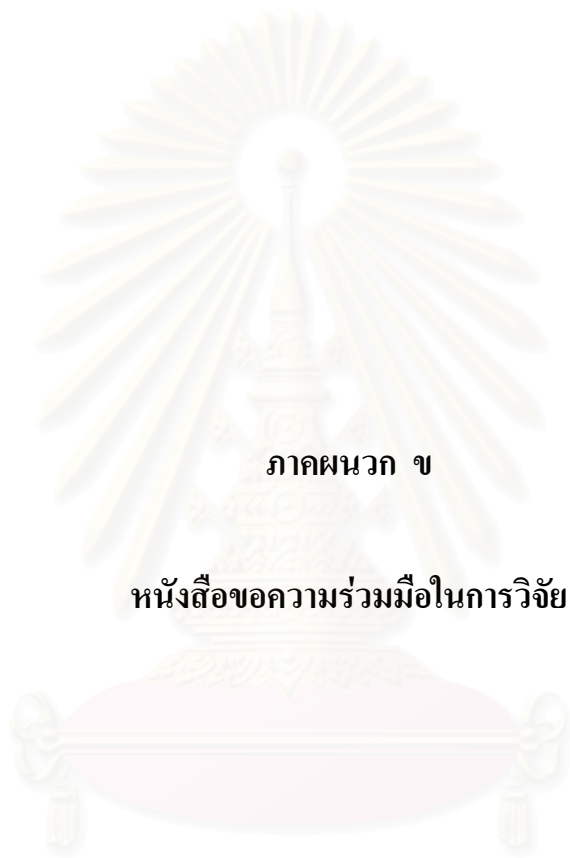
1. รองศาสตราจารย์ ดร.อัครา วงศ์ไธธร
ผู้อำนวยการสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล
อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. Mr. Michael Crabtree
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง
เลขานุการสาขาวิชามัธยมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

รายนามผู้ช่วยวิจัย

1. อาจารย์วัลลภา โลจายะ
อาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดทรงธรรม

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ ทม 0302 (2770.0603) 2693

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

ธันวาคม 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางชัชวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น ตามเอกสารที่แนบมา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาใน โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรจรัชณี นิ่มนวล)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา (ระดับบัณฑิตศึกษา)

โทร. 218-2682

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการสอน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Lesson Plan 1 (Experimental group)

Class : M. 5
Content : 1. Inviting and refusing an invitation
 2. Checking for comprehension and clarification strategy
Material : An audio cassette, word cards, sentence cards, cue cards
Background knowledge : **Vocabulary** - due, report, spend, join, cut down, yeah
 Structure - We're going to see a movie. Do you want to come with us?
 We're going to see a movie. Do you want to join us?
 Thank you but I have to study English.

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
1. Terminal Objectives : 1.1 Students are able to invite someone and refuse an invitation.	<u>Presentation</u> - Hello class. How are you? - Fine, thanks. Please sit down. - Class, if you don't want to go shopping or see a movie alone, what will you do?	- Fine. Thank you and how are you? - I will invite my friend to go with me.	1. Observe how students pronounce, spell, give the part of speech and the meaning of words.

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
1.2 Students are able to use checking for comprehension and clarification strategy. 2. Enabling Objectives : 2.1 Students are able to pronounce spell, give the part of speech and the meaning of these words : budget, save work on and allowance. 2.2 Students are able to use these structures :	- Right. You should invite your friend or someone to go with you. - Class, when you invite your friend, does he (she) always accept your invitation? - And what does he (she) do when he (she) wants to refuse your invitation? - Great. And do you always understand all the words your friend said? - Class, if you don't understand your friend's words clearly, what will you do? - Great. You should ask your friend to explain or to give more details about the problematic speech and this way is called "checking for clarification strategy"	- No, he (she) doesn't - He (she) will refuse and give a reason for refusing the invitation. - No, I don't. - I won't say a word. I will ask him (her) to explain.	2. Observe students' conversation 3. Observe how students do the activities. 4. Comment on student's invitation, refusing and strategy use.

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
- Qw + don't + pro + v + (prep) + pro? - Sorry, + I + can't. + Pro + v. to be + have to + v.ing + prep + det + N Vin - Did + you + say + pro + vp + { N } pro + (adv)? - Qw + v. to do + pro + v? - V. to be + pro + adj? - OK?	- Well, when your friend finished explaining the unclear speech, what should he / she do then? - He/she should ask a question to check your understanding after explaining the unclear words and this way is called "checking for comprehension strategy" - These two strategies are used together so we call them "checking for comprehension and clarification strategy" and are used to help the speaker and listener understand each other clearly. Do you think it is useful? - So today I will talk about how to invite someone, how to refuse invitation and how to use checking for comprehension and clarification strategy. - Let's review the words you've recently learned. Can you remember them?	- I think it's useful. - Yes, I can.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	(The teacher hands out the vocabulary sheet) - Class, look at the learned words then follow the instruction and give me the answers. - Today we are going to learn 4 new words. “budget”, “save”, “work on”, “allowance”. Please repeat after me. (The teacher hands out the new word sheet.) budget - You have a plan which shows how much money you can spend. That means you have a <u>budget</u>. - A plan that you will receive and spend money during a specific period is a <u>budget</u>. - What does “budget” mean in Thai? - Right. Budget, repeat. - Spell the word, please. - What part of speech is it?	- Due, report, sends, join cut down and Yeah. - Budget, save, work on, allowance. - งบประมาณ - Budget. - B-U-D-G-E-T, budget. - It's a noun.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- This blue pen is 5 baht but that red pen is 10 baht. I buy the blue one because I want to <u>save</u> 5 baht. - I always buy some clothes at a lower price than usual so I can <u>save</u> my money. - What does “save” mean in Thai? - “Save” repeat. - Spell the word, please. - Is it a verb or a noun? - You try to make something better. It means you <u>work on</u> something. - You got B in English last mid-term exam, but you get A in English this time. It means you <u>work on</u> your English study. - What does “work on” mean in Thai? - “Work on”, repeat. - Spell the word, please. - Is it a verb or a noun?	- ประหยัดเงิน - Save. - S-A-V-E, save - It’s a verb. - ทำให้ดีขึ้น - Work on. - W-O-R-K...work...O-N...on,..work on. - It’s a verb.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Your parents give you some money for weekly spending. The money is an <u>allowance</u>. - You can spend some money you get from your parents on clothes, books and movies, the money is an <u>allowance</u>. - Can you tell me the meaning of “allowance” in Thai? - “Allowance”, repeat. - Spell the word, please. - What part of speech is it? - Class, let’s study some new structures which are useful to invite someone and refuse an invitation. - When you invite your friend, what do you say? - What about refusing the invitation? - Good. Or you can say “Why don’t you come with us?” or “Why don’t you join us?” when you invite your friend and say “Sorry, I can’t. I’m working on my budget or sorry, I can’t. I have to do my report.” when you refuse the invitation.	- เงินค่าใช้จ่าย - Allowance. - A-L-L-O-W-A-N-C-E, allowance. - It’s a noun. - Do you want to come with us? or Do you want to join us? - Thank you but I have to study English.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	<u>(The teacher sticks the sentence chart)</u> A : Why don't you come with us? (or Why don't you join us?) B : Sorry, I can't. I'm working on my budget? C : Sorry, I can't. I have to do my report.		
	- Repeat it, please. - Class, break into 3 groups (A, B and C). Then each group takes the role of A, B and C. read in groups and reverse the roles. - Good. Tell me the patterns of them, please.	- Repeat. - Read in groups then reverse the roles. - Qw + don't + pro + V + (prep) + pro? - Sorry, + I can't. Pro + { V. to be + V.ing + prep } + have to + Vin det + N.	
	- Now student A invites student B to buy some shirts and student B refuses and gives a reason for refusing then reverse the roles.	A : Why don't you join us? B : Sorry, I can't. I have to do my report. (reverse the roles)	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Student C invites student D to go shopping and student D refuses and gives a reason for refusing then reverse the roles. - Now, we're going to study the new structures of a useful strategy for oral communication. That's "checking for comprehension and clarification" strategy. - The checking for comprehension strategy involves checking the listener's understanding after the speaker said or explained. And the checking for clarification strategy involves the listener's asking for ensuring or asking for more explanations.	C : Why don't you come with us? D : Sorry, I can't. I'm working on my budget. (reverse the roles)	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	<u>(The teacher fixes the chart to the board)</u> - Is that clear? - OK? - Did you say you have to study English? - Did you say you want to finish it perfectly? - What does it mean? <u>(The teacher points to the sentence chart.)</u> - Now, read it, please. - Class, can you guess which sentence and word are used in checking for comprehension? - Why do you think so? - Good. And what about checking for clarification?	- Read. - Yes, I can. They are “Is that clear?” and “OK?” - Because they are the questions which check the listener’s understanding. - Did you say you have to study English? - Did you say you want to finish it perfectly? - What does it mean?	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Why do you think so? - That's right. Now, tell me the structures of the sentences used in checking for comprehension. - And what about the sentences in checking for clarification? (The teacher sticks the sentence chart on the board) A I'm working on my budget B I mean I'm cutting down my spending. C I have to study maths. D Yes, I have to study maths for the test tomorrow.	- Because they are the questions for ensuring the speaker's speech or asking for more explanations. -V. to be + pro +adj? OK? - Did + you + say + pro + vp + $\left. \begin{matrix} \text{N} \\ \text{pro} \end{matrix} \right\} + (\text{adv})?$ - Qw + v. to do + pro + v?	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Student 1 reads the sentence A and student 2 pretends not to understand what student 1 has said so student 2 uses the checking for clarification strategy. - Then student 1 reads the sentence B to give an explanation and uses the checking for comprehension strategy. - Student 3 and 4 do the same with the sentence 3 and 4. - Now, all of you work in pairs to take turn saying some sentences (I'm working on my English report and I have to see a doctor) and using the strategy you've learned within 2 minutes.	S₁ : I'm working on my budget. S₂ : What does it mean? S₁ : I mean I'm cutting down my spending. OK? S₁ : I have to study maths. S₂ : Did you say you have to study maths? S₃ : Yes, I have to study maths for the test tomorrow. Is that clear? - Do the task.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Great. The important thing that the speaker and listener use to solve the problem in oral communication such as misunderstanding or incomplete understanding is checking for comprehension and clarification strategy. <u>Practice</u> - Class, let's practise using the checking for comprehension and clarification strategy in inviting and refusing the shopping invitation First of all, listen to the conversation then find out that B accepts the invitation or not and if not, please give me B' reason too. <u>(The teacher plays the tape.)</u> <u>Situation</u> : A and C are inviting B to shop A : We're going to shop. Why don't you come with us?		

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	B : Gee, sorry, I can't. I'm working on my budget. C : Why are you doing that? B : Because almost every weekend I'm at a mall or a shopping center. C : What does it mean? B : I means I am shopping too much and I want to save 10 percent of my allowance. Is that clear? A : Yes.		
	- Class, does B accepts the invitation? - Why? - This time, read the conversation together. - Now, I'll let you do the activity which helps you practise checking for comprehension and clarification strategy in inviting and refusing the shopping invitation.	- No, she/he doesn't. - Because she/he wants to save the money. - Read.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Listen to the instructions. 1. You work in groups of three. 2. Each of you is given a cue card and don't look at one another's sheet. 3. Discuss in your own group how to act out the conversation appropriately from your cue cards. These are some guided questions for discussion : how many sentences do you have?, what sentences do you have?, which sentence is in the first place?, which sentence is the next one?, etc. 4. I'll give you 7 minutes to do this activity. Card 1 - Kao and I are going to buy some new jeans. - Why don't you come with us? - Did you say you want to finish it perfectly?		

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	Card 2 - Sorry, I can't. I'm working on my report. - Because my English report is due tomorrow. I want to finish it perfectly. Is that clear? - Yeah, so I'm going to check it.		
	Card 3 - Why are you doing that? - That's great!		
	<u>Evaluation</u> - Class, I'd like you to act out your conversation in front of class. (The teacher chooses 2 pairs of students at random to act out)	- S₁ : Kao and I are going to buy some new jeans. Why don't you come with us? S₂ : Sorry, I can't. I'm working on my report.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	Transfer This time, I want all of you to work in groups of three and study the following situation carefully for role playing. Please finish it within 5 minutes. Situation : You are talking to two friends of yours at a cafeteria. You plan to see “The Toy Story II” this Friday evening so you invite your friends. One of your friends refuses your invitation and try to give you a reason. The other one accepts it. Please use the Checking for Comprehension and clarification strategy in your activity.	S₃ : Why are you doing that? S₂ : Because my English report is due tomorrow. I want to finish it perfectly. Is that clear? S₁ : Did you say you want to finish it perfectly? S₂ : Yeah, so I’m going to check it. S₃ : That’s great!	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
		- (possible role playing) S₁ : I'm going to see "The Toy Story II" this Friday evening Why don't you come with me? S₂ : Sorry, I can't. I'm busy this Friday evening. My family and I are going to visit my sickly uncle at Rayong. Is that clear? S₁ : Did you say your family and you are going to visit your sickly uncle at Rayong? S₂ : OH! Yes. S₁ : (Friend's name), do you want to come? S₃ : OK!	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VOCABULARY SHEET**THE LEARNED WORDS**

INSTRUCTION : Use the words in the box to complete the sentences

cut down	due	join	spends	report	yeah

1. Their first baby is _____ in March.
2. Some description of events and experiences are called a _____.
3. He _____ all his money on his girlfriend.
4. Do you want to _____ us?
5. I have to _____ on the film because it's too long.
6. The informal word of "Yes" is "_____".

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VOCABULARY SHEET
THE NEW WORDS

1. budget

- e.g. - The plan that you are going to receive and spend money during a specific period is a **budget**.
- I have a plan that shows how much money I can spend. That means I have a **budget**.

meaning : _____

part of speech : _____

2. save

- e.g. - This blue pen is 5 baht but the red pen is 10 baht. I buy the blue one because I want to **save** 5 baht.
- I usually buy some clothes at a lower price than usual so I can **save** my money.

meaning : _____

part of speech : _____

3. work on

- e.g. - You try to make something better. It means you **work on** something.
- I got B in English last mid-term exam, but I get A in English this time. So I **work on** my English study now.

meaning : _____

part of speech : _____

4. allowance

- e.g. - You can spend some money you get from your parents on clothes, and movies. The money is an **allowance**.
- My father gave me such a small **allowance** that I had to earn extra money by doing a part-time job.

meaning : _____

part of speech : _____

แผนการสอน

กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนปกติ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Lesson Plan 1 (Controlled group)

Class	:	M. 5	
Content	:	1. Inviting and refusing an invitation.	
Material	:	An audio cassette, word cards, sentence cards, cue cards	
Background knowledge	:	Vocabulary	- due, report, spend, join, cut down, yeah
		Structure	- We are going to see a movie. Do you want to come with us? - We are going to see a movie. Do you want to join us? - Thank you but I have to study English.

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
1. Terminal Objectives : 1.1 Students are able to invite someone and refuse an invitation.	<u>Presentation</u> - Hello class. How are you? - Fine, thanks. Please sit down. - Class, if you don't want to go shopping or see a movie alone, what will you do?	- Fine. Thank you and how are you? - I will invite my friend to go with me.	1. Observe how students pronounce, spell, give the part of speech and the meanings of the words.

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
2. Enabling Objectives : 2.1 Students are able to pronounce spell, give the part of speech and the meanings of these words : budget, save work on and allowance. 2.2 Students are able to use these structures : - Qw + don't + pro + v + (prep) + pro? - Sorry, + I + can't. + Pro+ V.to be+V.ing have to be+Vin + prep + det + N.	- Right. You should invite your friend or someone to go with you. - So today I will teach you how to invite someone and how to refuse an invitation. - Let's review the words you've recently learned. Can you remember them? (The teacher hands out the vocabulary sheet) - Class, look at the learned words then follow the instruction and give me the answers. - Today we're going to learn 4 new words. They are "budget", "save", "work on" and "allowance". Please repeat after me (The teacher hands out the new vocabulary sheet.) - You have a plan which shows how much money you can spend. That means you have a <u>budget</u>. - A plan that you will receive and spend money during a specific period is a <u>budget</u>.	- Yes, I can. - Due, report, spends, join cut down and yeah. - Budget save work on allowance.	2. Observe students' conversation. 3. Observe how students do the activities. 4. Comment on students' invitation and refusing.

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- What does “budget” mean in Thai? - Right. “Budget”, repeat. - Spell the word, please. - What part of speech is it? - This blue pen is 5 baht but that red pen is 10 baht. I buy the blue one because I want to <u>save</u> 5 baht. - I always buy some clothes at a lower price than usual so I can <u>save</u> my money. - What does “save” mean in Thai? - “Save”, repeat. - Spell the word, please. - Is it a verb or a noun? - You try to make something better. It means you <u>work on</u> something. - You got B in English last mid-term exam, but you get A in English this time. It means you <u>work on</u> your English study.	- งบประมาณ - Budget. - B-U-D-G-E-T, budget. - It’s a noun. - ประหยัดเงิน - Save. - S-A-V-E, save - It’s a verb.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- What does “work on” mean in Thai? - “Work on”, repeat. - Spell the word, please. - Is it a verb or a noun? - You can spend some money. You get from your parents on clothes, books and movies. The money is an <u>allowance</u>. - Your parents give you some money for weekly spending. The money is an <u>allowance</u>. - What do you call “allowance” in Thai? - “Allowance”, repeat. - Spell the word, please. - What part of speech is it? - Class, let’s study some new structures which are useful to invite someone and refuse an invitation. - When you invite your friend, what do you say? - What about refusing the invitation?	- ทำให้ดีขึ้น - Work on - W-O-R-K...work...O-N...on, work on. - It’s a verb.. - เงินค่าใช้จ่าย - Allowance. - A-L-L-O-W-A-N-C-E, allowance. - It’s a noun. - Do you want to come with us? or Do you want to join us? - Thank you but I have to study English.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Good. Or you can say “Why don’t you come with us?” or “Why don’t you join us?” when you invite your friend and say “Sorry, I can’t. I’m working on my budget or Sorry, I can’t. I have to do my report when you refuse the invitation. (The teacher sticks the sentences chart) A : Why don’t you come with us? or Why don’t you join us? B : Sorry, I can’t. I’m working on my budget. C : Sorry, I can’t. I have to do my report.		
	- Class, repeat it, please. - Class, break into 3 groups (A, B and C). Then each group takes the role of A, B and C. Read in groups and reverse the roles. - Good. Tell me the patterns of them, please.	- Repeat. - Read in groups then reverse the roles. - Qw + don’t + pro + v + (prep) + pro? - Sorry, + I + can’t. Pro+ $\left. \begin{array}{l} \text{V. to be + Ving + prep} \\ \text{have to + Vin} \end{array} \right\} +$ deter + N.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Now, Student A invites student B to buy some shirts. And student B refuses and give a reason for refusing then reverse the roles - Student C invites student D to shop. And student D refuses and give the reason then reverse the roles. - Right now, please work in groups of three to invite your friends to go to Chatuchak Weekend Market then your friends refuse it. Please use the cue cards on the board to replace some words in the previous sentence chart suitably.	A : Why don't you come with us? B : Sorry, I can't. I have to do my report. (reverse the roles) C : Why don't you join us? D : Sorry, I can't. I'm working on my budget. (Reverse the roles)	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	(The teacher sticks the three cue card sets on the board) A B join us see a doctor Set 1 C my English report B C come with us study maths Set 2 A my work C A join us save my money Set 3 B my study	- Each group (student A, B, C) does the task.	

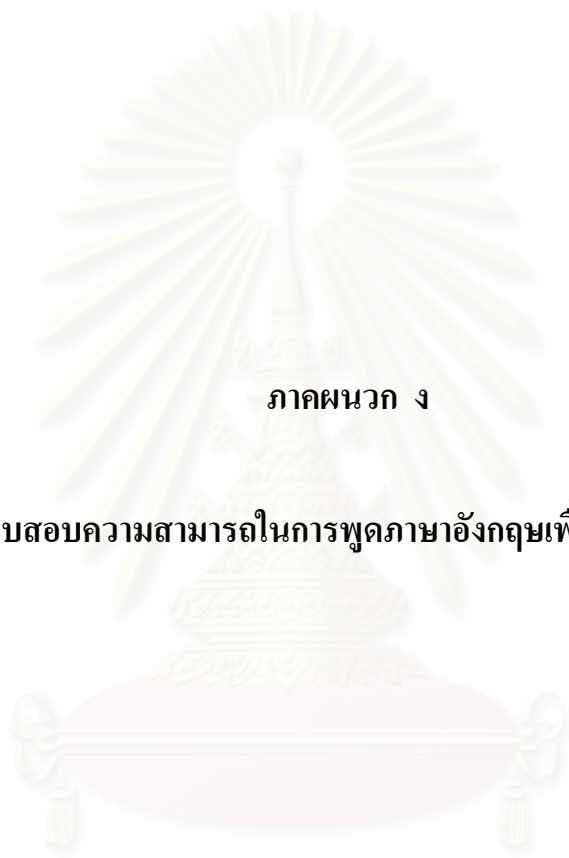
Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	<u>Practice</u> - Class, let's practise inviting and refusing the invitation. First of all listen to the conversation then find out that B accepts the invitation or not and if not, please give me B' reason too. <u>Situation :</u> A and C are inviting B to shop A : We're going to shop. Why don't you come with us? B : Gee, sorry, I can't. I'm working on my budget. C : Why are you doing that? B : Because almost every weekend I'm at a mall or a shopping center. C : What does it mean? B : I means I am shopping too much and I want to save 10 percent of my allowance. Is that clear? A : Yes.		

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	- Class, does B accept the invitation? - Why? (The teacher sticks the tapescript on the board.) - This time, read the conversation together. Now, I'll let you do the activity which is an additional practice in inviting and refusing the shopping invitation. - Listen to the instructions. 1. You work in groups of three. 2. Each of you is giving a cue card and don't look at one another's sheet. 3. Discuss in your own group how to act out the conversation appropriately from your cue cards. These are some guided questions for discussion : how many sentences do you have?, what sentences do you have?, which sentence is in the first place?, which sentence is the next one?, etc. 4. I'll give you 7 minutes to do this activity.	- No, she / he doesn't. - Because she / he wants to save the money. - Read.	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	Card 1 - Kao and I are going to buy some new jeans. - Why don't you come with us?		
	Card 2 - Sorry, I can't. I'm working on my report. - Because my report is due tomorrow. I want to finish it perfectly.		
	Card 3 - Why are you doing that? - That's great!		

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	<u>Evaluation</u> - Class, I'd like you to act out your conversation in front of class. <u>Transfer</u> This time, I want all of you to work in groups of three and study the following situation carefully for role playing. Please finish it within 5 minutes.	- S₁ : Kao and I are going to buy some new jeans. Why don't you come with us? S₂ : Sorry, I can't. I'm working on my report. S₃ : Why are you doing that? S₂ : Because my report is due tomorrow. I want to finish it perfectly. S₃ : That's great!	

Objective	Procedure		Evaluation
	Teacher	Student	
	Situation : You are talking to two friends of yours at a cafeteria. You plan to see “The Toy Story II” this Friday evening so you invite your friends. One of your friends refuses your invitation and try to give you a reason. The other one accepts it.	- (possible role playing) S₁ : I’m going to see “The Toy Story II” this Friday evening Why don’t you come with me? S₂ : Sorry, I can’t. I’m busy this Friday evening. My family and I are going to visit my sickly uncle at Rayong. S₁ : OK. I see. (Friend’s name), do you want to come? S₃ : OK!	

ภาคผนวก ง

แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คำชี้แจง

แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนี้แบ่งเป็น 2 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบคู่ขนาน และแต่ละฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 10 นาทีและแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

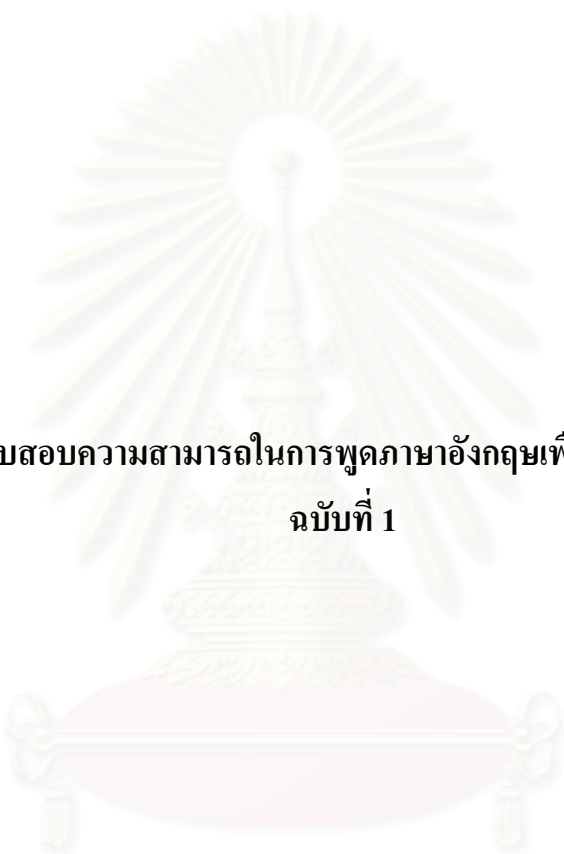
ตอนที่ 2 ประกอบด้วยแบบสอบพูดเล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ ใช้เวลาในการสอบ 5 นาที และแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ตอนที่ 3 ประกอบด้วยแบบสอบบรรยายภาพเพื่อหาความแตกต่าง ใช้เวลาในการสอบ 10 นาที และแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

หมายเหตุ

แบบสอบฉบับที่ 1 ใช้ในการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนการทดลองและแบบสอบ ฉบับที่ 2 ใช้ในการทดสอบหลังการทดลองทันที

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ฉบับที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 : แบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ผู้สัมภาษณ์ถามคำถามครั้งละ 1 ข้อ และนักเรียนมีเวลาในการตอบคำถามข้อละ 1 นาที เมื่อหมดเวลาผู้สัมภาษณ์จะถามข้อต่อไป

หมายเหตุ คำถาม 3 ข้อ ในขั้น Warm up นั้น ผู้สัมภาษณ์ถามเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยและสร้างบรรยากาศในการสนทนา ฉะนั้นในระหว่างการสัมภาษณ์ด้วยข้อคำถามดังกล่าว ผู้ประเมินจะไม่ประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คำถามสำหรับผู้สัมภาษณ์

(Warm up)

How are you today?

What is your name?

How do you spell it?

1. Can you tell me more about yourself? Tell me please.
2. I'm a teacher. What do your parents do?
3. What did you do last summer?
4. Tell me what you would say to invite your friends to your birthday party.
5. Do you like taking an English course? Why?
6. If your friend tells you he has a headache, what should you advise him?
7. Who is your closest friend? What's he or she like?
8. You want to buy some new jeans. How do you ask about the price of the jeans?
9. Tell me how to get to the school canteen from here
10. What do you plan to do when you finish studying M.6?

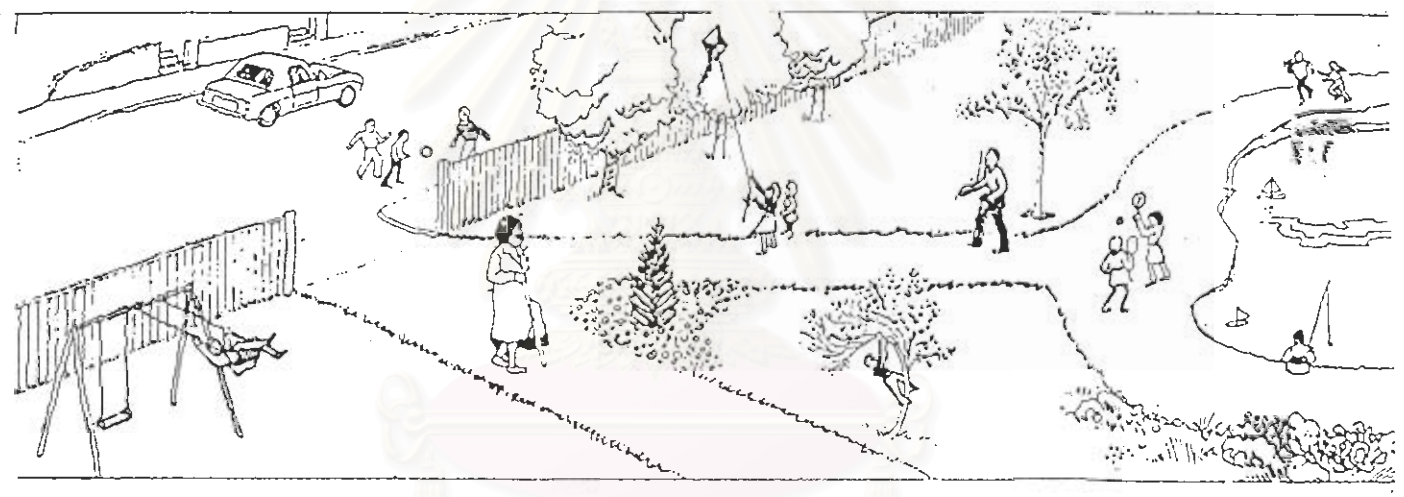
ตอนที่ 2 : แบบสอบพูดเล่าเรื่องจากภาพที่กำหนด

- คำชี้แจง**
1. ผู้ทดสอบแจกภาพ จำนวน 1 ภาพ แก่นักเรียน และให้นักเรียนอ่านคำสั่ง และพิจารณาภาพเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มพูดเล่าเรื่อง
 2. หลังจากนั้น ผู้ทดสอบจะให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากภาพให้ผู้ทดสอบฟัง

- คำสั่ง**
1. สมมุติว่านักเรียนได้ไปสวนสาธารณะแห่งหนึ่งเมื่อวานนี้ และได้พบเห็นบุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย นักเรียนจึงนำมาเล่าให้ผู้ทดสอบฟัง
 2. ให้นักเรียนพิจารณาภาพเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มพูดเล่าเรื่อง
 3. หลังจากนั้น ผู้ทดสอบจะให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากภาพให้ผู้ทดสอบฟัง
 4. ในการพูดเล่าเรื่องดังกล่าว นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากภาพได้มากกว่า 1 ประโยค และให้ใช้โครงสร้าง Past Simple Tense

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 : แบบสอบบรรยายภาพ

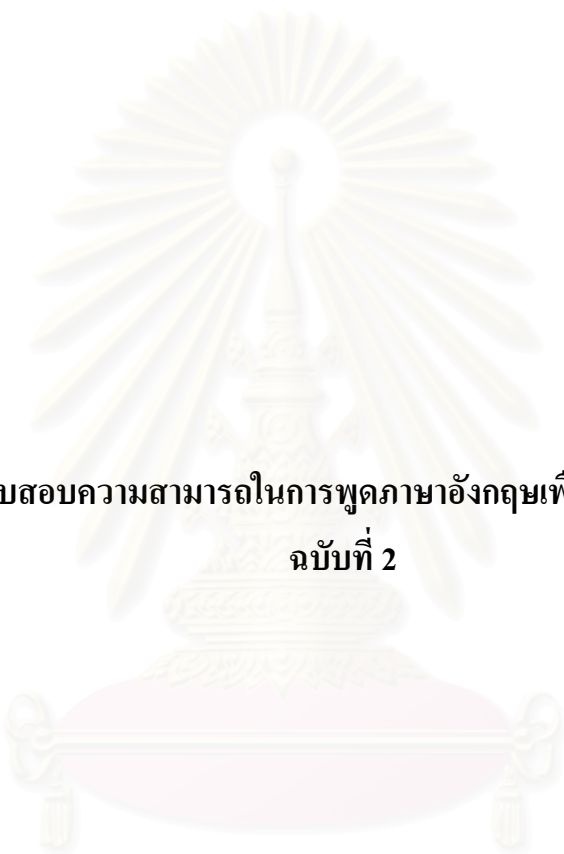
- คำชี้แจง**
1. แบบทดสอบนี้ผู้ทดสอบจะให้ให้นักเรียนจับคู่บรรยายภาพและหาความแตกต่างกับเพื่อน
 2. นักเรียนแต่ละคนจะได้รับภาพเหตุการณ์บนถนนแห่งหนึ่ง ซึ่งภาพทั้ง 2 จะมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่มีความแตกต่างกันอยู่ 5 ที่ ให้นักเรียนอ่านคำสั่งและพิจารณาภาพเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มบรรยายจริง
 3. ให้นักเรียนบรรยายภาพให้คู่สนทนาฟัง และหาความแตกต่างของภาพดังกล่าว เมื่อนักเรียนพบความแตกต่างให้ทำเครื่องหมาย / ลงในตำแหน่งของความแตกต่างนั้น

- คำสั่ง**
1. นักเรียนและเพื่อนจะได้รับภาพเหตุการณ์บนถนนแห่งหนึ่ง ซึ่งภาพทั้ง 2 จะมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่มีความแตกต่างกันอยู่ 5 ที่ ให้นักเรียนแต่ละคนพิจารณาภาพที่ตนเองได้รับเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มบรรยายจริง
 2. ให้นักเรียนผลัดกันบรรยายสิ่งที่นักเรียนเห็นให้คู่สนทนาฟัง และหาความแตกต่างของภาพดังกล่าว เมื่อนักเรียนพบความแตกต่างให้ทำเครื่องหมาย / ลงในตำแหน่งของความแตกต่างนั้น
 3. ในการพูดบรรยายความแตกต่างของภาพดังกล่าว ให้นักเรียนพูดบรรยายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลในภาพกระทำ การแต่งกาย ตลอดจนลักษณะของบุคคล และสิ่งของที่ปรากฏในภาพ

ตอนที่ 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ฉบับที่ 2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 : แบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ผู้สัมภาษณ์ถามคำถามครั้งละ 1 ข้อ และนักเรียนมีเวลาในการตอบคำถามข้อละ 1 นาที เมื่อหมดเวลาผู้สัมภาษณ์จะถามคำถามข้อต่อไป

หมายเหตุ คำถาม 3 ข้อ ในขั้น Warm up นั้น ผู้สัมภาษณ์ถามเพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคยและสร้างบรรยากาศในการสนทนา ฉะนั้นในระหว่างการสัมภาษณ์ด้วยข้อคำถามดังกล่าว ผู้ประเมินจะไม่ประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คำถามสำหรับผู้สัมภาษณ์

(Warm up)

How are you today?

What is your name?

How do you spell it?

1. Can you introduce yourself? Introduce yourself, please.
2. I'm a teacher. What do your father and mother do?
3. What did you do on your last vacation?
4. Tell me how to invite your friend to your party.
5. Do you enjoy taking an English course at school? Why?
6. If your friend tells you he has a stomach ache, what should you suggest?
7. Who is your best friend? What does he or she look like?
8. If you buy some milk, bread and fruit, how do you ask about the cost of the food?
9. Tell me how to get to the school cafeteria from here.
10. What would you like to do when you finish M.6?

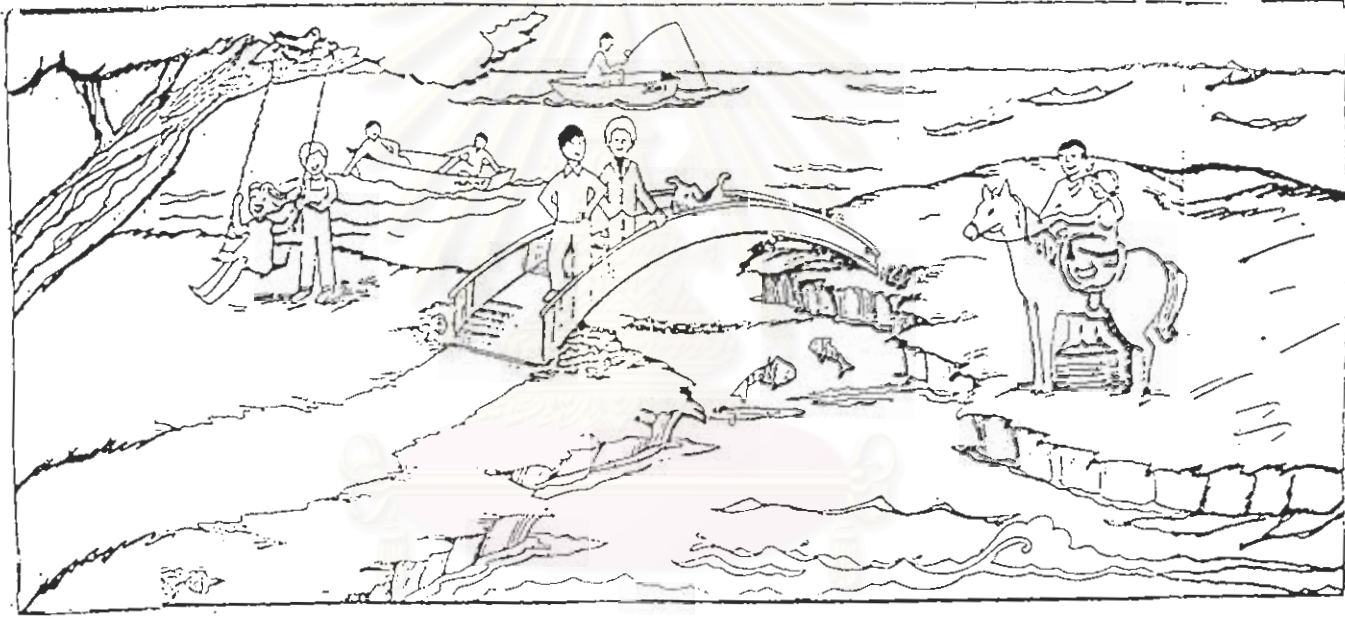
ตอนที่ 2 : แบบสอบพูดเล่าเรื่องจากภาพที่กำหนด

- คำชี้แจง**
1. ผู้ทดสอบแจกภาพ จำนวน 1 ภาพ แก่นักเรียน และให้นักเรียนอ่านคำสั่ง และพิจารณาภาพเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มพูดเล่าเรื่อง
 2. หลังจากนั้น ผู้ทดสอบจะให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากภาพให้ผู้ทดสอบฟัง

- คำสั่ง**
1. สมมุติว่านักเรียนได้ไปสวนสาธารณะแห่งหนึ่งเมื่อวานนี้ และได้พบเห็นบุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย นักเรียนจึงนำมาเล่าให้ผู้ทดสอบฟัง
 2. ให้นักเรียนพิจารณาภาพเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มพูดเล่าเรื่อง
 3. หลังจากนั้น ผู้ทดสอบจะให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากภาพให้ผู้ทดสอบฟัง
 4. ในการพูดเล่าเรื่องดังกล่าว นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากภาพได้มากกว่า 1 ประโยค และให้ใช้โครงสร้าง Past Simple Tense

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 : แบบสอบบรรยายภาพ

- คำชี้แจง**
- 1.แบบทดสอบนี้ผู้ทดสอบจะให้นักเรียนจับคู่บรรยายภาพและหาความแตกต่างกับเพื่อน
 2. นักเรียนแต่ละคนจะได้รับภาพเหตุการณ์บนถนนแห่งหนึ่ง ซึ่งภาพทั้ง 2 จะมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่มีความแตกต่างกันอยู่ 5 ที่ ให้นักเรียนอ่านคำสั่งและพิจารณาภาพเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มบรรยายจริง
 3. ให้นักเรียนบรรยายภาพให้คู่สนทนาฟัง และหาความแตกต่างของภาพดังกล่าว เมื่อนักเรียนพบความแตกต่างให้ทำเครื่องหมาย 3 ลงในตำแหน่งของความต่างนั้น

- คำสั่ง**
1. นักเรียนและเพื่อนจะได้รับภาพเหตุการณ์บนถนนแห่งหนึ่ง ซึ่งภาพทั้ง 2 จะมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่มีความแตกต่างกันอยู่ 5 ที่ ให้นักเรียนแต่ละคนพิจารณาภาพที่ตนเองได้รับเป็นเวลา 1 นาที ก่อนการเริ่มบรรยายจริง
 2. ให้นักเรียนผลัดกันบรรยายสิ่งที่นักเรียนเห็นให้คู่สนทนาฟัง และหาความแตกต่างของภาพดังกล่าว เมื่อนักเรียนพบความแตกต่างให้ทำเครื่องหมาย 3 ลงในตำแหน่งของความต่างนั้น
 3. ในการพูดบรรยายความแตกต่างของภาพดังกล่าว ให้นักเรียนพูดบรรยายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลในภาพกระทำ การแต่งกาย ตลอดจนลักษณะของบุคคล และสิ่งของที่ปรากฏในภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

A

B

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบความสามารถ
ในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบความสามารถในการพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 1

ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1	.50	.25
2	.40	.30
3	.51	.40

ตารางที่ 8 ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบความสามารถในการพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 2

ข้อที่	ค่าความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1	.36	.71
2	.57	.50
3	.49	.41

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนก
ของแบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร**

ค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ของแบบสอบเป็นรายข้อนั้น ใช้เทคนิค 50 เปอร์เซนต์ เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนที่เข้ารับการทดสอบในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จำนวนไม่ถึง 30 คน ซึ่งปรากฏผลดังต่อไปนี้

แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 1

ค่าความยาก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	-
.61 - .80	-
.41 - .60	2
.20 - .40	1
ต่ำกว่า .20	3
รวม	3

ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	-
.61 - .80	-
.41 - .60	-
.20 - .40	3
ต่ำกว่า .20	-
รวม	3

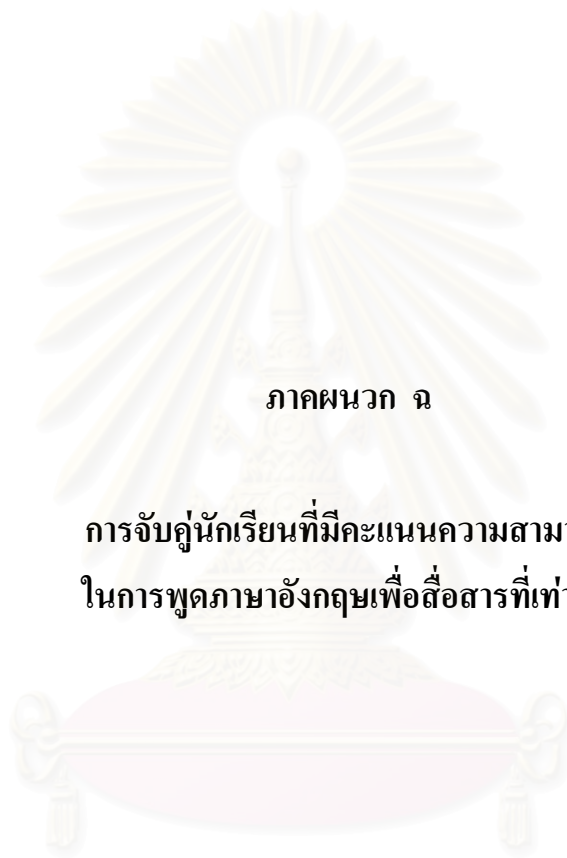
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ฉบับที่ 2

ค่าความยาก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	-
.61 - .80	-
.41 - .60	1
.20 - .40	2
ต่ำกว่า .20	-
รวม	3

ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อ
.81 ขึ้นไป	-
.61 - .80	1
.41 - .60	1
.20 - .40	1
ต่ำกว่า .20	-
รวม	3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

การจับคู่เรียนที่มีคะแนนความสามารถ
ในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารที่เท่ากัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**การจัดคู่นักเรียนที่มีคะแนนความสามารถ
ในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เท่ากัน**

การจัดคู่คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เท่ากัน โดยจัดเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ จำนวน 30 คู่ จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 47 คน ซึ่งถูกสุ่มให้เป็นกลุ่มควบคุม และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 51 คน ซึ่งถูกสุ่มให้เป็นกลุ่มทดลอง

คะแนนที่ได้	เลขที่สอบของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1	เลขที่สอบของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/3
15.5	34	-
15	<u>8, 24</u>	<u>4, 20</u>
14.5	-	-
14	<u>13, 16, 22</u>	<u>8, 18, 27, 35</u>
13.5	<u>23</u>	<u>11, 23</u>
13	<u>3, 12, 27</u>	<u>28, 33, 44</u>
12.5	<u>20</u>	<u>5, 19</u>
12	<u>5, 41</u>	<u>13, 31, 48</u>
11.5	<u>15</u>	<u>40</u>
11	<u>11, 35, 38, 39, 45</u>	<u>3, 10, 16, 32, 36, 41, 43</u>
10.5	<u>42, 47</u>	<u>38, 42</u>
10	<u>4, 7, 9, 26</u>	<u>17, 22, 37, 47</u>
9.5	<u>2, 28, 43</u>	<u>34, 45, 46</u>
9	<u>6, 14, 18, 25, 33, 37, 40, 44</u>	<u>2, 6, 12, 14, 21, 24, 25</u> <u>26, 29, 49</u>
8.5	1, 17	-
8	29, 36, 46	7, 15, 50
7.5	10	30, 51
7	19, 30, 32	1, 9, 39
6.5	21	-
6	31	-

หมายเหตุ เลขที่สอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 และ 5/3 ที่ขีดเส้นใต้ เป็นตัวอย่างประชากรที่ได้รับการจับคู่คะแนนที่เท่ากัน จำนวน 30 คู่

ภาคผนวก ช

แบบสังเกตปริมาณการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา เกิดวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2505 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยา จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2527 และปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2533 ได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2541 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 5 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ .

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย